יודען געדענקט! דער קאמף געגען רדיפות אויף יודען אין דייטשלאנד — דויערט

NAJER FOLKSBLAT
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראשען

10 זייטען

ייער פאלקסבלאט

№ 55 | Łódź, Środa, 4 marca 1936 | אדרעס: לאדז, פעטריקאווער 21 טעל. 224-71 Adres: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 106. | לאדז, מיטוואך פ' תצוה ו' אדר תרצ"ו | 14-טער יאהרגאנג

שחיטה=פראיעקט אין דער סיים=קאמיסיע

גלח טשעטשאק איינגעלאדען אלס „תלמוד-קענער". — שארפער פראטעסט פון דעפ. זאמערשטיין

וואַרשאַ, 3 (טעלעפאניש)

היינט איז פארגעקומען א זיצונג פון דער אדמיניסטראטיווער קאמיסיע ביים סיים. אויף דער טאגעס-ארדנונג האבען זיך געפינען נאר זעלבסט-פערוואלטונגס-ענינים. ס'האט זיך אבער ענטוויקעלט א שמועס וועגען דער יודישער שחיטה, ... דער פארזיצער פון דער קאמיסיע, דעפ. דוך ... מיטגעטיילט, אז ער האט איינגעלאדען אלס ... עקספערט וועגען דער יודישער שחיטה ... דער קאמיסיע, נעבען הרב רובינשטיין, דעם ... קענער פון תלמוד" גלח טשעטשאק.

דעפ. זאמערשטיין האט פראטעסטירט געגען ... איינלאדענען דעם צווייטען עקספערט. ער האט ... פעררופען אויף דער קאנסטיטוציע, וועלכע ... זיכערט רעליגיאנס-פרייהייט און ערקלערט, אז ... ענינים פון יודישען דת קען זיך ארויסזאגען ... א יודישער גייסטליכער.

— מ'וויל דא איינארדנען, האט געזאגט דעפ. ... זאמערשטיין, א דיספוט צווישען א רב און א גלח ... דאס איז געווען אין מיטעלאלטער. די דאזיגע ... צייטען זענען אבער שוין אוועק און אזא דיספוט ... וועט נישט ברענגען קיין כבוד דעם פארלאמענט.

דער פארזיצער, דעפ. דוך האט ערקלערט, ... ער וויל דא נישט איינארדנען קיין רעליגיעזען דיספוט, נאר גלח טשעטשאק איז איינגעלאדען געווארען אלס „קענער פון תלמוד". ווייטער האט דער פארזיצער געזאגט, אז ווי איהם איז בעקאנט איז אין דער יודישער רעליגיע נישטא קיין היערארכיע, וועלכע זאלען פעסטשטעלען די דאגמען פון דער רעליגיע.

דעפ. זאמערשטיין האט אריינגעטראגען א שאר פון שריפטליכען פראטעסט.

וואַרשאַ, 3 (טעלעפאניש)

ווי מיר דערוויסען זיך, יוצט די אדמיניסטראטיווע קאמיסיע ביים סיים צוטרעטען צו בעטראכטען דעם פארשלאג וועגען פערוועהרען די יודישע שחיטה היינטיגען דאנערשטאג דעם 5 מערץ.

וואַרשאַ, 3 (טעלעפאניש)

דער פעראייניגטער אפוועהר-קאמיטעט וועט מארגען פערעפענטליכען א פייערליכע דעקלאראציע וועגען ענין פון דער יודישער שחיטה. אונטער דער דעקלאראציע געפינען זיך בעשטעטיגטע אונטערשריפטען פון 1200 רבנים און רביים. די דאזיגע דעקלאראציע וועט איבערגעגעבען ווערען דעם מלוכה-פרעזידענט, דעם פרעמיער און די איבריגע מיניסטארען.

וואַרשאַ, 3 (טעלעפאניש)

די „אגודת השוחטים" האט איבערגעגעבען דעם פעראייניגטען קאמיטעט סטאטיסטישע מאטעריאלען, לויט וועלכע ס'ווייזט זיך ארויס, אז אויב די שחיטה זאל פערבאטען ווערען, וועט דער זאלץ-מאנאפאל ליידען א שאדען פון 10 מיליאן זל. א יאהר, ווייל צו זאלצען א קילא פלייש דארף מען א פערטעל קילא זאלץ.

לאנדאן, 3 (יט"א טעלעגראפיש)

דער ועד הקהלות, און דזשאינט צוזאמען מיטן הרב הכולל האבען אנגענומען שריט וועגען א ווענדונג צו דער פוילישער רעגירונג וועגען דער שחיטה-גזרה.

אויך טשענסטאכאוו האט בעשלאסען צו פערוועהרען די יודישע שחיטה
פ. פ. ס. האט געשטימט פאר דעם פארשלאג?

טשענסטאכאוו, 3 (יט"א טעלעפאניש)

אויף דער נעכטיגער אווענד-זיצונג פון טשענסטאכאווער שטאט-ראט, האבען די ענדעקישע ראטמענער אריינגעטראגען א דרינגענדען פארשלאג, צו פערביטען די יודישע שחיטה אין טשענסטאכאוו.

די ב. ב.-ראטמענער האבען אריינגעטראגען א בעזונדערן פארשלאג, וועלכער אונטערשיידעט זיך זעהר ווייניג פון דעם ענדעקישען.

געגען די פארשלאגען זענען ארויסגעטרעטען דער יודישער לאווניק שפירא, ראטמאן ד"ר בראמס און דער קהלה-פרעזעס ראזענבערג.

דער ב.ב.-פארשלאג איז אנגענומען געווארען מיט די שטימען פון ב.ב., פ.פ.ס. און ענדעקעס.

נאך דעם ווי דער פארשלאג איז אנגענומען געווארען, האבען די יודישע ראטמענער אריינגעטראגען א פראטעסט און פערלאזען די זיצונג.

דייטשלאנד וועט בעפרייען יודען פון די קאנצענטראציע=לאגערען
אויב זיי וועלען בעקומען סערטיפיקאטען קיין ארץ=ישראל

בערלין, 3 (יט"א טעלעגראפיש)

פון זיכערע קוועלען דערוויסט זיך די יט"א, אז די דייטשע מאכט-ארגאנען האבען אויסגעדריקט די גרייטקייט צו בעפרייען די יודען פון די קאנצענטראציע-לאגערן בתנאי, אז די בריטישע רעגירונג זאל זיי געבען סערטיפיקאטען קיין ארץ-ישראל, כדי זיי זאלען גלייך נאכ'ן בעפרייען קענען פערלאזען דייטשלאנד.

דער ענגלישער קאנסול האט פערשפראכען, אז די בעפרייטע יודען פון די קאנצענטראציע לאגערן זועלען בעקומען סערטיפיקאטען.

ענגלאנד האט נישט קיין מורא
פאר קיין איטאליענישען אנגריף

לאנדאן, 3 (ספ. טעל.)

אין א רעדע, וועלכע ס'האט געהאלטען אין אקספארד, דער גרויס-אדמיראל פון ענגלישען פלאט סיר ראבערט קעיעס, האט ער ערקלערט, אז בעת די איבונגען פון די ענגלישע קאנטער-טארפעדא-שיפען און אונטערוואסער-שיפען נעבען מאלטא, האבען די איטאליענישע אונטערוואסער-שיפען געווארפען טארפעדאס. דער אדמיראל האט ערקלערט, אז אין פאל, ווען ענגלאנד זאל אריינגעצויגען ווערען אין א מלחמה, נאכ'ן פערברייטערן די סאנקציעס, דארף מען נישט מורא האבען פאר דער איטאליענישער איבערמאכט. דער ענגלישער פלאט איז גענוג שטארק צו שיצען די גרעניצען פון דער ענגלישער אימפעריע.

סענאט=קאמיסיע אנגענומען
דעם בודזשעט

וואַרשאַ, 3 (טעלעפאניש)

די בודזשעט-קאמיסיע פון סענאט האט היינט אנגענומען דעם מלוכה-בודזשעט אהן שום ענדערונגען. ס'איז נאר אנגענומען געווארען א פארשלאג צו בעפולמעכטיגען די רעגירונג צו פערגרעסערען די אויסגאבען אויף אינערליכער זיכערקייט, אויף אזוי פיל, אויף וויפיל די הכנסות פון אינערן-מיניסטעריום וועלען זיין גרעסער ווי זיי זענען פרעלימינירט געווארען.

פוילישע דעלעגאטען אין בערלין
וועגען די פוילישע טראנזיט=חובות

וואַרשאַ, 3 (טעלעפאניש)

ווי מיר דערוויסען זיך, זענען ארויסגעפאהרען קיין בערלין דער וויצע-האנדעלס-מיניסטער סאקאלאוסקי און דער לייטער פון אויסערליכען קרעדיט אין פינאנץ-מיניסטעריום — ה ידאמאניעוסקי.

די דאזיגע רייזע שטעהט אין צוזאמענהאנג מיט די אונטערהאנדלונגען וועגען די חובות, וואס פוילען האט אין דייטשלאנד פאר'ן טראנזיט דורך פאמערן.

נאך קורצע און שווערע ליידען איז נעכטען געשטארבען אונזער ליבע מוטער, שוויגערמוטער, גראסמוטער און טאנטע

מרים סובעצקא נ"ע

(אשת ר' יעקב אפרים פישעל ז"ל)

די לויה קומט פאר היינט, מיטוואך, דעם 4 מערץ 1936, פון טרויער-הויז צעגעלניאנא 14, וועגען וואס עס מיילען מיט אין גרויס צער

די טיפטרויערנדע הינטערבליבענע.

אונזער ווארט

די שטים פון „פאלק"

פויזען, גרודזשאנדז, קאליש, ווילנא און איצט אויך טשענסטאכאוו און נאך אנדערע שטעט, האבען שוין דעם ענין ערלעדיגט. די דארטיגע שטאט-ראטען האבען שוין בעשלאסען אפצושאפען די יודישע שחיטה, זיי זענען שוין פערטיג מיט אלעם, זיי דארפען נישטווארטען אויף קיין בעשלוסען פון די געזעצגעבערישע אינסטאנציען, זיי האבען שוין מיט זייערע „גאונישע" קעפ אדורכשטודירט דעם ענין און וויסען שוין אלץ אליין און האבען נישט בעשלאסען צו ווארטען און אליין אנגענומען בעשלוסען וועגען אפשאפען די שחיטה, זייערע הומאניטארע הערצער און נשמות קענען מעהר זיך נישט פייניגען, זייערע אויגען קענען מעהר נישט צוקוקען ווי די אקסען, קיהען, שעפסען ווערען געשאכטען אויף כשר און זייער געדולד האט געפלאצט און דעריבער האבען זיי בעשלאסען אליין פערטיג צו ווערען מיט דעם ענין, כדי צו זיין „ריין מיט זייער געוויסען".

ס'פערשטעהט זיך, אז נאך בעשלוסען פון די דערמאנטע זעלבסטפערוואלטונגען, וועלען קומען אנדערע און גאנץ פוילען וועט ארומגענומען ווערען מיט די דאזיגע בעשלוסען.

די אלע שטאט - פערוואלטונגען וויסען גאנץ גוט און פערשטעהען גאנץ גוט, אז זייערע בעשלוסען זענען נאר דעקלאראטיווע און האבען נישט קיין שום געזעצליכע קראפט. די בעשלוסען זענען נאר דעמאנסטראטיווע און זענען אהן שום ספק אינספירירט, כדי צו בעווייזען פאר דער בעפארשטעהענדע דעבאטען אין דער סיים-קאמיסיע און אויפ'ן סיים-פלענום וועגען אנטי-שחיטה-פארשלאג, אז די גאנצע עפענטליכע מיינונג אין פוילען איז פאר דעם פערבאט. די דעפוטאטען זאלען נישט דארפען שטודירען זאלען נישט דארפען פערשטעהן, נאר זאלען האבען פאר זיך די „שטים פון פאלק" געגען וועלכער מ'קען זיך נישט אקעגענשטעלען.

די ראלען זענען גוט פערטיילט געווארען. די ענדעקישע פראקציעס טראגען אריין די פארשלאגען און די סאנאציע שטעלט זיך נישט אקעגען, אדער טראגט אריין אנ'איינענעם פארשלאג, וועלכע אונטערשיידעט זיך זעהר ווייניג פון דעם ענדעקישען און דער פארשלאג ווערט פערשטעהט זיך אנגענומען.

די יודישע ראטמענער האבען א זעהר שווערע אויפגאבע, זיי זענען פעראייזאמט אין זייער קאמף, ביז איצט האט מען נאך געהאפט אויף איינצעלנע שטימען פון נישט-יודישע ראטמענער. איצט איז דאס אויך נישט פארהאן. די „שטים פון פאלק" ווערט וואס אמאל א שארפערע און די שארפקייט לאזט זיך ארויס מיט דער גאנצער ריקזיכטלאזיגקייט אויף דער הילפלאזער יודישער בעפעלקערונג.

ד.

טאג - טעגליך

...ענף און די מלחמה אין אפריקא

ס'דוכט זיך, אז די „סארפען-קעפ", וועלכע זע... איצט פערזאמעלט אין גענף וואלט איצט אנ... ...ויבען אנ'אקציע צו ברענגען צו א שלום אין אפ... ...א, אויב... זיי וואלטען נאר דאס געקענט.

...וועגען אנטי-איטאליענישע סאנקציעס טראכ... ...ן זיי דאך אפילו נישט. זיי וועלען געוויס עפעס ...ען דעם רעדען און בעשליסען, אבער נאר כדי ...ראטעווען דעם אנשטעל. די הויפט-רעזשיסערען ...גענף די ה"ה אידען און פלאנדען, קאפיטולי... ...ג פאר געשעהענע פאקטען, טרוימען נאר ווע... ...דעם, אז די פעראנטווארטליכקייטס - דאזע פון ...פעלקער-ליגע זאל פערקלענערט ווערען. אין אזא ...אנטווארטליכקייט האט דאך די ליגע, וועלכע ...נעגעבען אזוי פיל האפנונגען.

...דאס ראטעווען דעם פרעסטיזש איז נויטיג פאר... ...ר פון דער פעלקער-ליגע. דאס ראטעווען דעם ...ס מוז ווערען דער ציל פון די, וועלכע ווילען ...ט קיין צו גרויסע טריומפען פון איטאליען און ...ריקא.

...די פאנטאזיע פון 52 פעראייניגטע מלוכות גער... דעם איטאליענישען אנפאלער האט געפלאצט. ...פעלקער-ליגע פערהאלט זיך בעת דער גאנצער ...רע אזוי ווי יענער איפערזיכטיגער חתן אין רער... ...רע, וועלכער דראהט מיט'ן רעוואלווער און ...זהט אויף איין ארט...

...ס'איז אמת, אז די איטאליענער האבען איצט ...בעהאלטען גרויסע נצחונות אין אביסיניען, אבער ...פון קען מען נישט ארויסציהען קיין קאנקרעטע ...שטעלונגען. די מלחמה אין אביסיניען, קען ...ה, טראץ אלע נצחונות, פערציהען נאך 2 יאהר, ...וועט דאן די איטאליענער סטייען פינאנציעלע ...חות דאס איבערצוהאלטען?

...יערענפאלס ווייזט זיך אויס פאר א זיכערע זאך, ...קינער וועט אויך ווייטער נישט שטערען איטאר... ...ן און פיהרען איהרע פלענער, די פיקציע פון די ...אקציעס איז א בעשיינפערליכע. מוסאליני וועט ...לין בעשטימען דעם מאמענט, וועלכען ער וועט אנ... ...קענען פאר ריף אנצוהויבען שלום - אונטער... ...אנדלונגען. פלאנדען וועט ווארשיינליך נישט שפי... ...ן די ראל פון שלום - פערמיטלער, אויב מוסאלי... ...וועט איינגאנצען בעזיגען דעם אומגליקליכען ...ילע - סעלאסיע, וועט ער נאך שטארקער ווי ביז ...צט רעדען מיט די פארשטעהער פון די גרויסע ...לוכות.

...איצט מעלדען די דעפעשען וועגען דעם, אז דער ...גוס האט געבעטען דעם ענגלישען קעניג וועגען ...לום - פערמיטלונג. ס'איז אין קיינעם נישט מעהר ...פהעניג ווי נאר אין מוסאליני'ן, צי ער וועט אנ... ...קענען דעם מאמענט אלץ גענוג רייפען.

י.

איטאליענער באמבארדירען ווייטער די אפטרעטענדע אביסינישע ארמעע

פאריז, 3 (ספ. טעל.)
די איטאליענישע עראפלאנען הערען נישט אויף אונברחמנות'דיג צו באמבארדירען די אפטרעטענדע אביסינישע ארמעע. די וועגען זענען באדעקט מיט טויטע.

לאנדאן, 3 (ספ. טעל.)
לויט ידיעות פון אדיס-אבעבע, שווייגען די רעגירונגס-קרייזען ווייטער וועגען די געשעהענישען אויפ'ן צפון-פראנט. די האזיגע טאקטיק ווערט פערטייטשט דערמיט, אז ביז איצט האט מען נישט באקומען קיין שום ידיעות וועגען דעם ארט, וואו דער נעגוס געפינט זיך איצט. דער נעגוס האט נאך דעם 20 פעברואר פערלאזען דעם פאהרענדיג אויפ'ן צפון-פראנט, כדי איבערצונעהמען די הויפט-אנפיהרונג איבער די ארמעען פון ראס קאסא און סעיום. דעם נעגוס'עס רייזע איז פארגעקומען שטארק געהיים. ביז איצט ווייסט מען נישט וואו דער נעגוס און זיין סוויטע געפינען זיך.

רוים, 3 (ספ. טעל.)
בעת'ן אפרייניגען דורכ'ן איטאליענישען מיליטער דאס געביט פון טעמביען האט מען געפינען די פריוואטע זאכען פון ראס קאסא. צווישען זיי א קעסטעל מיט 1000 טאלער.

לאגע איז יאפאן נאך נישט אויפגעקלעהרט
ס'ווערט געשאפן א רעגירונג פון א „שטארקע האנד“

לאנדאן, 3 (ספ. טעל.)
לויט ידיעות פון טאקיא, איז די פאליטישע סיטואציע ווייטער נישט אויפגעקלעהרט. די אונטערהאנדלונגען וועגען שאפען א נייעם קאבינעט ווערען געפיהרט אהן איבעררייס. דער פירשט סאיאנדז, וועלכער איז געקומען קיין טאקיא אויף דער אויפפאדערונג פון קייזער, פיהרט ווייטער אונטערהאנדלונגען מיט די בעדייטענדסטע מלוכה-מענער פון יאפאן. ער בעמיהט זיך צו קומען אין א הסכם מיט דעם מיליטערישען ראט. ער טרעפט אבער אן אויף גרויסע שוועריגקייטען.

* * *

טאקיא, 3 (ספ. טעל.)
עטליכע צייטונגען שרייבען, אז די פעראנטווארטליכקייט פון די געשעהענישען פון 26-טען פעברואר טראגען דער קריגס-מיניסטער גענ. קאוואשימא און די גענעראלען אראקי און מאזאקי.

טאקיא, 3 (ספ. טעל.)

* * *

אלע צייטונגען שרייבען, אז די קומענדיגע רעגירונג מוז זיין א רעגירונג פון א שטארקער האנד.

אין די מיליטערישע קרייזען שטרעבט מען אויך, אז די קומענדיגע רעגירונג זאל זיין פעהיג צו פיהרען א מלוכה-פאליטיק אין הסכם מיט די פערלאנגען „פון דער איצטיגער אויסערגעוועהנליכער לאגע“. די ארמעע רוקט נישט ארויס פון איהר זייט קיין שום קאנדידאט אויף פרעמיער, זי וועט אבער פערלאנגען, אז די קומענדיגע רעגירונג זאל קודם-כל ליקווידירען די לאגע, וועלכע איז געוועזען די סיבה פון פרוב אדורכצופיהרען דעם מלוכה-אטענטאט.

קיין פערפלייצונג וועט נישט זיין
די ווייסעל דראהט נישט אויסצוגיסען

ווארשא, 3 (טעלעפאניש)
דאס פלוצלונגע יוארטיווערען און דאס שמעלצען פון אייז אויפ'ן געביט פון גאנץ פוילען, האט געברענגט צום הויבען זיך פון וואסער אין די טייכען.

די לעצטע מעלדונגען וועגען דעם צושטאנד פון וואסער אין פוילען בעווייזען, אז זייט עטליכע טעג וועט דאס שטייגען זיך אפשטעלען.

איצט שטייגט דאס וואסער אויף דער גאנצער לענג פון דער ווייסעל. בעכטען אינדערפריה האט דאס וואסער הינטער ווארשא דערגרייכט 3 מעטער 45 צענטימעטער, אלזא 1 מעטער 45 צענטימעטער איבערן מיטלען שטאנד. איבער דער ווייסעל איז רוהיג געשוואומען פון קראקא אנ'אייזקריע, וועלכע איז נישט שעדליך.

הגם ס'ווערען נישט פאראויסגעזעהען קיין בעדייטענדע פאלגען פון דער פריהלינג-פערפלייצונג איז אבער דאך געשאפען געווארען א פערפלייצונג-קאמיטעט, וועלכער אבסערווירט דאס שטייגען פון וואסער אין די טייכען.

אויף פעלצאוויזנא זענען צוגעגרייט געווארען 2 פאמפעס, וועלכע וועלען בענוצט ווערען דעמאלט ווען דאס וואסער וועט דערגרייכען 4 מעטער הויך.

די לאגע וואלט זיך געקענט ענדערען צום שלעכטען, ווען ס'זאל איצט אנהויבען צו רעגענען.

בוקארעשט—פראג — מאסקווא
טיטולעסקו אויף דער פאליטישער רייזע

בוקארעשט, 3 (ספ. טעל.)
דער פראיעקטירטער וויזיט פון מיניסטער טיטולעסקו קיין פראג [illegible] צוליב'ן שלעכטען [illegible] צושטאנד פון מיניסטער אפגעלעגט געווארען [illegible] בעקאנט, האט דער וויזיט געזאלט פארקומען [illegible] ערשטע טעג פון חודש מערץ.

באלד ווי טיטולעסקו וועט געזונד ווערען, [illegible] ער ארויספאהרען קיין [illegible], כדי ארומצורעדן פראגען, וועלכע זענען נוגע די רומעניש-סאוויעטישע פאליטישע בע[illegible]

נייער פארזיצער פון דער קאנס[illegible] וואטיווער ריכטונג איז ענגלאנ[illegible]

לאנדאן, 3 (ספ. טעל.)
דער פארזיצער פון דער קאנסערוואטיווער ריכטונג סטאנליהעווען, געוועזענער גענעראל-[illegible] נאטאר פון אויסטראליען האט נאך 5 יאר [illegible] לעגט זיין אמט. זיין נאכפאלגער איז געווארען [illegible] ביז-איצטיגער וויצע-קאלאניען-מיניסטער [illegible] העקינג. דער אמט פון פרעזעס פון דער קאנסערוואטיווער ריכטונג האט א גרויסע בעדייטונג [illegible] ענגלישען פאליטישען לעבען. דער שעף פון [illegible] ריכטונג איז דער נאהענטסטער מיטארבייטער [illegible] פרעמיער און לייטער פון דער וואהל-אקציע.

Dr. med.
HALTRECHT
ספעציעל-ארצט פאר הויט- געשלעכטס-קראנקהייטען און מענער-שוועכע
פיעטריקאווער 10. טעל. 145-21
נעהמט אן פון 8 פריה ביז 3 מיטאג און פון 7 ביז 9 [illegible]
זונטאג פון 10—1 בייטאג. אלע ארט אנאליזען
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פרייזען
א ספעציעלער ווארטע-זאל פאר פרויען

Dr. med. **Trepman**
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט-קראנקהייטען,
בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע.
זאוואדזקא 6, טעל. 234-12
נעהמט אן פון 8-11 פארמ. און פון 6-9 אוונט
ספעציעלער ווארטע-זאל פאר פרויען.

„שיר“
לאדזער יודישער מוזיק-פעראיין „שיר“
הייגט, מיטוואך, דעם 4 מערץ 1936, פינקטליך 9 אוונט קומט פאר
אין זאל פילהארמאניע
א גראנדיעזער קאנצערט פון „שיר“-כאר
אין פראגראם: „יציאת-מצרים“
ארטאריום אין 2 טיילען פון ג. ס. הענדעל. —:— עס נעמען אנטייל: דער „שיר“-כאר, פילהארמאניע-ארקעסטער, ארקעסטער ביים „שיר“ און סאליסטען: ס. קראפיוונים-יאכימעס (סאפראן), צ. איזיגרים – ארטאריום-זינגערין–ווארשע (אלט), א. בלעכאראוויטש – אויבער קאנטאר פון דער ווארש. „נאזשיק“-סינאגאגע (טענאר).
דירעקציע: פראפ. י. פיוויזשים. ביים קלאוויר: א. פעדער.
בילעטען צום פרייז פון 1 ביז 4 זל. שוין צו בעקומען ביי דער קאסע פון פילהארמאניע.

Sala Malinowa przy GRAND - HOTELU
צום 1. מ[illegible] אין פויל[illegible]
MELLER i WAGNER
פון 1-טען מערץ ד.י. אויפטריטען פון וועלט-בעריהמטע קענינגע פון די הומאריסטען-סאטיקער
DARK i BLOND (סאלאן-דועט) (עקסצענטרישער אקראבאטישער טאנץ-דועט)
MARIETTE i JOE זאווי
טעגליך [illegible]o'clock מיט'ן פולען פראגראם

דער לאנג-יעהריגער מאכער פון לאמבארד
[illegible] CHODŻKO
טאקסירט גאלד, זילבער, בריליאנטן
פערשידענע ווערט-זאכען
[illegible]lczańska 29 m. 1 of. פארטער
ביז 10 פריה און פון 2—5 נאכמ[illegible]

א הארציגען מזל-טוב ווינש איך [illegible] ירחמיאל וויינטרויב און [illegible] צו דער חתונה פון זיין ליבע [illegible] פעלא מיט ה' ישראל ליבע[illegible] און דעם יונגען פאר א גליקליך [illegible] צופרידען צוזאמענלעבען.
וואלף [illegible]

עלטסטער פעלדשער
ש. דערע[illegible]
לוטאמירסקא 4, טעל. 184-78
נעמט אן פון 8-10 פרי. פון [illegible]-1.30
און פון 6-7 אוונט.

[illegible] SILBERSTROM
Kilińskiego 127
ספעציאל-ארצט פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקהייטען [illegible]
קווארץ-לאמפ, — ראדיקאלע [illegible] פון איבעריגע האר.
נעהמט אן פון 4-8 אוונט.

כעמיש-באקטעריאלאגי[illegible] לאבאראטאריום
פ. שאץ, לאו[illegible]
פיעטריקאווער [illegible]
פיהרט אויס זאמעל, ערצטליכע [illegible]

פאר גאלד, בריליאנטען, בירזשוטעריע
און לאמבארד-קוויטעס
צאהלט די העכסטע פרייזען
איזידאר פיאלקא
פיעטריקאווער 7.

Dr. med.
L. TENENBAUM
אקושער-גינעקאלאג
פילסודסקיעגא 15,
טעל. 206-75.
נעמט אן פון 8 10 פריה און פון 4-8 אוו.

לאדזער יוד. לאקאטארען און סובלאקאטארען-פאריין
געפינט זיך
אויף פיעטריקאווער 31, וו. 22,
טעלעפאן 264-38.
דער סעקרעטאריאט איז טעטיג טעגליך פון 6 ביז 9 אוונט. ס'ווערען געשריבען ביטעס, ערטיילט עצות, אויסגעגליכט סכסוכים און געפיהרט כל'צרליי דירות און עקסמיסיע-פראצעסען.

Dr.
Wajnberg
ספעציאליסט פאר לונגען, הארץ און סקלעראז קראנקהייטען
פיעטריקאווער 145
טעל. 126-02.
נעמט אן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אוו.

לעזט אויפמערקזאם!!!!!
עס איז שוין אריין אין קראפט די נייע פרייזען פאר דרוק-ארבייט
אין דער בעקאנטער אין לאדז און אומגעגענד
שנעל-דרוקעריי
בראמבערג
לאדז, צעגעלניאנא 8
טעל. 255-09
וועלכע האט זיך שוין בעריהמט געמאכט מיט די שעהנע אויספיהרונג און עסטעטישען צוזאמענשטעל

וויכטיג פאר פאבריקאנטען
און האנדווערקער
שוויסונגען,
מאשינען-טיילען
און רעפעראטורען
פיהרט אויס ביליג
די מעכאנישע
שלאסעריי
י. רעדער
ליסטאפאדא 11/13
(רוג זאכאדניא)

אויערן, נאז און האלז
קליניק
מיט בעטען פון Dr.
Z. Rakowski
פיעטריקאווער 67. טעל. 127-81
נעהמט אן שטענדיגע קראנקע (צוועק אפעראציע א. אז. וו. ווי אויך אמבולאטאריש פון 9-2 און פון 4-8 אוונט.
ביי דער קליניק איז טעטיג
א רענטגען-קאבינעט
פאר דורכלייכטונגען און אלערליי פאטאגראפיעס

געדענקט, שטשעשליווי
ביי
א גרויסער אויסוואהל פון
אריגינעלע בילינצער און טאמאשאווער סחורות
אויף אנציגער און פאלטענס
פון די בעסטע קוואליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען
מיט 30% ביליגער
קומט און איבערציינט אייך!
R. Szczęśliwy
לאדז, 5 נאוואמיעסקא 5
טעל. 156-09.
געדענקט פראנט II שטאק.

Dr. med. **Niewiążski**
ספעציאליסט פאר טריפער, סיפילים און הויט - קראנקהייטען, בעהאנדלונג פון מענער - שוועכע
אנדזשעיא 5, טעל. 159-40
פראנט, 1טער שטאק
נעהמט אן פון 8-11 און פון 5-9 אוונט
זונטאג און יום טוב פון 9-1 נאכמיטאג.
ספעציעלער ווארטע - זאל פאר פרויען

Dr. med.
G. GERSZTAJN
ספעציאליסט פאר אויגען קראנקהייטען
Traugutta 12, tel. 175-10
נעהמט אן פון 11-2 און פון 5 ביז 8.30 אוו.
אונבעמיטעלטע— לעטשניצע פרייזען.

אַפּעל פֿון דער פֿעלקער-ליגע

צו איטאַליען און אַביסיניען, אַז זיי זאָלען אָנהויבען שלום-אונטערהאַנדלונגען

נעגוס בעט די פֿערמיטלונג פֿון ענגלישען קעניג

...נ:ה, 13 (ספּ. טעל.)
...דער זיצונג פֿון „קאָמיטעט פֿון 13" איז ...אַרבייט געוואָרען אַ טעקסט פֿון אַן אַפּעל, ...זאָל געשיקט ווערען צו די בעקעמפֿענדע ...פֿלאַנדען האָט פֿאָרגעלעגט צו שיקען צו אי... ...און אַביסיניען אַ ווענדונג מיט אַן אַפּעל ...אָנצוהויבען אונטערהאַנדלונגען אין די ראַה... ...פֿון דער פֿעלקער-ליגע. דער קאָמיטעט וועט ...לטען אַ זיצונג דעם 10 מערץ, כדי זיך צו בער... ...מיט'ן ענטפֿער פֿון די צדדים, דער פֿאָרשלאַג ...אַנגענומען געוואָרען. ביז דעמאָלט וועלען אַר... ...אין די אונטער - קאָמיטעטען.

...אנדאָן, 3 (ספּ. טעל.)
...ריילי מייל" ברענגט אַ סענסאַציאָנעלע ידיעה ...נגוס: דער אַביסינישער קייזער האָט אויסגע... ...זיין הסכמה תיכף צוצוטרעטען צו שלום-אונ... ...האַנדלונגען אויפ'ן יסוד פֿון „סטאַטוס קוואָ". ...אַביסינישער קייזער איז מסכים, אַז די איטאַל... ...זאָלען דערהאַלטען די עראָבערטע שטחים, ...אַז דער ענגלישער קעניג וועט אונטערנעה... ...די פֿערמיטלונג צווישען אַביסיניען און איטאַ...

...וועלכע צייטונג שרייבט, אַז די דעפּעשע פֿון ...נישען קייזער איז באַלד איבערגעשיקט גע... ...דעם מיניסטער אידען קיין נענה.

...אנדאָן, 3 (ספּ. טעל.)
...פֿון מאַסגעבענדע קרייזען לייקענט מען די ידיעה ...נעגוס זאָל זיך האָבען געווענדעט צום ענגלי... ...קעניג וועגען שלום - פֿערמיטלונג.

...יו-יאָרק, 3 (ספּ. טעל.)
...ניו־יאָרק טיימס" שרייבט: ס'איז קלאָר, אַז ...אַליען וועט פּראָטעסטירען נעגען די נאַפֿט-סאַנק... ...אָבער וואָס קענען זיי טון? די געפֿאַהר פֿון אַנ... ...אייראָפּעאישער מלחמה, וועלכע האָט אַזוי שטאַרק ...שראָקען די ענגלישע רעגירונג, האָט פֿערלוירען ...עפֿעקט. די אָנשטרענגונגען פֿון מוסאָליני'ן ...שרעקען היטלערן אויף זיין זייט האָבען געליטען ...פֿולשטענדיגען דורכפֿאַל. די איטאַליענער מוזען ...אויסגעשטעלט ווערען פֿאַרן פּראָבלעם: מלחמה ...אָדער שלום. אין דיאיטאַליענער ברויכען שלום. די ...ענטסטע וואָכען וועלען בעווייזען, צי איטאַליען ...וויל ווירקליך צו שלום.

...ניו־יאָרק העראַלד טריבון" שרייבט, אַז ס'וועט ...אַ גליק פֿאַר מוסאָליני'ן, אויב די אַביסינישע ...וועט זיך פֿערענדיגען פֿאַר אים אָהן אַ קאַטאַס... ...מוסאָליני קען האָפֿען, נאָך אויף צו האָבען ...זיגען און עראָבערן טעריטאָריעס, וועלכע ...אַ קליינעם ווערט.

פּרעמיער סאַראָ וועט געבען ערקלערונגען וועגען פֿראַנצויזיש-סאָוויעטישען אָפּמאַך

פּאַריז, 3 (ספּ. טעל.)
די פֿאָרין-קאָמיסיע ביים סענאַט האָט נאָך נישט אָפּגעשטימט די ראַטיפֿיקאַציע פֿון פֿראַנצויזיש-סאָוויעטישען פּאַקט און בעשלאָסען צו פֿאַרבעטען דעם פּרעמיער סאַראָ, כדי צו געבען אויפֿקלערונגען. פֿון דעם דרינגט מען, אַז דער אָפּמאַך הויבט אָן אַרויסצורופֿען שוועריגקייטען. פּרעמיער סאַראָ האָט צוגעזאָגט צו געבען ערקלערונגען אויף דער מיטוואָכדיגער זיצונג פֿון דער קאָמיסיע.

מוסאָליני'ס רעדע

וועגען דער קאָנפֿערענץ צווישען איטאַליען, אונגאַרן און עסטרייך

רוים, 3 (ספּ. טעל.)
אויף דער היינטיגער זיצונג פֿון איטאַליענישען מיניסטאָרען-ראַט האָט מוסאָליני אַרומגערעדט די פּאָליטישע לאַגע פֿון איטאַליען, וועלכע ער האַלט פֿאַר אַ גוטע. בעזונדערס האָט מוסאָליני בעטאָנט די בעפֿאָרשטעהענדע קאָנפֿערענץ צווישען איטאַליען, עסטרייך און אונגאַרן.

אונגאַרן געגען טשעכיש-סאָוויעטישען אָפּמאַך

בודאַפּעשט, 3 (ספּ. טעל.) דער טשעכיש-סאָוויעטישער אָפּמאַך האָט אויפֿגערעגט די אונגאַרישע פּרעסע, וועלכע שרייבט, אַז אויף דער טשעכישער טעריטאָריע וועלען געשאַפֿען סאָוויעטישע לופֿט-באַזעס און מיליטער-לאַגערען.

שלאַכטען צווישען קאָמוניסטען און רעגירונגס-מיליטער אין כינאַ

פּעקין, 3 (ספּ. טעל.) אין דער פּראָווינץ שאַנסי קומען פֿאָר פֿערביטערטע קאַמפֿען צווישען דעם רעגירונגס-מיליטער און קאָמוניסטען. דאָס רעגירונגס-מיליטער איז צושלאָגען. אין דער הויפּטשטאָט פֿון שאַנסי, טאַרטואַן איז פֿערעפֿענטליכט געוואָרען קריגס-צושטאַנד.

„אריער-פּאַראַגראַף" אָנגענומען דורך די קראָקאווער סטודענטען

קראָקאָ, 3 (טעלעפֿאָניש)
בעת די וואַהלען צו דער פֿערוואַלטונג פֿון „בראַטניאַ פּאָמאָץ" פֿון קראָקאווער אוניווערזיטעט האָבען געזיגט די ענדעקעס. דער פֿאָרשלאַג וועגען איינפֿיהרען דעם אריער=פּאַראַגראַף אין סטאַטוט איז אָנגענומען געוואָרען מיט 350 שטימען גע־גען 54.

אַראַבישע מיטיילונגען און אָפֿיציעלע הכחשות

וועגען בעזעצען 60 טויזענד יודען אויף דער גרעניץ פֿון עבר-הירדן

ירושלים, 3 (יט"א טעלעגראַפֿיש)
די אַראַבישע פּרעסע פֿערעפֿענטליכט אַ סענסאַציאָנעלע ידיעה, אַז די רעגירונג האָט בעשלאָסען צו בעזעצען 60 טויזענד יודישע פֿאַמיליעס נישט ווייט פֿון דער עבר־הירדן־גרעניץ.
פֿון דער רעגירונג פֿערזיכערט מען, אַז די ידיעה איז גרונדלאָז.

געשלעג צווישען סיריער און אַראַבער

ירושלים, 3 (ספּ. טעל.)
אין האַרף נאַהער איז געקומען צו אַ געשלעג צווישען דער אַראַבישער און סירישער בעפֿעלקערונג. ס'זענען דערהרגעט געוואָרען 7 סיריער און 4 אַראַבער.

לופֿט-פּאָסט-קאָמוניקאַציע מיט פּאַלעסטינע

וואַרשאָ.
פֿון 1 מערץ איז איינגעפֿיהרט געוואָרען אַ ענדערונג אין לופֿט-פֿערקעהר אויף די פֿראַנצויזישע לופֿט-פֿליה-ליניעס ביים אָפּפֿליה פֿון וואַרשאָ.
די קאָרעספּאָנדענץ קיין פּאַלעסטינאַ וועט אָפּפֿליהען דינסטאָג און דאָנערשטאָג 8 אַ זייגער קיין וויען און מיטוואָך און דאָנערשטאָג פֿון וויען קיין אַטען, פֿון וואַנען די קאָרעספּאָנדענץ ווערט, דורך דער לופֿט, ווייטער טראַנספּאָרטירט צו די פּאַלעסטינער לופֿט-פּאָרטען אין זעלבען טאָג, אַזוי, אַז דער פּאָסט-טראַנספּאָרט פֿון וואַרשאָ קיין פּאַלעסטינאַ וועט דויערן 3 טעג.
אַ חוץ דעם עקזיסטירט אויך אַ פֿערבינדונג מיט פּאַלעסטינאַ דורך די לופֿט-פֿליה-ליניעס דורך בוקאַרעשט. אָפּפֿליה פֿון וואַרשאָ מאָנטאָג 8 פֿריה.
די פּאָסט דאַרף מען אָפּגעבען אין וואַרשאָ זונטאָג, מאָנטאָג און מיטוואָך ביז 8 אַווענד, כדי צו האָבען די דאָזיגע פֿערבינדונג.

ד"ר העללער
ספּעצ. פֿאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער - שוואַכע
8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פֿון 8—11 און פֿון 4—8 אָוונט,
זונטאָג פֿון 10—2 מיטאָג.
פֿאַר פֿרויען — אַ ספּעציעלער וואַרטע-זאַל

אָנגעהויבען די וואַהל-אַקציע אין פֿראַנקרייך

פּאַריז, 3 (ספּ. טעל.)
...דאָ האָט זיך שוין אָנגעהויבען די וואַהל-...קאַמפּאַניע. די ערשטע פּלאַקאַטען זענען געווען ...פֿאַשיסטישע, וועלכע זענען שאַרף אַרויסגעטרעטע ...געגען דעם פֿאָלקס-פֿראָנט.

...פֿערשטאַרקטע פּאָליציי - אַמטען

ירושלים, 3 (יט"א טעלעגראַפֿיש)
...צוליב דער אומזיכערער לאַגע זענען פֿער... ...שטאַרקט געוואָרען די פּאָליציי-אַמטען אין דריי ...קאָלאָניעס.

אויפֿנאַהמען ביים מלוכה-פּרעזידענט

וואַרשאַ, 3. (טעל.) דער מלוכה-פּרעזידענט האָט היינט אויפֿגענומען אויף אוידיענצן דעם הויפּט-אינספּעקטאָר פֿון דער אַרמעי גענ. רידז-שמיגלי, דעם פּרעמיער קאָשטשאַלקאָווסקי און אַגראַר-מיניסטער פּאָניאַטאָווסקי.

אויסערן-מינ. בעק איז בריסעל

בריסעל, 3 (ספּ. טעל.) מיניסטער בעק ווערט ווייטער פֿייערליך אויפֿגענומען אין בעלגיען. היינט איז ביים מיניסטער געווען אויף אַ וויזיט דער פֿראַנצויזישער אַמבאַסאַדאָר אין בעלגיען, ווי אויך דער רומענישער געזאַנדטער. אַלע מיטגלידער פֿון דער פּוילישער דעלעגאַציע האָבען בעקומען הויכע בעלגישע אויסצייכנונגען.

ענגליש „ווייס-בוך"

לאָנדאָן, 3 ספּ. טעל.) די ענגלישע רעגירונג האָט היינט פֿערעפֿענטליכט דאָס „ווייס-בוך" וועגען דער נויטיגקייט פֿון שנעל בעוואָפֿענען ענגלאַנד.

קאַנצלער שושניג אין רוים

וויען, 3. (ספּ. טעל.) דער וויצע-קאַנצלער שושניג איז היינט אָפּגעפֿאָהרען קיין רוים.

א בריוה האָט ער געהאַט...

צוריקגערופֿען די איינלאַדונגען צו די היידעלבערגער פֿייערליכקייטען

בערלין, 3 (ספּ. טעל.)
דער רעקטאָר פֿון היידעלבערגער אוניווערזיטעט האָט אָפּגערופֿען די איינלאַדונגען, וועלכע ער האָט געהאַט אַרויסגעשיקט צו די ענגלישע אוניווערזיטעטען אָנטיילצונעהמען אין דער פֿייערליכקייט פֿון 550 יובילעאום - יאָהר פֿון היידעלבערגער אוניווערזיטעט, ווי בעקאַנט האָבען די ענגלישע אוניווערזיטעטען זיך אָפּגעזאָגט אָנטיילצונעהמען אין די פֿייערונגען.

טעלעוויזיע-אַפּאַראַטען אין וואַרשאַ

וואַרשאַ, 3 (טעלעפֿאָניש)
קיין וואַרשע זענען אָנגעקומען די ערשטע טעלעוויזישע אַפּאַראַטען פֿון ענגלישען פּאַטענט. זיי וועלען קענען אָפּנעמען בילדער פֿון אַ ווייטען מהלך. אַזאַ אַפּאַראַט קאָסט 2 טויזענד זלאָטעס.

צוגענומען ביי אַרנאָלד צווייג די דייטשע בירגערשאַפֿט

בערלין, 3 (ספּ. טעל.)
דאָס אינערן - מיניסטעריום האָט אָפּגענומען די דייטשע בירגערשאַפֿט ביי 25 עמיגראַנטען פֿאַר פֿיהרען אַ טעטיגקייט געגען דריטען רייך. צווישען די 25 נעמען געפֿינט זיך אויך אַרנאָלד צווייג.

16 מיליאָן פֿונט פּריוואַט-קאַפּיטאַל

אַריינגעקומען קיין א"י אין יאָהר 1935

ירושלים, 3 (יט"א טעלעגראַפֿיש)
אין משך פֿון יאָהר 1935 איז קיין ארץ־ישראל איינגעפֿלאָסען אַ קאַפּיטאַל פֿון 16 מיליאָן פֿונט. 12 מיליאָן פֿונט זענען אינוועסטירט געוואָרען אין פֿערשידענע ווירטשאַפֿטליכע אונטערנעהמונגען.

דערשאָסען א יודישען שומר אין „בלפֿוריה"

ירושלים, 3 (יט"א טעלעגראַפֿיש)
אין דער קאָלאָניע „בלפֿוריה" האָט מען געפֿונען אַ דערשאָסענעם דעם יודישען שומר משה נאַדעל.

ראַדיאָ - פּראָגראַם

מיטוואָך, ד. 4-טען מערץ
6.34 גימנאַסטיק, 6.50 פּליטען, 7.20 ידיעות, 7.30 פּליטען, 7.45 אינפֿאָרמאַציעס, 8 אוידיציע פֿאַר שולען, 11.57 צייט-סיגנאַל, 12.03 ידיעות, 12.15 „די איטאַליענישע פּרוי" — רעפּעראַט, 12.30 קאָנצערט, 1.25 הויזווירטשאַפֿט, 3.12 לאָדזער בערזע, 3.15 עקספּאָרט, 3.20 וואַרשאָווער בערזע, 3.30 סאַלאָן-מוזיק, 4 אוידיציע פֿאַר קינדער, 4.20 געזאַנג, 5 „מענש און מאַשין", 5.20 פּליטען, 5.50 „בוך און וויסען", 6 קאָנצערט, 6.30 די יאָהרצייט פֿון דער ערשטער לאָדזער אונאָפּהענגיגקייטס - מאַניפֿעסטאַציע — פֿעליעטאָן פֿון רעד. וואָיטינסקי, 6.45 פּליטען, 7.20 רעקלאַמע-קאָנצערט, 7.35 ספּאָרט, 7.50 אַקטועלער רעפּאָרטאַזש, 8 לייכטע מוזיק, 8.45 אָווענד-ידיעות, 9 שאָפּינ'ס שאַפֿונגען, 9.40 ליטעראַרישע סקיצע, 9.55 ווירטשאַפֿטליכער שמועס, 10.05 לייכטע מוזיק, 11 ידיעות און קאָמוניקאַטען, 11.05 טראַנסמיסיע פֿון דער לאָדזער „זשעמיאַנסקאַ".

...עסט פֿון אַנטי-שחיטה-קאַמפּאַניע געפֿינט זיך אין ווילנע

(פֿון אַ געשפּרעך מיט'ן דעפּ. הרב רובינשטיין)

אין ווילנער „צייט" לייענען מיר:
הרב רובינשטיין האָט געווילט אין ווילנע אַ ...טעג, כדי אויפֿצוזאַמלען דאָ די נויטיגע מאַ... ...יאַלען פֿאַר דער אָפּוועהר-אַקציע געגען שחיטה-...פֿערבאָט. געקומען איז הרב רובינשטיין קיין ווילנא ...דאַן, ווען דער ווילנער שטאָט-ראַט האָט אָנ... ...גענומען דעם שענדלעכען אַנטיסעמיטישען בעשלוס. ...פֿערבאָטען די יודישע שחיטה. אונזער מיטאַר... ...בייטער האָט אין אַ שמועס מיט'ן חשובן דעפּ. הרב ...רובינשטיין צ.וו. אַנד. בעריהרט די פֿראַגע וועגען ...דעם בעשלוס פֿון ווילנער שטאָט-ראַט. הרב ...רובינשטיין האָט מיט אויפֿרעגונג ערקלערט, אַז ...אין דער ערשטער פֿאַל אין פּוילען, דאָס אַ שטאָט-...ראַט זאָל איינשטימיג (נישט רעכנענדיג, נאַטירלעך, ...די יודישע שטימען) אָננעמען אַ שחיטה-פֿערבאָט. ...אַ, איינציגע שטאָט-ראַטען אין פּוילען האָבען ...שוין אָנגענומען ענליכע בעשלוסען, אָבער אוי... ...האָבען זיך די שטימען, אַפֿילו ביי די ...סטען געשפּאָלטען, און אויב דער פֿערבאָט איז ...אָנגענומען געוואָרען איז עס בלויז מיט אַ קליי... ...מעהרהייט, דאַגעגען אונזער ווילנע, ירושלים-...ליטא, די שטענדיג פֿרידליך געשטימטע שטאָט ...„געשלאָגען אַ רעקאָרד" און אָנגענומען דעם

שחיטה-פֿערבאָט נישט נאָר מיט אַלע שטימען פֿון די ענדעקעס, נאָר פֿון אַלע סאַנאַטאָרען. נישט אומזיסט זאָגט מען: נאַקעט, אַז דער גאַנצער אַנטי-שחיטה-שטורעם גייט פֿון ווילנע און ווילנער קאַנט (אויך פּריסטאָראָוואַ שטאַמט כידוע פֿון ווילנער קאַנט).
נאַטירלעך טראָגט דער בעשלוס בלויז אַ דעקלאַראַטיווען כאַראַקטער. דער ווילנער שטאָט-ראַט קען נישט אַליין פֿערבאָטען די יודישע שחיטה און זי איז דערלויבט אַזוי ווי ביז איצט אָהן קיין שטערונגען — אָבער דער דעקלאַראַטיווער בעשלוס פֿון ווילנער שטאָט-ראַט ווייזט גאַנץ בולט, אַז די שחיטה-געפֿאַהר איז זעהר גרויס. אָט האָבען שוין פּויזען און אַ פּאָר שטעטלעך פֿון פּויזנער געגענד אויף אייגענער האַנד פֿערבאָטען די שחיטה, סומך זייענדיג זיך אויף אַ כלומרשטען אַלטען פּרוסישען געזעץ. די אינטערווענצן אין אינערן-מיניסטעריום האָבען פֿאָרלויפֿיג נישט געווירקט. דאָס אינערן-מיניסטעריום האַלט אַפֿילו, אַז די פּויזנער שטאָט-פֿערוואַלטונג, וואו ס'איצט אגב אַ רעגירונגס-קאָמיסאַר, האָט געהאַנדעלט נישט געזעצליך, אָבער דער פּויזנער וואָיעוואָדע האַלט אַנדערש. און איידער דער יורידישער שטרייט וועט ערלעדיגט ווערען קענען די פּויזנער יודען קיין כשר פֿלייש נישט עסען און פֿאַקטיש איז אין אַ רייה פּוילישע שטעט שוין פֿערהאַן דער שחיטה-פֿערבאָט.
הרב רובינשטיין דערמאָנט אויך די געפֿערליכע באָיקאָט-אַגיטאַציע אין גאַנץ קיעלצער וואָיעוואָדשאַפֿט, וואו די יודישע בעפֿעלקערונג לעבט אונטער אַ שרעקליכען טעראָר און גייט ממש אויס פֿון הונגער. נישט מען קויפֿט ביי זיי און נישט מען פֿערקויפֿט זיי אַפֿילו עסענוואַרג. אַלע אינטערווענצען האָבען קיין פּאָזיטיווע פּעולה נישט געבראַכט. אגב האָט די שחיטה-גזירה אויפֿגערופֿט אַן אַ זייט די באָיקאָט-צרות.
בכלל איז איצט די יודישע פּאַרלאַמענטאַריער נישט מקנא צו זיין. דאָס הייפֿעלע יודישע פּאַרלאַמענטאַריער שפּירען זיך, ווי אין אַ קאַיאַק אויף אַ שטורעמדיגען ים. דער קאַמף איז זעהר אַ שווערער. מען זעהט נישט ווער ס'זאָל זיך אין סיים שטעלען אויפֿ'ן יודישען צד. מ'טאָר אָבער נישט — פֿערענדיגט דער חשוב'ער רב — פֿערצווייפֿלען און מען דאַרף פֿיהרען די אָפּוועהר-אַקציע ביז'ן סוף. לאָמיר האָפֿען, אַז די גזירה וועט אָפּגעשריגען ווערן.

זאַל פֿילהאַרמאָניע
20 נאַרוטאָוויטשאַ 20
טעלעפֿ. 213-84.
בילעטען ביי דער פֿילהאַרמאָניע-קאַסע.

שבת, דעם 7-טען ד.ח. 9 אָווענד און זונטאָג, ד. 8 טען, 9 אָווענד נור 2 אויפֿטריטען פֿון
חיה'לע גראָבער
וועלט-בעריהמטע אַרטיסטקע און זינגערין פֿון טעאַטער „הבימה" אין אַ ניי רעוועלאַציאָנס-פּראָגראַם.
ביים קלאַוויר: דיר. T. RYDER

ווי אזוי יודען ווערען פערשוואַכדען

איג׳ם גרויסען ווירטשאַפטליכען קאָנגרעס, וואָס קומט איצט פאָר אין וואַרשאַ, מיט׳ן אַנטייל פון 270 פאָרשטעהערס פון האַנדעל, אינדוסטריע און מלאכה, זענען יודען פערטראָטען סך־הכל מיט אַ קליינער גרופּקע, ווייניגער ווי אַ מנין יודישע סוחרים. צי איז עס יושרדיג?

יודען, אין פוילען בעטרעפען איבער 10 פראָצענט פון דער בעפעלקערונג, אָבער זייער בעטיילוגג אין דער ווירטשאַפט, וואָס ווערט איצט אַנאַליזירט אין דער לאַבאָראַטאָריע פונ׳ם קאָנגרעס איז אַ סך גרעסער ווי אַ צענט־חלק.

גענוג אַ קוק צו טון פון דער זייט אויף די פוילישע שטעט און שטעטלעך, כדי צו דערזעהען די גרויסע אַקטיווע ראָליע, וואָס יודען האָבען געשפּילט און שפּילען נאָך איצט אין פוילישען משאַמאָן בכלל.

דער יודישער היסטאָריקער דובנאָוו, שילדערענדיג די דאָזיגע קיבוצים נאָך מיט עטליכע הונדערט יאָהר צוריק, זאָגט, אַז זיי מאַכען דעם רושם פון בעזונדערע יודישע שטעט, אַרומגערינגעלט מיט פוילישע פעריפעריעס. אין די דאָזיגע הונדערטער יודישע ישובים, קליינע און גרויסע, ווערט געמסחרט און געהאַנטווערקט גאָר־אויף אַ גרויסען מאַסשטאַב, און די פעדים, וואָס ציהען זיך דער פון איבער גאַנץ פוילען, און ווייטער איבער דער ברייטער וועלט, זענען שטאַרק אַנזעהעוודיג אינ׳ם געפלעכט פון די עקאָנאָמישע פערהעלטענישען אין לאַנד.

ווי אַזוי־זשע קען אַדורכגעפיהרט ווערען אַן אַלפוילישער ווירטשאַפטליכער קאָנגרעס, אָדער, ווי מ׳רופט עס: דער ערשטער ווירטשאַפטליכער סיים, אָהן דער בעטייליגונג פון יודען?

וואָלטען די אָרגאַניזאַטאָרען פונ׳ם קאָנגרעס געווען אָפענע און קאָנסעקווענטע אנטיסעמיטען, וואָלט עס קיין קשיא נישט געווען, ווייל צוליב׳ן היילינגען אנטיסעמיטישען ציועק איז דאָך רעכט אַפילו ברענגען גרויסע שאָדענס דער פוילישער עקאָנאָמיק, אבי אַרויסרייסען ברויט ביי יודען.

אָבער אויב מ׳גרענעצט זיך אָפּ פונ׳ם אנטיסעמיטיזם, אויב מ׳מיינט באמת די פראָספּערירונג פון דער לאַנד, די טובה פון אַלע איהרע בירגער׳ס, ווי קען מען איגנאָרירען אַזאַ גרויסען טייל פון דער פוילישער עקאָנאָמיק?

ווי ביי פערשידענע אַנדערע פאַלען, איז אויך דאָ די איגנאָרירונג פון יודען געקומען ממילא. מ׳האָט דעם סוחרטום בכלל פערזעהען, ווייל מ׳האָט דאָ דער עיקר געלייגט אַכט אויף די פּראָדוצענטען, וועלכע מ׳וויל דערנעהנטערען צו די קאָנסומענטען, איז דאָך שוין פאַר יודען בכלל כמעט קיין פּלאַץ נישט געבליבען.

מיר דאַרפען נישט פערגעסען, אַז די קליינמאַכונג פון יודען איז אַ פּראָצעס, וואָס גייט שוין זייער לאַנג אין פוילען און ענטוויקעלט זיך דווקא פון אונטען אַרויף.

אָט, למשל, אַזאַ שטאָט, ווי ביאַליסטאָק, מיט אַ גרויסען צווייג פון טעקסטיל־אינדוסטריע, וואו די אינדוסטריעלער, גרויסע און קליינע, זענען כמעט אַלע יודען, איז דער פאָרזיצער פון דער אינדוסטריעלער־אָרגאַניזאַציע דווקא אַ קריסט (וועלכער איז טאַקע געוועהלט געוואָרען אויפ׳ן קאָנגרעס), מחמת דאָס איז בעקוועמער מכמה טעמים.

אויך אין די קאַמערן פון האַנדעל און מלאכה זענען די פאָרזיצערס און העכסטע רעפּרעזענטאַנטען אומעטום קריסטען, הגם יודען מעגען דאָרט זיין די מעהרהייט, — אויפ׳ן דאָזיגען כבוד האָבען יודען שוין לאַנג מוחל געווען און מסכים זענען זיי דערצו געצוואונגען געוועזען דורך די אומשטאַנדען.

אָט אַזוי זענען יודען ביסלעכווייז אָפּגערוקט געוואָרען אין שאָטען און פערוואַנדעלט געוואָרען אין קליניקע ברואימלעך, קוים בעמערקבאַרע — אויב מען וועט אָט די דערשיינונג אָנרופען „גלות", וועט מען טרעפען טאַקע די ריכטיגע דעפיניציע...

ווערען די יודישע אינדוסטריעלער רעפּרעזענטירט דורך נישט־יודען, די יודישע בעלי־מלאכות — דורך נישט־יודען, די יודישע באַנק־טוערס און סוחרים דורך נישט־יודען, און דער קאָנגרעס ווערט כמעט יודען־ריין.

אָבער ווען סוואָלט זיך געהאַנדעלט בלויז וועגען דער פאָרמעלער זייט פון רעפּרעזענטאַנץ, וואָלט דער אומגליק נישט געווען גרויס. די פאָרם האָט אויך אַן׳אינהאַלט און שוין גאָר אַ פאַטאַלען פאַר אונז.

דער אַלפוילישער ווירטשאַפטליכער קאָנגרעס האָט דאָך זיין צוועק צו פערבעסערן און פערגרעסערען די פוילישע עקאָנאָמיק. דאָס קען דערגרייכט ווערען דורך פערשידענע מיטלען: דורך רעפאָרמירען און מאָדערניזירען די עקאָנאָמישע אינסטיטוציעס, צופּאַסען זיי צו די פאָדערונגען פון מאָמענט, דורך אַ פוזיע פון פרישע קאַפּיטאַלען אין די פערשידענע אַרטעריעס פון דער עקאָנאָמיק, דורך אַ פערבעסערונג פון דער אינטערנאַציאָנאַלער עקאָנאָמישער פּאָליטיק, דורך אויפהויבען דעם ניווא פון היימישער קאָנסומציע און אויך — דורך דער סיסטעם פון פּראָטעקציאָניזם, פון שאַפען וואָס מעהר פּלאַצובקעס פון מלאכה, האַנדעל און בכלל פּרנסה פאַר היימישע מענשען אויפ׳ן חשבון פון „פרעמדע".

[...]ון ווער ווייס עס נישט, אַז אַ היימישער [...]
אין פוילען הייסט נישט סתם אַ פוילישער [...]
נאָר דווקא אַ פּאָליאַק־קאַטאָליק? צי [...]
דערצו אַנ׳אַנטיסעמיט, די צו פּרייזלען [...]
וועלכער ס׳איז געלעגענהייט פון אַרביט [...]
דינסט אַ פּאָליאַק לגבי אַ יודען? [...]
אַפילו אַ יוד אויך נישט זאָגען.

איז די צרה, הייסט עס, נישט [...]
דער יוד איז נישט רעפּרעזענטירט, [...]
ווערט ביסלעכווייז עלעמינירט פון [...]
לעבען און קריגט דערביי נישט קיין [...]
לענט, נאָר מוז אַריבערגיין אין קלאַס [...]
פּראָלעטאַריער.

און דערצו איז שוין נישט בויטע [...]
שום בייזוויליגע אַקציע פון אנטיסעמיט[...]
ס׳קומט ווי אַ רעזולטאַט פון אַ גאַנצ[...]
רישע פּראָצעסען פון יודישען „ביטול[...]
ווערען זענען ביסלעכווייז געמאַכט [...]
קליין, אַז זיי זענען שוין באַלד זעראָ...

קיינער גלויבט נישט אין היטלער׳ס ליבעס־ערקלערונגען

(פראַנצויזישע פּרעסע־איבערזיכט)

היטלערס אינטערוויאו האָט געמאַכט אַ טומעל אין דער פראַנצויזישער פּרעסע. אַנשטאָט צו גיהען אויפ׳ן דיפּלאָמאַטישען וועג, דאָס הייסט, דירעקט צו ווענדען זיך צום פראַנצויזישען אַמבאַסאַדאָר אין בערלין און רעדען מיט איהם וועגען אַ דייטש־פראַנצויזישער דערנעהנטערונג האָט אַדאָלף היטלער אויסגעקליבען דעם וועג פון „איבערן קאָפּ", דאָס הייסט פון ווענדען זיך דורך אַ פראַנצויזישער צייטונג.

עס איז קיין וואונדער נישט דעריבער, אַז די פראַנצויזישע פּרעסע האָט נישט קיין גרויסען צוטרוי צו דעם פיהרערס שלום־ווערטער.

דער רעכטער „פיגאַראָ" שרייבט:

דער פיהרער לעגט פאַר פראַנקרייך זיין פריינדשאַפט: „לאָמיר זיין פריינד" — זאָגט ער פונקט ווי אויגוסט. אָבער, אַז מען לייענט איבער זיינע דעקלאַראַציעס, קומט אַ צווייטע קלאַסישע פראַזע אין זכרון: „פאַרוואָס זאָלט איהר מיך נישט ליב האָבען, ביזוע מאַדאַם?" זעהט אויס דער קאַנצלער צו זאָגען פראַנקרייך.

נאָכדעם ווי די הויז פון די פאַרשלאָגען האָט פריהער פערוואונדערט און אפילו איבערגענומען ווערט מען אָבער אומרוהיג פון דער בעהאַלטענער דראָהונג. דער קאַנצלער שטרעקט צו אונז אויס אַ האַנד? — ווייל ער עס ווערען אַ קאַמעראַד דערפאַר, ווייל היטלער איהם וועלען באַלד זיינע אַרמעען זיין גרייט?

אַ צווייטע רעכטע צייטונג דער „זשורנאַל דע דעבאַ" שרייבט, אַז „היטלער וויל נאָר אַ ריינע פריינדשאַפט", אָבער צי האָט ער אַנ׳אַנדער ציל? יאָ, ער וויל מען זאָל איהם לאָזען מאַכען טריאומפירען. דעם פאַנגערמאַניזם אין צוויי דריטעל פון אייראָפּא און פאַר דעם פרייז וויל ער הערווייל אונז נישט אָנגרייפען.

יאָ, היטלער וויל, מען זאָל דערווייל איהם נישט צופיל „קוקען אין די הענד" — זאָגט דער „זשורנאַל דע דעבאַ" ווייטער:

אין איצטיגען מאָמענט שוין אַביסעל שפּעטליך, האָבען אַלע לענדער׳ וועלכע געפינען זיך אין שכנות מיט דייטשלאַנד, אָנגעהויבען אַרויס פון זייער לאַנגען שלאָף און זיי הויבען זיך אָן אָפּגעבען אַ רעכענונג, אַז דער שלום העגגט אָפּ פון זייער אייגענער פערשטאַרקונג. „פון מערץ 1935 — האָט נעכטען געזאָגט אין ליעזש ה׳ דעוועז — אין די בעוואָרוחיגונג אַנ׳אַלגעמיינע. פראַנקרייך, ענגלאַנד, איטאַליען, די שווייץ, שוועדען און האָלאַנד נעהמען אָן מיטלען. היינט בעט שוין די גאַנצע בעלגישע רעגירונג ביים פּאַרלאַמענט און ביים פאָלק, אַז מען זאָל גלייך און אָהן וואַקלען זיך ווירקען. און האָט וויל טאַקע היטלער אַרויסרופען, אַ וואַקלען זיך און אַ פערשפּעטיגונג אויף דער צייט ביז דייטשלאַנד וועט פערענדיגען איהרע בעוואָפנונגען. ווער עס איבערוויגט און בעטראַכט, דער קען קיין אַנדער קאָנקלוזיע נישט אַרויסציהען פון די דעקלאַראַציעס וועלכע האָבען אַבסאָלוט נישט דעם בערוהיגענדען און בעפרידיגענדען כאַראַקטער, וועלכען מען וואָלט זיי געקענט צושרייבען. לאָמיר האָפען, אַז דאָס וועט אויך זיין די קאָנקלוזיע פון דער מעהרהייט

[...] פראַנצויזען. פערהעלטעניש האָט קיינ[...]
[...]געדיינט דעם שלום.
אַלזאָ, די רעכטע צייטונגען האָבען [...]
צוטרוי צו היטלערס פרידענס־דעקלאַראַ[...]
אפילו קעגען באַלד אין רעאַקציאָנער[...]
זעהט הערווייל אין היטלערס פּראָפּאָזיצ[...]
נער פּראָפּיטען ווי געפאַהרען". ער שטר[...]
אַזעלכע פראַגען:

ווען היטלער לעגט אונז פאָר זיין פריינ[...]
וואָס גיט ער אונז דערפאַר? — [...]
פּראָגראַם? — וואָס פאַר אַ פינאַנציעל[...]
האַנדעלס־מאַרק? אַנ׳עקאָנאָמישען [...]
טערישען קריג געגען וועמען?

דער סאָציאַליסטישער „פּאָפּולער" [...]
ענטפער אויף דער לעצטער פראַגע. דער [...]
סאָציאַליסטישער פיהרער זשאַן לאָנגע שר[...]

...מיר וועלען נישט שטעלען די [...]
שטערונג — אויב ער איז אויפריכטי[...]
וואָס פאַר אַ בעווייז קענען מיר דען [...]
זיין אויפריכטיגקייט? — צי דורך [...]
האָט דערפיהרט צו אַ מונחאַ/דיגער [...]
פאַר דעם פרייז פון דער אַלגעמיינער [...]
אונאויסדרוקבאַרע ליידען פון זיין פאָלק [...]
כעם דאָרף — לויט דעם „היסטאָריקער" [...]
פון געבעלס „מעהר האַרמאַטען ווי פּוטער" [...]

צי וויל ער ווערען צוטרוי צו זיך [...]
וואָס ער וויל בלייבען אויסער דעם [...]
דורך דעם, וואָס ער זאָגט זיך אָפּ פון [...]
זיבערהייטס־אָפּמאַכען, וועלכע זענען [...]
צינע גאַראַנטיעס פאַר דערהאַלטען [...]
צי דורך דעם, וואָס ער שטעלט זיך [...]
קעגען יעדער פערשטענדיגונג מיט דעם [...]
רוסישען פאָלק — פון וועמען די 160 [...]
נפשות וויל ער איבערנעמען דער אוקראַ[...]
ניכטונג און אונטערדריקונג?

דער ראַדיקאַל־סאָציאַליסטישער „עור" [...]
אויך אַ סעריע פראַגען און נאָרנישט קיין [...]
טיגע:

לאָמיר היטלערן שטעלען אַ פּשוט[...]
ער דעקלאַרירט: אויב מיר גלויבט [...]
פראַנצויזישע דערנעהנטערונג אַזוי ווי [...]
אַ פראַנצויז האָט ליב קלאַרקייט...
צי בעדייט די פראַזע „אויב [...]
די דערנעהנטערונג, אַזוי ווי איך [...]
אָט די קאָנצעפּציע אינטערעסירט [...]
מיר האָבען בלויז אין זאַך צו [...]
לאַנד: בלויז דעם פרידען.

זי אָבער, זי האָט שוין זיכער [...]
בעטען, מיר פערשטעהען עס, מיר [...]
אָבער וואָס? זאָל זי עס זאָגען און [...]
קומען זאָגען אין זשענעוו.

דער פיהרער פון די פראַנצויזיש[...]
טען מאַרסעל קאַשען שרייבט אין „הומאַ[...]
גען היטלערס פאַרשלאָגען:

ווי עס איז בעוואוסט, זאָגט זיך [...]
אָפּ פון פערפליכטען זיך, אַז ער [...]
נישט ערקלערען קיין קריג ראַטענ[...]
וואָס? ווייל ער וויל מיט געווער [...]
רוסלאַנד אוקראַינע.

ער זאָגט צו פראַנקרייך: לאָמיר [...]
כדי קענען צושניידען ראַטען־רוסלאַנד [...]
סירען פאַר דייטשלאַנד אַ טעריטאָריע [...]
יאָן אייגוואוינער, און דערפאַר וועל [...]
אייך צו געבען מיין פריינדשאַפט.

בעוואָפענטע היטלעריסטישע שטורם־אָפּטיילונגען אין פוילען

ווייטערדיגע סענסאַציאָנעלע רעוועלאַציעס וועגען דער היטלעריסטישער טעטיגקייט אין שלעזיען

פון וויען מעלדעט מען נאָך ווייטערדיגע פּרטים וועגען דער אַקציע פון די היטלעראַוועס אין פוילען.

די דייטשע עמיגראַנטען־פּרעסע ברענגט סענסאַציאָנעלע אינפאָרמאַציעס וועגען דער ענטדעקטער היטלעריסטישער פערשוועהרונג אין אויבער שלעזיען. צווישען דער דייטשער מינדערהייט אין דער שלעזישער וואָיעוואָדזשטווע זענען אָרגאַניזירט געוואָרען — לויט זייערע מעלדונגען — בעוואָפענטע שטורם אָפּטיילונגען, וואָס זייער אויפגאַבע איז געווען אין אַ פּאַסיגען מאָמענט אַ אויפשטאַנד געגען דער פוילישער מלוכה.

די היטלעריסטישע פּראָפּאַגאַנדע אין אויבער־שלעזיען האָט אָנגענומען אַ גרויסען פערנעהם, להיפוך צו די פערזיכערונגען פון די דייטשע אָפיציעלע קרייזען, אַז דער „היטלעריזם" איז נישט קיין אַרטיקעל אויף עקספּאָרט". די דייטשע עמיגראַנטישע פּרעסע אינפאָרמירט, אַז כמעט אַלע לעגאַל עקזיסטירענדע דייטשע אָרגאַניזאַציעס אין שלעזיען, ווי דער „פאָלקס בונד", „פאָלקס בלאָק", „יונגדויטשע פּאַרטיי", „דויטשע פּאַרטיי", פּראָפּאָגירען היטלעריסטישע לאָזונגען.

אין די אַלע אָרגאַניזאַציעס ווערט פּראָפּאַגירט די לאָזונג אָפּצורייסען אויבער שלעזיען פון פוילען און צוריק פעראייניגען עס מיט דייטשלאַנד.

אויף די פערזאַמלונגען פון די שלעזישע דייטשען ווערען אַרויסגערוקט און דיסקוטירט די מעגליכקייט פון פעראייניגען צוריק שלעזיען מיט דייטשלאַנד, דערביי ווערען גענומען אין אכט דריי עווענטואַליטעטען!

די ערשטע פון זיי — דייטשלאַנד זאָל אָפּקויפען אויבער שלעזיען;

די צווייטע — אויבער שלעזיען זאָל פעראייניגט ווערען מיט דייטשלאַנד — אויפ׳ן סמך פון אַ אָפּמאַך מיט פוילען.

די דריטע עווענטואַליטעט — פערכאַפּען אויבער שלעזיען אין אַ מלחמה.

אַ אויפשטאַנד פון דער דייטשער בעפעלקערונג אין שלעזיען בעגען דער פוילישער מלוכה, זאָל גלייך מאַכען דעם וועג פאַר דער דייטשער רעגירונג צו מאַכען פון דער שלעזישער פראַגע אַ אָביעקט פון געשפּרעכען און אונטערהאַנדלונגען מיט דער פוילישער רעגירונג.

די אַרבייטסלאָזיגקייט און די שווערע ווירטשאַפטליכע לאַגע פון דער דייטשער בעפעלקערונג אין אויבער שלעזיען ווערט אויסגענוצט דורך די היטלעריסטישע אַגיטאַטאָרען צו פּראָפּאַגאַנדע צוועקען. די שלעזישע דייטשען מאַכען נאָך אויף אַלע געביטען פון עפענטליכען לעבען די היטלעריסטישע ביישפּילען, ווי אָרגאַניזירען אַ ווינטער־הילף, אָרדנען איין „זונטאָגס פון איין טאָפּ" און אַ רייהע געלד זאַמלונגען און שאַפען אַפילו שטורם אָפּטיילונגען. די היטלעריסטישע שטורם אָפּטיילונגען אין דער שלעזישער וואָיעוואָדזשטוואָ זענען אָרגאַניזירט געוואָרען מיט׳ן וויסען פון אַ סך פאַקטאָרען אין דייטשלאַנד.

די דעמאַסקירונג פון דער געהיימער היטלעריסטישער אָרגאַניזאַציע אין אויבער שלעזיען האָט אַרויסגערופען אַ פּאַניק אין די דייטשע קרייזען, וואָס בעמיהען זיך אָפּצושוואַכען דעם איינדרוק פון דער ענטדעקונג, וואָס די פוילישע רעגירונג האָט געמאַכט, אַממייסטען ווערט סופּלירט די פוילישע פאַקטאָרען די פערזיכערונג, אַז די דייטשע שטורם אָפּטיילונגען זענען געשאַפען געוואָרען דורך יונגע „ראָמאַנטיקער" און דעריבער דאַרף מען נישט צוגעבען קיין איבעריגע בעדייטונג זייער טעטיגקייט. די דייטשע קרייזען אין אויבער־שלעזיען ליציטירען זיך איצט אין לאָיאַליטעטס־פערזיכערונגען לגבי דער פוילישער מלוכה.

אַ כאַראַקטעריסטישע שטעלונג לגבי די פערשווערער פון אויבער שלעזיען האָט אָנגענומען די דייטשע געהיים פּאָליציי „געסטאַפּאָ". איינגע פיהרער פון די שטורם אָפּטיילונגען, וואָס זענען אַנטלאָפען קיין בייטען, זענען כלומרשט דורך דער „געסטאַפּאָ" אַרעסטירט געוואָרען.

די דייטשע עמיגראַנטישע פּרעסע ווייזט אָן, אַז די נאָהענטסטע צוקונפט וועט ענטדעקען דעם גאַנצען אמת וועגען דער היטלעריסטישער פערשווערונג אין שלעזיען און גיט צו, אַז די ענטדעקונג פון דער פערשווערונג איז אַ בעווייז, ווי דער דייטשער צד טראַקטירט די פערשטענדיגונג מיט פוילען.

וועגען דער פערשווערונג מעלדעט מען פון קאַטאָוויץ:

די אויספאָרשונג וועגען דער אַנטי־פוילישער היטלעריסטישער פערשווערונג אין שלעזיען ווערט געפיהרט מיט דער גאַנצער ענערגיע. די אויספאָרשונגס מאַכט בעמיהט זיך מיט אַלע מעגליכקייטען אַז נישט קוקענדיג אויף דעם דיזיגען מאַטעריאַל, ווי אַמשנעלסטען צו פערענדיגען די אויספאָרשונג און צוטרעטען צוזאַמענצושטעלען דעם בעשולדיגונגס־אַקט. מען שמועסט, אַז די מאַכט וואָלט געוואָלט דאָס דער פּראָצעס געגען די פערשווערער זאָל פאָרקומען נאָך פאַר די זומער פעריען.

דער פּראָצעס געגען די היטלעריסטישע פערשווערער אין שלעזיען זאָל זיין איינער פון די גרעסטע פּראָצעסען פון דעם מין וואָס זענען ביז איצט פאָרגעקומען אין פוילען.

וואָס די ענדעקעס וואָלטען אַלץ אויפגעטאָן מיט׳ן אָפּשאַפען די יודישע שחיטה

דער נעכטיגער „דזענניק נאַראָדאָווי" מאַכט אַ חשבון, אַז ווען נישט די יודישע שחיטה וואָלט פוילען שוין געקענט איצט האָבען אַ מעכטיגען פלאָט און די ווייסעל וואָלט שוין געווען רעגולירט.

דער חשבון איז פערשטעהט זיך אַ גאַנץ פּשוטער, די צייטונג שרייבט: „און מיר וואָלטען געקענט דערפיהרען צו שאַפען אַ אייגענעם קריגס פלאָט, ווי עס ווייזט זיך אַרויס — וואָלט דאָס אָפּשאַפען פון דער יודישער שחיטה געקענט אונז געבען מיטלען צו שאַפען אַ מעכטיגען פלאָט".

ווייטער געהט שוין דער מאַטעמאַטישער חשבון: „צוזאַמען קאָסט די יודישע שחיטה אונזער פאָלקס־ווירטשאַפט — צי אין דער פאָרם פון ריינעם פערלוסט (פעל. בלוט) אָדער אין דער פאָרם פון הכנסות, וואָס עס קוועטשט אויס פון אונז אַלע אויף אַ אונגעזעצליכען אופן די פערמיטלונג, אָדער אויך אין דער פאָרם פון דירעקטען שטייער לטובת די יודישע קהלות — 80,380000 זל. יעהרליך און אין משך פון די 17 יאָהר פון דער פוילישער אונאָפּהענגיגקייט בעטרעפט דאָס 1,340,000,000 זל.

קרוב אַנדערטהאַלבען מיליאַרד [...]
דעם פּרייז וואָס שטייגט בעדייטענד [...]
האַלב יעהר׳גען מלוכה בודזשעט [...]
נישט נאָר געקענט אויסבויען אונזער [...]
נאָר אויך רעגולירען די ווייסעל, [...]
פיהרען אַ רייהע אַנדערע עפענטליכ[...]
נאָך איידער עס ווערט איינגעפ[...]
פון פערטעמפּען די אַקסען, וויל די [...]
טונג, זעהט אויס, פערטעמפּען איהר [...]
פאַלשע אידיאָטישע חשבונות און פּלעג[...]

רעדע פון דעפ. זאמערשטיין

וועגן פריוואט־איניציאטיוו און ווירטשאפטליכן אנטיסעמיטיזם

ווי מיר האבן שוין מיטגעטיילט, איז אין ווארשא פארגעקומען א גרויסע ווירטשאפטליכע בעראטונג אין פרעזידיום פון מיניסטאָרען־ראַט. אויף דער בעראַטונג זענען געווען טעטיג איינציגע קאָמיסיעס.

מיר גיבען דאָ איבער די רעדע, וואָס דעפ. זאמערשטיין, וועלכער איז געווען דער איינציגער יידישער דעפוטאַט, וואָס איז איינגעלאַדענט געוואָרען צו דער בעראַטונג — האָט געהאַלטען אין דער קאָמיסיע, וואָס איז געווען בעשטימט צו בעהאַנדלען די פראַגע וועגן פריוואַט־איניציאַטיוו.

דעפ. זאָמערשטיין האָט צווישען אַנד. געזאָגט:

„וועקען די פריוואַטע איניציאַטיוו, איז ווירקליך זעהר אַ וויכטיגע זאַך, אָבער נישט ווייניגער וויכטיג איז צו דערהאַלטען די שוין עקזיסטירענדע פריוואַטע איניציאַטיוו, וואָס דריקט זיך אויס אין די פערהאַנענע הונדערטער טויזענדער ווירטשאַפטליכע פלאַצובקעס פון דער אינדוסטריע, מלאכה און האַנדעל. צי בעמערקען מיר מצד די מאַסגעבענדע פאַקטאָרען אַזאַ וואַרימע בעציהונג צו דער שוין עקזיסטירענדער פריוואַטער איניציאַטיוו?

דער רעדנער ווייזט דאַן אָן אויף דעם געוואַלטיגען כאַאָס, וואָס ס'הערשט נאָך אין דער ווירטשאַפטליכער געזעצגעבונג, אין דעם איבערפלוס פון געזעצען און פעראָרדנונגען, וואָס זענען זיך אָפט סותר איינע די אַנדערע און צוטומלען נישט בלויז דעם גראָהען בירגער, נאָר אויך די בעסטע פּראַקטיקער און ריכטער; אויף דעם נישט גענוג אויסגעשולטען אַדמיניסטראַציע־אַפּאַראַט, וואָס מישט אָפט אַריין אין דער ווירטשאַפט דורך כּלי־מיני עטאַטיזם, אינטערווענציאָנאַליזמען א. ד. גל. און ברענגט אַנ׳אומבערעכנטען שאָדען דער ווירטשאַפט; אויף דעם ביוראָקראַטיזם אין די עמטען, צוליב וואָס די דרינגענדסטע ווירטשאַפטליכע ענינים ווערען טיילמאָל אָבגעשלעפט אָדער פערלעדיגט מיט אַ געוואַלדיגער נאַכלעסיגקייט, אויף דעם סיסטעם פון קאָנצעסיאָנירען געוויסע האַנדעלס־צווייגען, וואָס ברענגט אָפט דערצו, אַז ענערגישע, פעהיגע אונטערנעהמער האָבען נישט קיין מעגליכקייט צו ענטוויקלען זייערע פעהיגקייטען און ענערגיע אויפ׳ן ווירטשאַפטליכען געביט, ווייל זייער נאָז געפעלט נישט דעם בעאַמטען, וואָס האָט צו זאָגען איבער דעם אַרויסגעבען די קאָנצעסיע אויף דעם בעטרעפענדען ווירטשאַפטליכען צווייג; און אויף דער נישט־ראַציאָנעלער פּאָליטיק, וואָס ווערט געפיהרט אויפ׳ן קאָאָפּעראַטיווען געביט צוליב דעם, וואָס די קאָאָפּעראַציע ווערט דורך אַ רייע בעאַמטע אויפגעפאַסט אַלס עפּעס אַ מיטעל צו בעקעמפען דעם כלומרשט נישט עהרליכען" און „נישט אָרגאַניזירטען" האַנדעל.

רעדענדיג וועגען די פאַטאַלע פאָלגען פון דעם עטאַטיזם און אינטערווענציאָנאַליזם פאַר דער פריוואַטער איניציאַטיוו, פרעגט דעפּוטאַט זאָמערשטיין עטליכע קשיות, אויף וועלכע ס'איז שווער צו געבען אַנ׳ענטפער.

נעמליך: פאַרוואָס האָט די פערוואַלטונג פון די מלוכה־באַהנען געמוזט דעקען, ווי ס'איז צו זעהען פונ׳ם בעריכט פון דער העכסטער מלוכה־קאָמער, זייערע בעדערפענישען אויף צעמענט דורך דער פערמיטלונג פון אַרבייטס־פאָנד און צאָהלען צו דריי און 4 זל. בעת איינציגע פריוואַטע פאַבריקען האָבען דערלאַנגט אָפּערטעס צו 2,10 און 2,90 זל.?

פאַרוואָס בעשעפטיגט די מלוכה'שע האָלץ־אַגענטור („פאַנעד") נישט בלויז מיט עקספּאָרטירען דאָס האָלץ פון די מלוכה־וועלדער, נאָר פיהרט אויך אַ דעטאַליסטישען פערקויף פון ברען־האָלץ און פעררעכענט די דירעקציעס פון מלוכה־וועלדער מאַגאַזינאַזשע: 5 פּראָצ. מאַנקאָ און 6 אַ האַלב פּראָוויזיע אין דער צייט, וואָס די דאָזיגע דירעקציעס בעריקזיכטיגען נישט די בעשטעלונג פון די דעטאַלע האָלץ־סוחרים?

פאַרוואָס נעהמט־אָן די הויפּט־דירעקציע פון די מלוכה־וועלדער די בעשטעלונגען אויף טעלעטעכנישע סלופּעס קיין ענגלאַנד, פיהרט אין דער הינזיכט אַ קאָנקורענץ מיט דער פּריוואַטער האָלץ־אינדוסטריע, ווייל זי פערקויפט צו ביליגערע פרייזען, און שיקט אַזאַ מאַטעריאַל, אַז 31 פּראָצ. פון די דאָזיגע סלופּעס זענען צוריקגעקומען אין לאַנד אַלס בראַקירטע סחורה, און די דירעקציע האָט געמוזט דעם דאָזיגען ווערטפולען מאַטעריאַל פערקויפען צו בעדייטענד ביליגערע פרייזען?

צום סוף געהט איבער דער רעדנער צו דעם ווירטשאַפטליכען אַנטיסעמיטיזם, וואָס ווערט טאָלערירט און שאַפט אין לאַנד אַנ׳אַטמאָספערע פון טעראָר־באָיקאָט, העצע, שנאה, אַלץ זאַכען, וואָס רופען אַרויס בעאונרוהיגונג און ווירקט ווייט נישט מיט צו שאַפען די נויטיגע ענטוויקלונגס־בעדינגונגען פאַר דער פריוואַטער איניציאַטיוו.

ביי אַזאַ אַטמאָספערע, ווי ס'שאַפט דער ווירטשאַפטליכער אַנטיסעמיטיזם, געהען לאיבוד אַ סך כּוחות און ענערגיע. ביי איינציגע יאָרען די דאָזיגע כּוחות און ענערגיע פערשוואונדעט אויף צו אָרגאַניזירען העצעס און אונרוהען און ביי די יודען — אויף אָבצוּשטויסען די אַנגריפען און זיך פערטיידיגען.

שילדערענדיג די טרויעריגע פאָלגען פון די דאָזיגע העצע־אַקציעס פאַר דעם גאַנצען ווירטשאַפטליכען לעבען אין לאַנד — ענדיגט דעפּוטאַט ד"ר זאָמערשטיין:

— נאָר בלויז דער לאָזונג צו פעראייניגען און קאָנצענטרירען אַלע שעפערישע כּוחות אין לאַנד, אָהן אונטערשיד פון רעליגיע און נאַציאָנאַליטעט; נאָר אַנ׳אונטערשטיצונג פון יעדער געזונטער איניציאַטיוו אָהן אונטערשיד פון וואַנען זי איז ענטשטאַנען — קאָן דערפיהרען צו אַ ווירקליכער געזעלשאַפטליכער און ווירטשאַפטליכער סאַנאַציע...

— פריוואַטע איניציאַטיוו קאָן זיך ענטוויקלען נאָר אין אַנ׳אַטמאָספערע פון צוטרויען מצד דער מלוכה צו אַלע בירגער אָהן שום אונטערשיד און מצד די בירגער צו דער מלוכה. דער יסוד פאַר אַזאַ צוטרויען איז געזעצמעסיגקייט, וואָס איז געשטיצט אויף אַ קלאָהרער, געשלאָסענער געזעצגעבונג און אויף אַ יושר׳דיגער דורכפיהרונג פון די געזעצען!

אַביסעלע קיביץ

(הומאָר פון טאָג)

— איך וויל זיך געהן גט׳ן מיט מיין ווייב. עס איז נישט אויסצוהאַלטען פון איהר. זי איז אַ גרויסע אויסברענגערין.

— דהיינו?

— שטעלט זיך פאָר, אַז אין איין פריהמאָרגען קאָן זי זיך מיט אַמאָל פערגינען אויסצוברענגען קללות, וואָס ביי אַנ׳אַנדערער וואָלטען זיי געקאָנט קלעקען אויף אַ גאַנץ קיילעכדיג יאָהר.

* * *

ביי איינעם איז דאָס ווייב אויף אַכט טעג אוועקגעפאָהרען פון דערהיים. ווען זי איז דערנאָך געקומען צוריק אַהיים, נעהמט דער מאַן נאָך מעריב מאַכען „הבדלה".

— וואָס איז דאָס פלוצים פאַר אַ הבדלה אין מיטען מיטוואָך? — פרעגט דאָס ווייב פערוואונדערט.

— דו פערשטעהסט, מיין ווייב, — ענטפערט ער, — אַכט טעג בסדר איז ביי מיר געווען יום־טוב און איצט איז אויס. נו, און מוצאי יום־טוב מוז מען דאָך על־פי דין מאַכען „הבדלה".

* * *

אַ פרוי איז געקומען צום רבין, ער זאָל איהר בענטשען מיט אַ זכר. דער רבי האָט איהר צוגעזאָגט, אַז די צייט וועט קומען, וועט זי האָבען אַ זכר. די צייט איז געקומען און די פרוי האָט געבוירען אַ צווילינג, צוויי מיידלעך. איז זי אַוועק צום רבין מיט אַ טענה: רבי, איהר האָט מיר געזאָגט, אַז איך וועל געבוירען אַ זוהן, און איך האָב געבוירען צוויי מיידלעך...

זאָגט דער רבי: אי־אַי־אַי, וואונדער איבער וואונדער, איך האָב געזעהען אין הימעל ב׳ ז׳ דאָס מיינט בן, אַ זוהן, זאָל איך וויסען, זאָגט ער, אַז ב׳ ז׳ זאָל מאַכען „ב׳ נקבות"....

דאָס לעבען אין ווארשא

(טעלעפאָנישע ידיעות פון דער הויפּט־שטאָט)

צו דער אויפמערקזאַמקייט פון די עקספּאָרטערען

די פּויליש־א"י'דיגע האַנדעלס־קאַמער מאַכט בעקאַנט, אַז אין צוזאַמענהאַנג מיט די סאַנקציעס, וועלכע ווערען אָנגעווענדעט דורך דער א"י־רעגירונג אין בעצוג צו איטאַליען, איז אַרויסגעגעבען געוואָרען אַ פעראָרדענונג דורכן א"י'דיגען צאָל־אַמט, אַז סחורה, וואָס ווערט עקספּאָרטירט קיין א"י דורך דעם פּאָרט טריעסט, מוז פערזעהען זיין מיט אַ צייגניש, פון וועלכען לאַנד די סחורה שטאַמט.

גענויע אינפאָרמאַציעס ערטיילט די פּוילישא"י־דיגע האַנדעלס־קאַמער, האַנדעלס־אָפּטיילונג, ווארשע, פרעדרי 10.

צו שריפטליכע אָנפראַגען דאַרף בייגעלעגט ווערען אַ פּאָסט־מאַרקע אויף ענטפער. (יט"א)

צום טוריסטען - צוזאַמענפאָהר אין ווארשא

דער פערבאַנד פאַר טוריסטען - פּראָפּאַגאַנדע אין ווארשא האָט זיך געווענדעט מיט אַ בקשה, אַנצוּשטעלען פרייע וואוינונגען פאַר די טוריסטען, וואָס וועלען קומען צום צוזאַמענפאָהר קיין ווארשא פון 18. ביז 22. אַפּריל.

טראַמוואַי - דירעקציע אָפּגעוואָרפען די ווענדונג פון וואַרשאַווער אַדוואָקאַטען - ראַט

דער אַדוואָקאַטען־ראַט און אַנדערע אָרגאַניזאַציעס האָבען זיך בשעתו געוואָנדען צו דער טראַמוואַי־דירעקציע, צוריק איינצופיהרען די ליניע „0" דורך דער אויאַזדאָווער אַלעע און 6־טער שעפּיען.

די טראַמוואַי־דירעקציע האָט די ווענדונג נישט בעשטעטיגט.

אַ „פאַבריקעל" פון פאַלשע דאָלאַרען ענטדעקט געוואָרען פון דער פּאָליציי

די פּאָליציי האָט אין דאָרף מיאַסטקאָווא ענטדעקט אַ „פאַבריקעל" פון פאַלשע דאָלאַרען. מיט דער פאַבריקאַציע האָט זיך פערנומען פעליקס זאַיאָנץ און יאַן זעמבושיצקי. געמאַכט האָבען זיי 1 און 2 דאָלאַר שטיק.

בעת דער רעוויזיע האָט מען געפונען קלישעס, פּאַפּיר, פאַרב און מאַשינען. ביידע זענען אַרעסטירט געוואָרען.

אָפּגעפאָהרען דער בולגאַרישער קאָנסול

דער בולגאַרישער קאָנסול קיראָוו, האָט נעכטען פערלאָזט פּוילען. אויף זיין אָרט קומט קיין פּוילען זיין פערטרעטער טראַינאָוו.

מיטאָגען פאַר אַרבייטסלאָזע

דער שטאָטישער הילף - קאָמיטעט גיט טעגליך אַרויס 6600 מיטאָגען און פּעקלעך לעבענסמיטעל. די מיטאָגען ווערען אַרויסגעגעבען אין 6 קוכען פאַר ניסטיגע און פיזישע אַרבייטסלאָזע.

גרויסע שרפה אין דער טראַמוואַי - רעמיזע

פערגאַנגענער נאַכט, האָט אויסגעבראָכען אַ שרפה אין דער ווארשאַווער טראַמוואַי - רעמיזע אויף שעראַקאָווסקאַ גאַס. די שרפה האָט אויסגעבראָכען אין דער לאַקירעריי און זיך איבערגעטראָגען אויפ׳ן ראַך. די פייערלעשער איז געלונגען דאָס פייער צו לאָקאַליזירען, נישט לאָזענדיג, אַז די פלאַמען זאָלען זיך איבערכאַפּען אין שכנות׳דיגען בנין, וואו ס׳געפינט זיך אַ גרויסער לאַגער פון פּאַפּיר און שמירעכץ.

צוזאַמענשטויס פון 2 טראַמוואַיען

אויף רוג מאַרשאַלקאָווסקאַ און קרולעווסקאַ איז פאָרגעקומען אַ צוזאַמענשטויס פון צוויי טראַמוואַיען. ביידע טראַמוואַיען זענען בעשעדיגט געוואָרען.

דער טאַטע האָט איהם צוגענומען די כּלה בעגיסט ער זי מיט זאַלץ - זויערע

אין דער פאַמיליע פון דעם בעקאַנטען מילכוואַרג־סוחר איזענוואַסער, האָט זיך אָפּגעשפּילט אַ פאַמיליען - טראַגעדיע. נאָכן טויט פון איזענוואַסער'ס פרוי, האָט דער „בעטריבטער אַלמן" גענומען פליר־טעווען מיט דער עקספּעדיענטקע רוזשאַ האָבמאַן. מחמת דעם, וואָס דער זוהן, אַ בעקאַנטער ספּאָרטלער האָט נאָך פריהער „טעוואַרפען אַנ׳אויג" אויף דרוזשען, האָט ער דערום בעשלאָסען נקמה צו נעהמען אין איהר.

נעכטען האָט ער זי אָפּגעגאָסען מיט זאַלץ־זויערע די לעצטע סעקונדע האָט זי פערשטעלט אַ שוועסטער ברכה, וועלכע האָט בעקומען שווערע בראַנד־וואונדען. דער יונגער איזענוואַסער איז אַרעסטירט געוואָרען.

אַ העברעאישע פאָרשטעלונג

זונטאג דעם 8־טען מערץ, וועט פאָרקומען אין זאַל פון „יונג־טעאַטער" אַ העברעאישע פאָרשטעלונג, אויסגעפיהרט דורך מיטגלידער פון קבוצים פון „השומר הצעיר".

די פאָרשטעלונג האָט אַנ׳אייגענאַרטיגען פּראָגראַם:

דעם גרעסטען טייל וועט אויספילען די אויפפיהרונג פון „כשיצאת איש פשוט לדרך" (ווען דער ביוט פשוט׳ער מענש אַרויס אין וועג"). דאָס שטיק איז געשריבען ספּעציעל פאַר דעם דראַמאַטישען קרייז פון די קבוצים פון „השומר הצעיר" אין א"י און שטעלט פאָר סאַטיריש און מיט פיל הומאָר אַלגעמיין בעקאַנטע ערשיינונגען פון אַ׳י׳דיגען לעבען, ווי דעם קאַמף פאַר יידישע אַרבייט, ספּעקולאַציע־פּלאַן א. אז. וו.

אינטערעסאַנט צו פערצייכענען, אַז די פאָרשטעלונג איז אויסגעפיהרט געוואָרען אין א"י אין אַלע שטעט און גרויסע קאָלאָניעס און איז בעזוכט געוואָרען מאַסענהאַפט דורך 23.000 מענשען.

אויסער דעם שטיק וועט אויך אויסגעפיהרט ווערען אַנ׳אינסצעניזאַציע פון דער פּאָעמע פון אַלעקסאַנדער פאַר: „נגד" (געגען). (יט"א)

חנוכת הבית

(סאָוויעטישער פעליעטאָן) — פון י. בעלסקי

ביידע האָבען זיי געהייסען וואָראָביאָוו — אַ פאָטער און אַ זוהן, און ביידע האָבען אינ׳ם פערויין „נאַרפּיט" געדאַרפט קריגען אַ דירה, וואָס זאָל האַלטען דרייצעהן מעטער. אַזוי איז געווען אָפּגעמאַכט ווען זיי האָבען איינגעצאָהלט אין „נאַרפּיט" די סומע, וואָס זיי האָבען געדאַרפט איינצאָהלען.

און וויסען דאַרפט איהר, אַז ווען ס'ווערט פאַרטיג אַ נייע הויז, וואו עס דאַרפען זיך בעזעצען די שותּפים, וואָס האָבען איינגעצאָהלט געלד פאַר דירות, איז דאָס אַ וויכטיגע פּאַסירונג. אינ׳ם לעבען פון יעדען שותּף איז דאָס אַ מאָמענט, אויף וועלכען ער האָט לאַנג אַרויסגעקוקט, ווייל ער האָט דערויף געוואַרט נישט איין יאָהר, נאָר עטליכע יאָהר. דערצו איז ער נאָך שטאַרק אומרוהיג אויך, ווייל ער איז נישט זיכער צי מ'וועט איהם טאַקע צוטיילען אַ וואוינונג אינ׳ם נייעם הויז, וואָס איז שוין, ענדליך, פאַרטיג געוואָרען...

וואָראָביאָוו דער זוהן האָט אויך לאַנג געוואַרט דערויף, אָבער אומרוהיג איז ער דאָך נישט געווען, ווייל ער האָט בפירוש געהאַט אַ צושריפט פונ׳ם געריכט, אַז ווען דאָס נייע הויז וועט פאַרטיג ווערען, דאַרף ער דאָרט קריגען אַ דירה, וואָס זאָל האַלטען דרייצעהן מעטער.

די פערוואַלטער פונ׳ם „נאַרפּיט" האָבען אָפּגעהאַלטען אַ סך בעראַטונגען און זיי האָבען שוין געזעהן, אַז ביים פונאַנדערטיילען די וואוינונגען זאָלען זיי זיך אַליין, חלילה וחס, נישט קריוודען און די בעסטע דירות זאָלען אַריינפאַלען צו זיי...

מ'האָט גערעכענט און געמאָסטען, און אַזוי רעכענענדיג און מעסטענדיג האָבען זיי ביי די וואָראָביאָווס אָפּגעשניטען פיר מעטער פון דער לענג, וואָס זייער דירה האָט געדאַרפט האַלטען.

— ווי קען מען טון אַזאַ זאַך? — האָט וואָראָביאָוו דער זוהן געהאַט אַ טענה צום חבר סאַזין, וועלכער איז געווען דער פאָרזיצער פון דער פערוואַלטונג. — איך בין אַ קראַנקער מענש, אַ קאַליקע, מיין טאַטע איז אַ זקן פון זיבעציג יאָהר, און פאַר צוויי מענשען איז פשוט אונמעגליך צו וואוינען אין אַזאַ קליינער דירה.

— נאַרישקייטען, — האָט איהם דער חבר סאַזין געענטפערט. — עס איז נישט געפעהרליך ווען צוויי מענשען וואוינען אין אַ דירה פון ניין מעטער. און חוץ דעם זעה איך נישט איין וואָס דו קאַכסט זיך אַזוי און וואָס ס'איז דאָ די איילעניש. קליינער קלייבט זיך נאָך נישט אַריין אין די נייע דירות.

— דאָס איז דאָך אָבער נישט אמת. — האָט וואָראָביאָוו דער זוהן געזאָגט. — איך זעה דאָך, אַז דאָס מעבעל פון דער בירגערין ראַטאָמסקאַיאַ ליגט שוין אויפ׳ן וואָגען. זי איז אַ מיטגליד פון דער פערוואַלטונג און איהר גיט מען שוין אַ נייע דירה. איך בעשטעה אויף מיינע רעכט! איך האָב אַ צושריפט פון געריכט, איך האָב איינגעצאָהלט וויפיל מ'האָט געדאַרפט און איך פאָדער, אַז מ'זאָל מיר געבען אַ נייע דירה פון דרייצעהן מעטער. עס קומט מיר. ווייל פונקט פאַר אַזוי פיל האָב איך בעצאָהלט!

— הער זיך איין — האָט דער חבר סאַזין איהם געפּרובט בערוהיגען. — לאָמיר רעדען אָפען. דו ביזט דאָך אַ מענש אַ סאָציאַליסטישער, אַ מיטגליד פון אַ פאַראיין, אַ גראַמאָטנער... און אַלס אַ קראַנקער מענש, אַ קאַליקע, דאַרפסטו קוקען דעם אמת גלייך אין די אויגען און פערשטעהן, אַז...

— אַז וואָס?

— קאָן זיך נישט, גוטער ברודער, דו דאַרפסט פערשטעהן, אַז סיי ווי סיי וועסטו שוין לאַנג נישט לעבען... נו, איז צו וואָס זשע באַרפסטו האָבען אַ וואוינונג דוקא פון דרייצעהן מעטער?..

— דאָס קען זיין. — האָט וואָראָביאָוו גוּ־געגעבען אומעטיג. — איך וועל אפשר טאַקע שוין לאַנג נישט לעבען. אָבער מיין טאַטע — ער איז אַ מענש אַ געזונטער, און ער וועט נאָך אַודאי לעבען לאַנג, זעהר לאַנג.

— רעד זיך נישט איין קיין נאַרישקייטען. — האָט איהם דער חבר סאַזין געזאָגט. — פערגעס נישט, אַז דער טאַטע דיינער איז שוין אַ זקן פון זיבעציג יאָהר. ווי לאַנג קען ער נאָך לעבען? נאָך אַ יאָהר. אפשר נאָך צוויי יאָהר... נו, איז זאָג אַליין: איז דען נישט אַלץ איינס וואו מ'שטאַרבט אין אַ גרויסער דירה, אָדער אין אַ קליינער דירה?...

— עס איז אַ געמיינהייט אַזוי צו רעדען צו אַ מענשען! — איז וואָראָביאָוו געוואָרען אין כּעס, — איך וועל געהן צום פּראָקוראָר און איך וועל איהם אַלץ דערצעהלען. זאָל די גאַנצע וועלט וויסען וועער איהר זענט!

— בערוהיג זיך, בערוהיג זיך, — האָט דער פאָרזיצער פון דער פערוואַלטונג איהם איינגענומען. — קאָך זיך נישט אַזוי. קלויב זיך אויס וועלכע וואוינונג דו ווילסט און ציה זיך אַריבער אַהין... ווייסטו גאָר וואָס, נעם דיר די וואוינונג נומער 25. זי האַלט פונקט דרייצעהן מעטער. קלייב זיך אַריין אַהין, און לויף נישט אַריין צום פּראָקוראָר...

און מיט דער הילף פון דער מיליציע און פונ׳ם פאָלקס־געריכט האָט וואָראָביאָוו זיך אַריינגעקליבען אין דער דירה, נומער פינף־און־צוואַנציג.

דער אַלטער האָט ממש אָנגעקוואָלען ווען ער האָט זיך מיט׳ן זוהן אין דער נייער דירה אַריינגעקליבען.

די נאַכט אין דער נייער דירה איז אַריבער מעהר אָדער ווייניגער רוהיג. זי איז אָבער געווען די איינציגע נאַכט דאָרט. ווייל אין דערפריה, ווען דער זוהן איז אַוועק צו דער אַרבייט, האָט מען דעם אַלטען פאָטער זיינעם פון דער נייער דירה אַרויסגעשטעלט, און טאַקע מיט דער הילף פון דעמזעלבען פאָלקס־געריכט, וואָס האָט איהם נעכטען אַהין אַריינגעשטעלט...

עס האָט זיך אַרויסגעוויזען, אַז מ'האָט די וואָראָביאָווס געגעבען אַ דירה, וואוהין ס'האָט זיך געדאַרפט אַריינקלייבען אַנ׳אַנדערער. דער חבר סאַזין, דער פאָרזיצער פון פערוואַלטונג, האָט דאָס גוט געוואוסט, אָבער עס האָט איהם ווייניג געקימערט...

און נאָכדעם ווי מ'האָט די וואָראָביאָוו׳ס פון דער דירה אַרויסגעשטעלט, איז אַלץ אַוועק אויף דעם געוועהנליכען שטייגער. דער זוהן איז געלאָפען פונ׳ם געריכט צום פּראָקוראָר פון פּראָקוראָר צו דער מיליציע, און פון דער מיליציע צו...

אָבער מאַלע, וואָס ער איז געלאָפען! עס איז נישט אויסצורעכענען די אַלע ערטער וואוהין ער איז געלאָפען, און מ'קען אָהן אַ גוזמא זאָגען, אַז ער, דער קאַליקע, האָט אויסגעשפּאַנט מיילען און מיילען, געהענדיג פון איינעם צום אַנדערען, אָבער עס האָט איהם גאָרנישט געהאָלפען.

און די מיטגלידער פון דער פערוואַלטונג האָט דאָס נישט געאַרט. זיי אַליין האָבען פאַר זיך די בעסטע וואוינונגען צוגענומען, און זיי זענען געווען זיכער, אַז דערמיט האָט זיך געענדיגט זייער וואָראָביאָווס האָבען זיי שוין גענוג יוצא געווען געזעלשאַפטליך־נוצליכע אַרבייט און אַז פאַר די און מעהר דאַרפען זיי פאַר׳ן קאַליקע און פאַר זיין אַלטען פאָטער גאָר נישט טון.

פון רוסיש: מ. א.

אָפּיציעלער קאָמוניקאַט וועגן דער אויספאָרשונג אין פּראָצעס וועגן דוד פראַנקפורטער

ז ש ע נ ע װ ע. (יט"א) די שווייצאַרישע טעלעגראַפען־אַגענטור פֿערעפֿענטליכט פֿון כור פֿאָלגענדען אָפּיציעלען קאָמוניקאַט, וועלכער ענטהאַלט אַן אויסטענטישע שילדערונג פֿון דעם ביז־איצטיגען פֿערלויף פֿון דער אויספֿאָרשונג אַרום דער ערמאָרדונג פֿון ווילהעלם גוסטלאָף אין דאַוואָס:

דעם 5־טען פֿעברואַר, צומאָרגענס נאָכ'ן אַטענטאַט אויף ווילהעלם גוסטלאָף אין דאַוואָס, איז דער אַטענטעטער, דער מעדיצין־סטודענט דוד פֿראַנקפֿורטער, איינגעזעצט געוואָרען אין דער קאַנטאָנאַלער שטראָף־אַנשטאַלט, וואו ער געפֿינט זיך ביז איצט. נאָך דער איינלייטענדער אויספֿאָרשונג אין דאַוואָס איז אין די פֿערגאַנגענע דריי וואָכען פֿאָרגעקומען די אייגענטליכע אויספֿאָרשונג, וועלכע ווערט געפֿיהרט דורכ'ן פֿערהער־ריכטער ד"ר דעדואַל. היינט־צו־טאָג זענען פֿעסטגעשטעלט געוואָרען פֿאָלגענדע פּרטים פֿון פֿערברעך:

אַלס „ראַכענעמער" פֿון דעם אין דריטען רייך פֿערפֿאָלגטען יודענטום איז פֿראַנקפֿורטער געקומען פֿון בערן קיין דאַוואָס און דאָרט דערשאָסען דעם שווייצאַרישען גאַוליטער פֿון דער נ.ס.ד.א.פ. (דאַצי־פּאַרטיי), גוסטלאָף. דערווייל בלייבט נאָך נישט אָבגעשלאָסען די אונטערזוכונג איבער פֿערשידענע איינצעלהייטען, קודם־כל איבער דער פֿראַגע, צי פֿראַנקפֿורטער האָט פֿאַקטיש געהאַנדעלט, ווי ער ערקלערט, אויף אייגענער האַנד, אָדער עס שטעהען נאָך הינטער איהם געוויסע מענשען. די דאָזיגע נאָכזוכונגען שטעלען זיך פֿאַר זעהר שווער.

מוזען געמאַכט ווערען זעהר פֿאָרזיכטיג און פֿאָדערען מחמת דעם פֿיל צייט.

טאָג־טעגליך — ווערט ווייטער געזאָגט אין אָפּיציעלען קאָמוניקאַט — קומען אָן צום אויספֿאָרשונגס־אַמט בריף פֿון פֿערשידענע לענדער און קרייזען, וואָס פֿערנעהמען זיך מיט דער אָנגעלעגענהייט און מיט דער פּערזאָן פֿון אַטענטעטער צווישען די בריף געפֿינען זיך אויך אָנפֿראַגען וועגען צולאַזען געשפּרעכען מיט'ן אַרעסטירטען. די לעצטע טעג זענען פֿון פּאַריז געקומען קיין כור צוויי העררען, כדי צו רעדען מיט פֿראַנקפֿורטער'ן; נאַטירליך האָבען זיי די ערלויבניש דערצו נישט בעקומען. מיט דער ערלויבניש פֿון פּרעזידענט פֿון קאַנטאָנאַל־געריכט זענען ביז־איצט ערלויבט געוואָרען בלויז צוויי קורצע געשפּרעכען מיט פֿראַנקפֿורטערן, וואָס האָבען זיך בעצויגען אויף אַלגעמיינע זאַכען, נישט בעריהרענדיג די שטראָף־אָנגעלעגענהייט, און וואָס זענען פֿאָרגעקומען אין דער אָנוועזענהייט פֿון אויספֿאָרשונגס־ריכטער. איינער איז געווען ד"ר לאַריאַ פֿון בערן, וועלכער האָט געהאַט אַ פֿולמאַכט פֿון פֿראַנקפֿורטער'ס פֿעטער, ד"ר שמואל פֿראַנקפֿורטער פֿון בערן. דער צווייטער איז געווען ד"ר מעד. אַלפֿרעד פֿראַנקפֿורטער פֿון סובאָטיצא (יוגאָסלאַוויען), דוד'ס עלטערער ברודער. אויך דאָס געשפּרעך פֿון די ברידער איז געווען פֿון אַלגעמיינער נאַטור (וואָס דער אַרעסטירטער מאַכט, פֿינאַנציעלע אָנגעלעגענהייטען, גרוסען א. א. וו.).

לויט'ן געזעץ פֿון קאַנטאָן גראַובינדען בעשטימט דעם פֿערטיידיגער די פּראָקוראַטור. אויב עס זענען אָבער נישט פֿערהאַן קיין בעזונדערע טעמים, ווערט אין אַ ברייטער מאָס בעריקזיכטיגט דער וואונש פֿון אָנגעקלאָגטען. דאָס בעציהט זיך אויך אויף דעם פֿאָרליגענדען פֿאַל, און עס איז נישט אַרויסגערוקט געוואָרען קיין געגנערשאַפֿט צו דער פּערזאָן פֿון ד"ר אויגען קורטי פֿון ציריך, וועלכען פֿראַנקפֿורטער'ס ברידער האָבען אויסגעקליבען אַלס פֿערטיידיגער. וועגן די געריכטס־פֿערהאַנדלונגען וועלען פֿאָרקומען, קען נאָך היינט נישט געזאָגט ווערען. עס הענגט אָב דערפֿון, וויפֿיל צייט עס וועט פֿערנעהמען די אויפֿקלערונג פֿון די דעטאַיל־פֿראַגען און די אויספֿערטיגונג פֿון דער פּסיכיאַטרישער עקספּערטיזע, וועלכע פֿאָדערט זיך אין אַזעלכע פֿאַלען. עס בעשטעהט דעריבער די מעגליכקייט, אַז דער פּראָצעס וועט פֿאָרקומען פֿאַר'ן קאַנטאָנאַל־געריכט ערשט אין הערבסט.

אַ פֿריהערדיגע מעלדונג, לויט וועלכער פֿראַנקפֿורטער זאָל זיין קראַנק אויף טובערקולאָז, שטימט נישט מיט דער ריכטיגקייט. דאַגעגען געפֿינט זיך פֿראַנקפֿורטער אונטער מעדיצינישער אויפֿזיכט מחמת אַן אָנטצינדונג פֿון קנאָכען־מאַרך און אַן אַלטערענדער וואונד אויפֿ'ן לינקען אויבער־אָרים. היות אָבער די קראַנקהייט איז נישט שאַרף, איז קיין שפּיטאָל־בעהאַנדלונג נישט נויטיג, און דער אָנגעקלאָגטער בלייבט אויף ווייטער אינטערנירט אין דער קאַנטאָנאַלער שטראָף־אַנשטאַלט.

ראַדיאָ־ווינקעל

די פּוילישע דעלעגאַציע אויף דער ראַדיאָ־קאָנפֿערענץ אין פּאַריז

אין פּאַריז האָט זיך אָנגעהויבען די קאָנפֿערענץ פֿון ראַט און קאָמיסיע פֿון דער אינטערנאַציאָנאַלער ראַדיאָ־אוניע. די דאָזיגע קאָנפֿערענץ איז אַ צוזאַמענפֿאָהר פֿון דער אוניע, וואָס קומט פֿאָר יאָהר ב יאָהר.

נישט אָבהענגיג פֿונ'ם דאָזיגען צוזאַמענפֿאָהר און באַלד דערנאָך וועט פֿאָרקומען די אינטערקאָנטינענטאַלע קאָנפֿערענץ פֿון דער אייראָפּעאישער ראַדיאָפֿאָניע, וואָס וועט זיך פֿערנעהמען מיט ענינים פֿונ'ם אַלוועלטליכען ראַדיאָ.

אויף דער דאָזיגער ראַדיאָ־„פֿעלקער־ליגע" פֿון פּוילען אָפּגעפֿאָהרען אַ ספּעציעלע דעלעגאַציע וועלכע בעשטעהט פֿון די ה"ה:

ראָמאַן סטאַזשינסקי (שעף־דירעקטאָר פֿון פּוילישען ראַדיאָ), פּיאָטר גורעצקי (פּראָגראַם־דירעקטאָר), פּאָדפּולקאָווניק אינזשעניער זיגמונט ראַפּפּאַ־קרייטער קראַפּט (גענעראַל־סעקרעטאַר), פֿעליקס לובינסקי (לייטער פֿון דער אַלגעמיינער אָרגאַניזיר־אָבטיילונג).

דאָס פּאָסט־און טעלעגראַף־מיניסטעריום רעפּרעזענטירט דער נאַטשעלניק אינזשעניער מאַנטסקי, דעם טעלע־קאָמוניקאַציע־אינסטיטוט — יאַנוש גראָשקאָווסקי.

די ראַדיאָ־אַנקעטע פֿון שטודיע־ביוראָ

דאָס שטודיען־ביוראָ פֿון פּוילישען ראַדיאָ־פֿונאַנדערגעשיקט צו אַ בערך 100 טויזענד הערערס אַ אַנקעטע מיט דער בקשה, זיי זאָלען אַרויסזאָגען בנוגע די ראַדיאָ־פּראָגראַמען.

די אַנקעטע איז אַנ'אויספֿיהרליכע און האָט פֿיל רובריקעס, אָבער יעדער ראַדיאָ־אַבאָנענט געפֿינט דאָרט גאַנץ קלאָהרע אָנווייזונגען, ווי צו קענען ענטפֿערען אויף די פֿראַגען, וואָס ווערען איהם געשטעלט. אַ חוץ דעם האָט דאָס שטודיע־ביוראָ געגעבען גענויערע אויפֿקלערונגען דורכ'ן ראַדיאָ גופֿא. עס איז דעריבער צו האָפֿען, אַז די ענטפֿערען וועלען אויסקומען וואָס גענויער און ווי שנעלער.

אין דער געהעריגער רובריק דאַרף מען געבען, וואָס פֿאַר אַנ'אַפּאַראַט מען האָט, ווי פֿיל פּערזאָנען עס געניסען פֿון איהם. למשל, די פֿראַגע 4 הייסט: מאַן, פֿרוי און צוויי קינדער, אָדער ליכע קאָלעגען, וואָס וואוינען צוזאַמען א. ד. גל.

דערנאָך איז דאָ אַ רובריק, וואו מען דאַרף אַריינשרייבען דעם נאָמען, דעם אמת'ן אָדער פּסעוודאָניום, אָבער דעם אַדרעס מוז מען יאָ אָנגעבען דעם ריכטיגען. וואָרום דאָ געהט אין דעם, אַז מען זאָל וויסען, וואָסערע פּראָגראַמען עס ווינשען די ... אָדער יענע מקומות אין פּוילען. זעהר וויכטיג איז דאָ אויך צו וויסען די בעשעפֿטיגונג פֿון די ראַדיאָ־הערערס, דגל. זייער בילדונג.

ווייטער געהט אַ רייהע רובריקעס, וואָס ... די בעזונדערע פּונקטען פֿונ'ם ראַדיאָ־פּראָגראַם. עס איז דעריבער געוואונשען, אַז יעדער ראַדיאָ־אַבאָנענט זאָל זיך גוט בעקענען מיט די ... זיגע פּונקטען און מיט אַ געהעריגען צייכען ... זען: צי דאַרף מען דעם דאָזיגען מין געבען, ... „יוניגער", צי גאָר „איגגאַנצען סקאָסירען".

ביים סוף פֿון די דאָזיגע רובריקעס דאַרף מען געבען די אַלגעמיינע מיינונג וועגן די ראַדיאָ־פּראָגראַמען און דאָס דאַרף געמאַכט ווערען ... אונטערשטרייכען איינס פֿון די דריי ווערטער „גוט", „מיטעלמעסיג", „שלעכט".

ווייטער דאַרף מען אָנגעבען, וועלכע אויפֿ... הערט מען אָפּטער: פּוילישע, צי אויסלענדישע ... פֿערשטעהט זיך, אַז די דאָזיגע פֿראַגע איז נוגע ... יענע אַבאָנענטען, וועלכע האָבען לאָמפּען־אַפּאַראַטען.

ענדליך דאַרף דער, וואָס פֿילט אויס די אַנקעטע, אויך אָנצייכנען: אין וועלכע שעהען ... וועלכע טעג און אין וועלכע וואָכען ער ... מעהר פֿון ראַדיאָ.

די תשובות דאַרף מען אָבשיקען ... ליכע בריף, ד. ה. מיט אַ מאַרקע פֿאַר 25 גר.

דאָס לעבן אין ארץ־ישראל

ידיעות פֿון דער יודישער טעלעגראַפען אַגענטור

דער וועד הלאומי שאַפֿט אַ צענטראַל ראַט פֿאַר תוצרת הארץ.

ירושלים. דער וועד הלאומי האָט אויף איינער פֿון זיינע לעצטע זיצונגען אָנגענומען אַ פּרינציפּיעלען בעשלוס וועגען גרינדען אַ צענטראַלען ראַט פֿאַר ענטוויקלען און אונטערשטיצען די היימישע פּראָדוקציע די תוצרת הארץ. אויף אַזאַ אופֿן שטרייכט אונטער דער וועד הלאומי אין זיין רעזאָלוציע, געהט די אַקציע פֿאַר אונטערשטיצען די תוצרת הארץ אַרויס פֿון רשות היחיד, און ווערט אַ פֿראַגע פֿאַר דעם גאַנצען ישוב. די פֿראַגע פֿון תוצרת הארץ איז בעזונדערס וויכטיג אין דער איצטיגער שווערער שעה פֿאַר דעם גאַנצען ישוב, וועלכע פֿערפֿליכטעט אַלעמען אונטערצושטיצען אַקטיוו די יודישע אַגריקולטור און יודישע אינדוסטריע, כדי בייצוקומען די עקאָנאָמישע שוועריגקייטען. דער וועד הלאומי רופֿט אַלעמען זיך אָנצושליסען אין דער דאָזיגער אַקציע.

אונטערהאַנדלונגען וועגען דעם 18־טען מיטגליד אין דער ירושלים'ער שטאָט־פֿערוואַלטונג

ירושלים. דער הויך קאָמיסאַר האָט אָפּגעהאַלטען געשפּרעכען מיט די מיטגלידער פֿון אויספֿיהר קאָמיטעט, פֿון די קריסטליכע אָרטאָדאָקסען. כדי צו בעהאַנדלען די פֿראַגע פֿון זייער געמיינדע. די געשפּרעכען שטעהען אין צוזאַמענהאַנג מיט די פֿאָדערונגען פֿון די אָרטאָדאָקסישע קריסטען צו געבען זיי אַ 13־טען מיטגליד אין דער ירושלימער שטאָט פֿערוואַלטונג" אין די לעצטע וואַהלען צו דער ירושלימער שטאָט פֿערוואַלטונג און זיי האָבען בעקומען. ווי בעוואוסט, האָבען זיך די קריסטען געפֿילט מען אַ צוזאָג, אַז נאָך אַ יאָהר אַרבייט פֿון מוניציפּאַליטעט וועט די פֿראַגע ווידער געשטעלט ווערען אויף דער טאָג־אָרדנונג איצט האָבען די אָרטאָדאָקסישע קריסטען ווידער אָנגעהויבען צו פֿאָדערען אַ צוגאָב־פּלאַץ אין דער מוניציפּאַליטעט.

געזעלשאַפֿט צו בויען אינדוסטריעלע בנינים ביי חיפה.

ירושלים. די „ביזנעס לענד קאָרפּאָריישן" (הולפּס גענוגשאַפֿט פֿון דער „פּאַלעסטיין עקאָנאָמיק קאָרפּאָריישן") אַרבייט איצט אויס פּלענער צו בויען אין שכונות פֿון חיפה פֿאַבריקבנינים וועלכע די אינדוסטריעלער וועלען קאָנען אויסצאָהלען אין משך פֿון פֿיל יאָהרען, אין די פּלענער ווערען בעריקזיכטיגט די מאָדערנסטע טעכנישע פֿאָדערונגען ווי אויך די ספּעציעלע פֿאָדערונגען פֿון פֿערשידענע אינדוסטריע צווייגען, בעקומענדיג ענטשפּרעכענדיגע בנינים אויף נאָמענטיגע בעדינגונגען וועלען די אינדוסטריעלער נישט זיין געצוואונגען צו פֿערווענדען אַ בעדייטענדען טייל פֿון זייער קאַפּיטאַל אויף בוי־קאָסטען.

צוגרייטונגען צום אַרכיטעקטען־קאָנגרעס פֿון נאָהענטען מזרח. — אַקציע פֿאַר תוצרת הארץ אויף דעם מזרח־יריד.

תל אביב. די ספּעציעלע קאָמיסיע פֿאַר'ן מזרח־יריד ביים אינדוסטריעלער־פֿערבאַנד האָט שוין אויסגעאַרבייט אין פֿערשטענדיגונג מיט דער לייטונג פֿון יריד דעם פּלאַן פֿון פּאַוויליאָן פֿאַר אינלענדישע פּראָדוקציע וואָס גוט רעפּרעזענטירען אַלע צווייגען פֿון תוצרת הארץ, ס'זענען אויך פֿאָרגעזעהן פֿערשידענע פּראָפּאַגאַנדע פֿאָרשטעלונגען, מיט מוזיק, טענץ א. ד. גל.

50 פֿאַבריקען פֿון חיפה'ער קרייז האָבען זיך פֿערייניגט כדי געמיינזאַם אַרויסצושטעלען זייערע אויס־אַרבייטונגען אויף דעם יריד, צו די דאָזיגע פֿאַבריקען געהערען די גלאָז־הוטע „פֿניציה", פֿאַבריק פֿון פֿאַרמאַצעווטישע פּרעפּאַראַטען, כעמישע אַרטיקלען א.א.

אַ ספּעציעלע אָפּטיילונג וועט זיין געווידמעט דער ביליגער וואוינונג געבויט פֿון אינלענדישע מאַטעריאַלען, אין דער דאָזיגער אָפּטיילונג וועלען זיך בעטייליגען 10 אַרכיטעקטען. אַרויסשטעלענדיג אַ רייע מאַטעריאַל פֿון פּראָיעקטען, צייכנונגען אא.גל. אין דער צייט פֿון יריד וועט פֿאָרקומען אַ צוזאַמענפֿאָהר פֿון א"י אַרכיטעקטען, וואָס דאַרף צוגרייטען אַ קאָנגרעס פֿון אַרכיטעקטען פֿון נאָהענטען מזרח.

מלכה — די מעלקערין

אין כאַרקאָווער „שטערן" געפֿינען מיר אַ אַוטשיקאָווע בילד פֿון דעם נייעם טיפּ יודישע פֿרויען, וואָס זענען בעשעפֿטיגט אין דער לאַנדווירטשאַפֿט וואָס זוכען געטריי צו זיין אַלץ בעסערע אַרבייטערינס, צו געבען די העכסטע „צייגערס" אין דער פּראָדוקציע.

די ספּעציעלע פּראָדוקציע אין וועלכער מלכה די מעלקערין איז פֿערנומען איז מילך. מיט אַנדערע ווערטער, זי איז די אויפֿפּאַסערין אויף אַ בעשטימטער צאָהל קיה, און עס איז איהר גרויסע אַמביציע צו זעהן, אַז אַט די קיה זאָלען געבען אַזוי פֿיל מילך ווי די בעסטע קיה אין ראַטענפֿערבאַנד. נאָך אין 1934 האָט זיך מלכה בעקלאָגט, אַז די טויזענד ליטער מילך, וואָס יעדע פֿון איהרע בהמות פֿלעגען געבען אין דורכשניט, זענען ווייט נישט גענוג. אויב, האָט זי געטענה'ט, מען זאָל לאָזען נישט בלויז מעלקען, נאָר אויך בכלל אויפֿפּאַסען אויף די קיה, וועט זי זיכער דערשלאָגען צו אַ העכערער מילך־פּראָדוקציע. אָבער דעמאָלט האָט מען נישט געהאַט קיין צופֿיל צוטרוי צו ווייבער אַלס אויפֿפּאַסער אויף בהמות. ערשט אין 1935 האָט מלכה בעקומען די געלעגענהייט צו ווייזען וואָס זי קאָן. מען האָט די בהמות איינגאַנצען איבערגעגעבען אין איהר רשות־ און מלכה'ס בהמות האָבען שוין געגעבען צו 2000 ליטער מילך. מלכה איז געווען גליקליך. נאָר וואָס טוט גאָט? לאָזט אַנ'אַנדערע מעלקערין וויסען, אַז עס איז נישטאָ קיין אורזאַך, פֿאַרוואָס גוטע קיה זאָלען נישט קאָנען געבען צו 3.500 ליטער מילך.

מילא. וואָס איז דאָ צו רעדען? — מלכה די מעלקערין האָט זיך פֿערפֿליכטעט, אַז פֿאַר'ן יאָהר 1936 וועט זי טון אַלץ, אַז איהרע בהמות זאָלען צושטעלען אין דורכשניט צו 3.500 ליטער מילך. ווינשען מיר איהר ערפֿאָלג.

ר. מלאָד

דאָן־דאָמינגאָ

ראָמאַן

נאָכדרוק אין אַ טאָג - צייטונג, אפֿילו טיילווייז — פֿערבאָטען.

32

נפֿתלי האָט שוין געהאַלטען ביים מיישב זיין זיך ער האָט שוין אַפֿילו אין דער מחשבה געחשבונט וויפֿיל עס איז ווערט אַ האַלבע „לענגווע" לאַנד אויף דעם זאַמדיגען בערגעל, ביי דער באַאווישטאַ נאָר אַוי טער פֿון די באַלעבאַטים וואָס האָט, אַפֿטים, נישט בעוואוסט מיט וועלכע מחשבות קויפֿמאַן איז פֿערנומען, האָט זיך געוואַלט אָפּרעכענען און בעצייטענס אַרויסגעשאָסען מיט כעס:

— וואָס מיינט איהר זיך, סעניאָר קויפֿמאַן, איהר וועט אייביג לעבען? איהר זענט שוין נישט קיין יונגערמאַן! פֿאַר אונז וויל'ען מיר דאָס האָבען אַ בית־עלמין? מיר האָבען נאָך צייט וועגען דעם צו טראַכטען!

נפֿתלי איז געוואָרען בלייך, ער האָט גאַרנישט געזאָגט, די איבעריגע פֿון דער דעלעגאַציע האָבען זיך געפּיסען די נעגעל פֿון די פֿינגער:

— קיין איין גראָשען קריגט איהר נישט, קיין איין דורשטאָן! גייט זיך געזונטערהייט, קיין איין פּעניג!

נפֿתלי האָט זיך נישט אויפֿגערעגט, ער איז אַרומגעגאַנגען פֿערליגט הינטער בלייצע די הענט און געטערט ווי פֿאַר זיך:

— קיין איין צעבראָכענעם צווייער, קיין איין

זעמדועלע עהר!

די דעלעגאַציע איז אוועקגעגאַנגען בע'צערט.

קאַפּיטעל זיבען

נפֿתלי קויפֿמאַן האָט אָפּגעשטעלט די „שטיצע" (אַזוי האָט עס ביי איהם געהייסען) פֿון זיין הויזגעזינד.

דער זוהנדעל איז זעהר ווינציג געווען אין דער היים און די מאַמע האָט געטראָגען דעם עול פּרנסה אויף איהרע אייגענע פּלייצעס.

זינט איהר מאַן האָט געוואוינט ביים קרוב, איז איהר אויך אָפּגעשניטען געוואָרען דער וועג אַהין, און זי האָט זיך אַפּט געמוזט דערנעהרען פֿון די וויילדע געוויקסען וואָס זענען לרוב געוואַקסען אין „איהר" גאָרטען.

איינמאָל האָט אַ געריכטס שליח געבראַכט די בשורה, אַז סעניאָר נאַפּטאַל קאָופֿמאַן האָט אָפּגעשריבען דעם פּאַלאַץ אויף דעם נאָמען פֿון זיין זוהן דעם סעניאָר זשאָזע קויפֿמאַן.

זשאָזע האָט נישט געוואוסט צי איז דאָס אַ שפּאַס צי סתם אַזוי אַ חוזק, — איז ער אַוועק אין גאַס און צוריקגעקומען און בעשטעטיגט אַז דאָס איז אמת.

בלויז מיט איין טאָג שפּעטער איז געקומען אַנ' מאַגענט און פֿאַרגעליינט אַ סומע געלד אַלס הלוואה אויף דעם הויז.

זשאָזע האָט נישט געהאַט קיין אַנדער ברירה, און האָט עס גערן אָנגענומען, ער איז אַוועק מיט יענעם צו אַנ'אַדוואָקאַט (נישט פֿון זיינע בעקאַנטע) פֿון דאָרט צו אַ נאָטאַריוס און בלויז אויף צומאָרגענס האָט ער זיך דערוואוסט אַז דער פֿאָטער זייטער האָט איבערגענומען דעם חוב און אַז זיין פּאַלאַץ איז פֿערמשכונט צום פֿאָטער אויף דעם ערשטען היפּאָטעק.

זשאַזשע האָט נישט פֿערשטאַנען די דרכים פֿון פֿאָטער, אַז דאָס וואָס דער פֿאָטער האָט איהם געגעבען דאָס הויז, האָט ער געוואָלט דערמיט זאָל זיך אָפּשטעלען זיין שטיצע (ווידער אַמאָל „שטיצע") צו זיינע בני בית, און מיט דעם וואָס ער האָט איהם אַליין (דורך אַנ'אַנשטעל מיט אַנדערע הענט און פֿער מיטלונג) געגעבען אַ הלוואה, האָט ער זיך בעוואָרענט, אַז דער „אוצר" זאָל דאָס גאַנצע הויז נישט פֿערטאַכליעווען...

פֿון דעמאָלט אָן האָט מען בכלל אויפֿגעהערט צו זעהן און צו הערען וועגען דעם פֿאָטער.

דער קרוב פֿלעגט קומען צו זיין קרובה, פֿרוי קויפֿמאַן די לאַגע האָט זיך דאָרט אַ סך געענדערט זינט דער הלוואה, דער „גביר" האָט אָנגעהויבען אַריינקוקען דורך די שפּאַרעס פֿון די ווענט...) און זיך בעקלאָגען, וואָס מען זעהט נישט נפֿתלין, דער זוהן האָט אַרויסגעזאָגט זיין השערה, אַז ער מוז זיין אין ריאָ דע זשאַנייראָ.

איינמאָל, און גאַנץ פּלוצלונג האָבען די אָווענט־צייטונגען געמאָלדען אין אַ כמעט סענסאַציאָנעלען טאָן, אַז אין מוניציפּאַלען שפּיטאָל „סאַנטאַ קרוז" איז געשטאָרבען אויטאָמאַ און פֿערלאָזען דער רייכער ערד־בעזיצער און מיליאָנער, דער סעניאָר נאַפּטאַל קאָופֿמאַן, ביים טויטען בעט האָט זיך געפֿונען אַ נאָגע.

די ידיעה האָט אַרויסגערופֿען דעם גרעסטען ... דער, די שפּעטערדיגע צייטונגען האָבען שוין ... בראַכט בילדער פֿון דעם פֿערשטאָרבענעם און ... דרוקט די געשיכטע פֿון זיין לעבען, פֿון זיין ... רע, און צווישען די שורות — אַפֿילו ... קאַרגשאַפֿט.

אַ קאַטוילישע וואָכענבלעטעל האָט דעם ... טאָג דערצעהלט מיט פֿרומען ערנסט, אַז סעניאָר ... מאַן (זיין נאָמען האָט זי אַריינגענומען אין אַ ... רעמעלע מיט אַ קרייץ) איז דערפֿאַר רייך געוואָרען ... ווייל ער האָט פֿערשפּרייט די הייליגע בילדער אין ... קאַטוילישע הייזער און, איינמאָל האָט ער אין אַ ... גילדעטער ראַהם פֿון אַ „זשעזוס" געפֿונען ... גרויסע בריליאַנטען, וואָס האָבען געשטאַמט פֿון ... פֿרומער פּירשטין וועלכע איז איינגעשלאָסען ... רען אין אַ מאָנאַסטיר אין דער הייליגער ... באַהיאַ.

משמעות, אַז דער קלאַנג האָט זיך געגאָסען ... פֿון וואָס נפֿתלי האָט אויך אָפּגעקויפֿט אַלטע ... ליגע בילדער; ער האָט אַליין דערנאָך ... ראַהמען, און זיי פֿערקויפֿט פֿאַר נייע.

עס האָט טאַקע געטראָפֿען אַז צווישען די ... וואָס ער האָט געקויפֿט פֿאַר אַ שיבוש ביי אַ ... דאַמע האָט זיך געפֿינען אַ זילבערנער נר־תמיד ... אַזוי דאָס זילבער ווי די אויסאַרבייטונג איז ... געווען אַ סך געלד, ס'איז דאָרט געלעגען אויס ... ערער פֿליס פֿון האַנט־אַרבייט, גראַווירונגען ... ציע אויסגעקריצטע בילדער פֿון הייליגע אין ... פּאָרם.

(פֿאָרטזעצונג קומט).

ניי̈ער פאלקסבלאט

דאס לאדזער רעבען

ניי̈ער פאלקסבלאט

מיטוואך. 4 מערץ
י׳ אדר תרצ״ו

זון-אויפגאנג 6.58
זון-אונטערגאנג 5.21

אויפ׳ן שטרייק-פראנט אין לאדז
נעכטען האט זיך טעקסטיל-שטרייק פערברייטערט

(א) נעכטען האט זיך דער טעקסטיל-שטרייק אויסגעברייטערט אויף ווייטערדיגע עטליכע צענד־ליגער פאבריקען סיי אין לאדז, סיי אינ׳ם לאדזער קרייז.

שוין פון אינדערפריה האבען נעכטען געזארגט די שטרייק-קאמיסיעס וועגען דעם, אז דער שטרייק זאל זיך אנהויבען אין די יעניגע פאבריקען, וואס אין דעם ערשטען שטרייק טאג זענען זיי נאך געגאנגען.

צווישען אנדערע זענען נעכטען צוגעטראטען צום שטרייק עטליכע גרעסערע פאבריקען, ווי די וועבעריי און אפרעטור פון עטינגאן (אויף ראדוואנסקא גאס), די פירמעס קארל אייזערט, קאשוב, טייטעלבוים, גאלדלוסט און א רייהע קלענערע — בסך הכל 21 פאבריקען.

ארום און ארום זענען נעכטען געשטאנען 140 קלענערע פאבריקען, אין וועלכע עס שטרייקען, לויט אפיציעלע דאטען, אנ׳ערך 10.000 ארבייטער.

בכלל שטרייקען קלענערע פאבריקען.

דער שטרייק האט א רוהיגען פערלויף, ובפרט דערפאר, ווייל דערויף ווערט ספעציעל אכטונג געגעבען.

* * *

(א) ווי געזאגט, האט זיך דער שטרייק אויך אויסגעברייטערט אויף דער פראווינץ, הגם די גרויסע פאבריקען זענען אין פולען גאנג.

אין פאביאניץ שטרייקען 2,500 מאן; אין זגערזש — קרוב 10 פראצענט פון דער אלגעמיינער צאהל טעקסטיל-ארבייטער.

* * *

(א) אגב זענען נעכטען פארגעקומען קאנפערענצען אין בעזונדערע פראפעסיאנעלע פעראיינען וועגען אויסברייטערען דעם שטרייק אויף דער גאנצער טעקסטיל-אינדוסטריע, און צו דעם וועט אויך איודאי קומען אויב ביז׳ן 7. ד. ח. וועט נישט דערגיין צו א הסכם.

בכדי צו דעצידירען די דאזיגע פראגע זענען אויפ׳ן 6. ד. ח. צונויפגערופען געווארען פערזאמלונגען פון פאבריקס-דעלעגאטען.

לעת עתה — ווי מ׳איז אינפארמירט אהנו — האבען נישט, סיי דער ארבייטס-אינספעקטאר, סיי די פראפעסיאנעלע פעראיינען, אונטערגענומען קיין שריט וועגען צונויפרופען א געמיינזאמע קאנפערענץ.

ס׳איז אבער דא א האפנונג, אז ביז מארגען דעם 5. ד. ח. וועט עס טון די אדמיניסטראטיווע מאכט.

קאינער גמינע-אמט האט זיך צוגעאיילט
און פערוועהרט די יודישע שחיטה

א מארגע וועגדונג האט געמאכט דער קאינער גמינע־אמט צו די קאנצעסיאנערען פון קאינער שעכט־הויז. דער גמינע־אמט האט זיך געווענדעט מיט א פראגע צו די קאנצעסיאנערען, הלמאי זיי ווענדען אן אין שעכט־הויז די שחיטה לויט׳ן יודישען דין, בעת דער גמינע־אמט האט דאס שוין פערבאטען.

ס׳איז אינטערעסאנט, אז די דאזיגע ווענדונג איז געמאכט געווארען טעלעפאניש און דעריבער האבען די קאנצעסיאנערען נישט געגעבען קיין ענטפער, האלטענדיג, אז זיי האבען גערארפט וועגען דעם בעשלוס פון גמינע־אמט בעקומען אנ׳אפיציעלע מעלדונג.

מיר פון אונזער זייט האלטען, אז דער בעשלוס פון גמינע־אמט אין קאיני האט קיין שום ווערט נישט ווייל אין גאנצען לאנד איז די יודישע שחיטה אפיציעל דערלויבט סיי דורך די געזעצען און מכל שכן שוין דורך דער קאנסטיטוציע, וועלכע האט פערזיכערט די פרייהייט פון אויספיהרען רעליגיעזע פארשריפטען. דער קאינער גמינע־אמט האט זיך אבי־כעל צוגעאיילט מיט זיין בעשלוס.

דעלעגאציע פון סעזאן-ארבייטער ביים וואיעוואדע

דעם 3 מערץ האט דער וואיעוואדע, ה׳ האוקע, נאוואק אויפגענומען א דעלעגאציע פון לאדזער סעזאן־ארבייטער, וועלכע האט איהם פארגעשטעלט די פאלגענדע פאסטולאטען: א) פערגרעסערונג פון די קרעדיטען אויף די עפענטליכע ארבייטען אין לאדז, ב) אדורכפיהרען א רעוויזיע פון די לוינען אין שייכות מיט׳ן סקאסירען די אודלויב-עקוויוואלענטען, ג) געבען ארבייט אין דער ערשטער רייה די יעניגע ארבייטער, וועלכע זענען שוין אין די פריהערדיגע יאהרען געווען בעשעפטיגט ביי די סעזאן-ארבייטען.

דער ה׳ וואיעוואדע האט דערקלעהרט דער דעלעגאציע, אז בנוגע דעם ערשטען פונקט — עקזיסטירען מעגליכקייטען צו בעקומען געוויסע סחורה־קרעדיטען. די פראגע וועגען די לוינען וועט נאך בעטראכט ווערען. וואס שייך דעם לעצטען פונקט — ווערען געמאכט בעמיהונגען צו בעשעפטיגען וואס מעהר ארבייטסלאזע, און צו בעקומען וואס גרעסערע קרעדיטען.

פראלאנגאציע פון דערלויבנישען אויף געוועהר

די שטאטישע סטאראסטווע איז מודיע, אז פון 5 ד.ח. (מארגען) וועט זי אנהויבען ארויס צוגעבען פראלאנגירטע דערלויבענישען אויף געוועהר.

די, וואס בעזיצען געוועהר און האבען אנ־געגעבען ביטעס וועגען פראלאנגירען זייערע דער־לויבענישען, דארפען זיך מעלדען וועגען דעם אין דער לאדזער סטאראסטווע, קילינסקיעגא 152, פון 10 ביז 1 בייטאג.

דער סדר פון ארויסגעבען דערלויבענישען וועט זיין:

דעם 5 ד. ח. די אלע, וואס זייערע פאמיליען־נעמען הויבען זיך אן מיט A, B, C
דעם 6 — מיט D, E, F, G
דעם 7 — מיט H, I, J
דעם 9 — מיט K
דעם 10 — מיט L, Ł, M, N
דעם 11 — מיט O, P, R
דעם 12 — מיט S
דעם 13 — מיט T, U
דעם 14 — מיט W, Z

די דערלויבענישען קען מען אפנעהמען פער־זענליך, אדער דורך דער פערמיטלונג פון א בע־פולמעכטיגטער פערזאן, נאכ׳ן בעצאהלען דעם גע־העריגען שטעמפעל־אפצאהל און פארשטעלען דאס מיליטער - ביכעל.

Dr.
Wołkowyski
ציגעל-גאס 11, טעל. 238-02
ספעצ. פאר טריפער, סיפיליס און הויט-קראנקה.
בעהאנדלונג פון מענער-שוועכע
נעמט אן פון 8—11 בייטאג און 4—9 אוונט.

Dr. REICHER
פאלודניאווא 28, טעל. 120-93
ספעציאליסט
פאר מענער - שוועכע - בעהאנדלונג
כעקסועלע בעראטונגען פון פסיכא - אנאליזען
נעמט אן פון 8—11 פון 5—8 אוונט.
זונטאג און תנאות פון 9—1

טעאטער
„ראזמאיטאשטשי"
ציגעל-גאס 27 — טעל. 112-25
דיר. ד. צעלמייסטער

רעצטע פארשטעלונג
זונטאג אוונט
8-טען מערץ.

מאריס שווארץ׳ס קינסטלער-אנסאמבל:
ד. בלומענפעלד, ה. גאטליב, א. גאלדענבערג, וו. גאדיק, ה. הארט, י. טורקאוו, י. אינוועסטאוש, נ. ליפמאן, מ. ליפמאן, א. מארעווסקי, ק. סעגאלאוויטש, א. סאמבערג, א. קורץ, ר. קליינלערער, ש. ראזען, ד. שאיעוויטש, ד. שאפירא, א. שטיין א. אנר.
אריגינעלע דעקאראציעס, קאסטיומען און ספעציעלע ליכט-אפאראטען פון אמעריקע.
80 פערזאן אויף דער ביהנע!

טעגליך 9 אוונט. שבת און זונטאג 4 נאכמיטאג צו רעדוצירטע פרייזען
מאריס שווארץ
אלס ניעשעווער רבי
אין זיין סענסאציאנעלער וועלט-אויפפירונג
יאשע האלב
דראמע אין 2 טיילען, 26 בילדער פון י. י. זינגער.
דראמאטיזירונג און רעזשי:
מאריס שווארץ
מוזיק: לעאן קוצין. טענץ: ליליאן שאפירא.
דעקאראציעס: אלעק טשערטאוו.
בינע-פערוואלטער: בן ציון קאץ.

בילעטען פון 11 ביז 4 פ״מ. און פון 5 נ״מ ביז אנהייב פארשטעלונג צו בעקומען אין טעאטער-קאסע.

עי, חלילה...
זיי שווינדלען נישט פאר קיין שום פרייז

(א) א געוויסער קאנסטאנטי זשורעק האט פון זיין אידעם, קישעל אין ביעלסק, ארויסבעקומען א וועקסעל גע׳חתמ׳עט דורך לעאן דיאמענט (זשע־האמסקיעגא 67) אויף 1000 זל. האט ער די דאזיגע סומע 1000 „איבערגע׳מלאכה׳ט" אויף — 18,200 צוזעקלעבט די נויטיגע שטעמפעל - מארקען און גע־גאנגען מאהנען פון דימאנטען די נייע סומע דורך א רעיענט.....

דער ענין האט אנגעשפארט אין דער פראקוראטור. און נעכטען האט זשורעק בעקומען א פסק־דין — 8 חדשים טורמע.

(א) איינער, יוזעף סטאנקיעוויטש (נאווראט 80) האט זיך אויסגעקויפט א פאטענטעל אויף א טוי־שטיבעל (א „הערבאטשארניע") און למען בעקוועמ־ליכקייט פאר זיין געשעפט האט ער איינגעהענגט צו איהם צוגעשריבען אויף פויליש: „פערקויף פון ברוכטען און צוקערניע", ווי אויך „דערלויבט צו האנדלען פון 6 ביז 11".

דערפאר האט ער נעכטען בעקומען א פסק דין פון געריכט — 6 חדשים טורמע.

זוגאב פאבאר-קאמיסיע
וועט דארפ זיך צו שטעלען

... 16 ד. ח. 8 פריה וועט אין לאקאל פעטריקא־ 165 אנהויבען אמטירען די צוגאב-פאבאר־קאמיסיע.

... שטעלען זיך דארפען די פאבאראוצעס פון יאהר 1914 און עלטערע, וועלכע האבען זיך ביז איצט נישט געשטעלט צו די פאבאר־קאמי־... צושטעלען דארפען זיך די פאבאראוצעס, וואס ... אויפ׳ן שטח פון די 2, 3, 5, 8, 9 און 11־... פאליציי - קאמיסאריאטען און האבען דערהאל־... אמטליכע אויפפאדערונגען פון דער שטאטי־... סטאראסטווע.

אפטייקען.
היינטיגע נאכט - דיזשורען

(א) היינט ביינאכט דיזשורירען פאלגענדע אפ־טייקען: מ. קאצפערקעוויטש זגערזשער 54), י. זונ־... טוויטש (פעטריקאווער 25), ס. באיארסקי און ... (פושעיאזד 19), מ. ליפיעץ (פעטריקאווער ...), א. ריכטער און ב. לאבארא (11 ליסטאפאד ...), ... ריטעל (קאפערניקא 26), קלאפטאווסקי (זשגאוו 147).

...נ׳ענרעקישער שליקערז...
אין דעם לאדזער קרייז-געריכט

(א) נעכטען האט אין היגען קרייז־געריכט גע־... פארקומען דער פראצעס פון א געוויסען וואצ־... קאלאשינסקי, רעדאקטאר פון „האסלא פשעד־... ארטשע", וועלכער איז אנגעקלאגט געווארען ... דעם „בעריהמטען" אהוואקאט וואצלאוו קא־... סקי דערפאר, וואס ער זאל איהם האבען בע־... איטעט אין זיין זשורנאל, בעת די וואהלען צום ... סטאטראט און גערדוקט אויף איהם מיאוסע ... ריקאטורען.

... עס איז בעשלאסען געווארען דעם פראצעס אפ־... לייגען און ארויסצורופען עדות.

אקופאציע-שטרייקען

(א) ווי מיר האבען שוין געמאלדען, איז אין ... פארבעריי און אפרעטור פון דער פירמע שטי... (דרעווגאווסקא 43) אויסגעבראכען אנ׳אקופא־... שטרייק פון 120 ארבייטער, מחמת דעם וואס ... פירמע איז זיי שולדיג געבליבען לוינען — אנ־... 40 טויזענד זלאטעס.

אין ארבייטס-אינספעקטאריאט איז וועגען דעם ... פארגעקומען א קאנפערענץ, וועלכע האט אבער ... קיין רעזולטאט נישט געבראכט און דער שטרייק ... ווייטער.

* * *

(א) כידוע, איז פאראכטאגען אויסגעבראכען ... שטרייק אין דער פאבריק פון דער פירמע „קרא־... סקי" (פעטריקאווער 82).

די סיבה איז געווען, וואס די פאבריקס-דירעק־... האט זיך בעקליבען אפצוזאגען עטליכע אר־... אלע ארבייטער האבען דעריבער געווארפען ... ארבייט און זענען געבליבען זיצען אין דער ... פאבריק.

וועגען דעם ענין איז פארגעקומען א קאנפע־... אין ארבייטס-אינספעקטאריאט, און אזוי־ווי ... דערגרייכט געווארען א הסכם — איז דער ... אקופאציע-שטרייק ליקווידירט געווארען.

קלאנג-קינא-טעאטער
ZACHĘTA
זגערזשער 26.
היינט און פאלג. טעג!
דער מייסטערנע סענסאציאנעלער פילם א.נ.
דער טיגער פון פאציפיק
אין די הויפט-ראלען:
Richard Arlen, Zyta Johan
רייכער אינהאלט.
— II —
אלס אויסער׳ן פראגראם ווערט געגעבען די העריליכע קאמעדיע געשאפען אויפ׳ן גרונד פון די מאטיווען פון J. Strauss
„פריהלינגס-וואלץ"
אין די הויפט-ראלען:
Szöke Szakall, Adele Kern
אנהויב 4 נאכמ. שבת און זונטאג 12 בייטאג.

זאל פילהארמאניע טעל. 213-84
מארגען דאנערשטאג
קאנצערט לאהלובאשיץ
פון
דעם 5־טען מערץ 1936, 8.30 אווענט
אמעריקאנער פידעל־שפילערין פון וועלט־רוהם.
ביים קלאוויר:
Eugene Helmer.
בילעטען צו בעקומען אין דער קאסע פון פילהארמאניע.

לאדזשער יודען דארפען דאס וויסען

פון א זעהר קאמפעטענטער קוועלע שרייבט מען אונז פון ליטאמירסק, אט־וואס:

די קאזשימיעזשער פויערים, וואס נעהמען אפ יאהר־יעהרליך אין די שווערע טויזענדער זלאטיס פאר די זומער־דירות און אין די צעהנדליגער טויזענדער פאר זייערע דארפישע פראדוקטען פון די לאדזשער יודישע לעטניקעס, זאגען היינט פון די עקטיוועסטע באיקאט־העצער און כוליגאניזם בנוגע יודען. דעם יוד, וואס קומט אויס אדורכצוגעהען דאס דארף, איז פשוט נישט זיכער מיט'ן לעבען. יודען אפילו יודישע פרויען, וואס גייען אין דארף ווערען געשלאגען מכות רצח.

לאדזשער יודען דארפען וויסען דעם וויסען.

80 און 30

דעם 51־גער שפארט מען דעם קאפ

(א) אויף טארגאווא 51 וואוינט דער 61־יאהריגער סטאניסלאוו דאמבראווסקי מיט זיין 30־יאהריגער טאכטער סטאניסלאווא דאמבראווסקא און ווייטער לאקאטאר, דעם 80־יעהריגען יוזעף טשעשעלסקי.

טשעשעלסקי בעגעגענט זיך אבער נישט מיט'ן פלויזען וואוינען, נאר ער לעבט און ליבט זיך אויך מיט דער שיינער סטאניסלאווא...

מאכט דער פאטער איהרער סקאנדאלען: — סטייטש? און געוואלד? און ווי פאסט עס פאר דער וועלט? !!!

און אז נעכטען איז דער „שווער“ צוגעשטאנען צו זיין טאכטער, זי זאל חתונה האבען מיט א יונגען מאן אי, איהרע יאהרען כדת וכדין, האט איהם דער יוקן, דער „איידעם“ מיט א געוויכט געשפאלטען דעם קאפ.

מ'האט צום שווער פעהוואונדעטען ארויסגערופען פאגאטאוויע, און דאס „פארליבטע“ פארעל פון 80 און 30 האט מען צוגעצויגען צו פאראנטווארטליכקייט.

קארטאפעל־ראק

(א) לויט א פעראַרדענונג פון דער לאדזשער וואַיעוואודזשטווע איז פעסטגעשטעלט געווארען א שוץ־שטח פאר דעם צענטר פון קארטאפעל־ראק, וואס איז ענטדעקט געווארען אין דער געמיינדע גארקא־אווא, גמינע גאספאדאזש, און אין רודע־פאביאניץ.

פון דעם דאזיגען שוץ־שטח טאר מען נישט ארויספיהרען און נישט ארויסטראגען קיין קארטאפעל, קארטאפעל־אפפאל, נאטירליך מיסט, ערד און אזוי ווייטער.

די וואס וועלען עובר זיין אויף דעם פערבאט וועלען דארפען בעצאהלען 10 טויזענד זלאטים שטראף און גיין אויף 6 חדשים תפיסה.

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאנא 15. טעל. 149־07
ספעציעל־ארצט פאר מענער - שוועכע־בע־האנדלונג און סעקסועלע בעראטונג
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענד.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג
פאר אונבעמיטעלטע לעטשניצע - פרייזען

פרעסע־אויספלוג אין „קאנסום“ ביי דער ווידזעווער „מאנופאקטור“

איין צוזאמענהאנג מיט די דויערענדע „ווייסע וואכען“ אין „קאנסום“ ביי דער „ווידזעווער מאנופאקטור“ האט די דירעקציע נעכטען איינגעלאדען די פארשטעהער פון דער היגער פרעסע, כדי זיי זאלען באזיכטיגען מיט די אויסארבייטונגען פון דער „ווידזעווער מאנופאקטור“ און מיט די ביליגע פרייזען, וועלכע ווערען גענומען בעת די „ווייסע וואכען“. אין דעם פרעסע־אויספלוג האבען אנטייל גענומען צווישען אנדערע: פרעסע־שעף פון דער וואיעוואודזשטווע רעד. יאן וואיטינסקי, פרעסע־רעפערענט פון דער ס.־אסטווע הערמאן ערליך, דירעקטאר פון דער לאדזשער פאט, רעד. וואגנער, פרעסע־רעפערענט פון לאדזשער ראדיא רעד. סטעפאנסקי, פרעזעס פון לאדזשער זשורנאליסטען־סינדיקאט רעד. גומקאווסקי די רעדאקטארען וואסערצוג, ח. י. בזשוסטאווסקי, קראנמאן, פאדאליסקי, ראכאלעווסקי, הייקע, ראזנער מילקער און בארוכין. מצד דער דירעקציע איז געווען פארטרעטען קאנסול מאקס קאהן און דיר. קאפאנקא נאכדעם ווי די פרעסע־פארשטעהער האבען זיך בעקענט מיט די איינריכטונגען פון „קאנסום“ האט רעד. טשעסלאוו גומקאווסקי אין זיין רעדע אנגעוויזען, אז די „ווידזעווער מאנופאקטור“ זארגט פאר'ן קאנסומענט און פאר א ביליגען פרייז גיט זי איהם די מעגליכקייט זיך צו פערזעהען מיט די בעסטע סחורות און אויסארבייטונגען. ווייטער האט דער רעדנער געוואונשען דער דירעקציע פון „ווידזעוו“ ערפאלג אין איהר ארבייט.

וועגען דער געזעלשאפטליכער ארבייט פון „ווידזעוו“ פאר די ברייטע ארבייטער מאסען וואס בעוואוינען די ווידזעווער פעריפעריע און בעזונדערס וועגען דער אפפערווילליגער געזעלשאפטליכער ארבייט פון קאנסול מאקס קאהן לטובת די ווידזעווער איינוואוינער האט גערעדט רעד. ראכאלעווסקי.

נאכדעם ווי די רעפערענטען האט אפגעענטפערט קאנסול מאקס קאהן און דירעקטאר וואצלאוו קאפאנקע האבען די פרעסע פארשטעהער אין א געהויבענער שטימונג פערלאזען די שיין דעקארירטע זאלען פון קאנסום.

דער שטרייק איז דער לעדער־בראנזשע

(א) אין רעזולטאט פון דער לעצטער קאנפערענץ בי'ם ארבייטס־אינספעקטאר וועגען דעם שטרייק אין דער לעדער־בראנזשע, וועט היינט אויף אגראדאווע 10 פארקומען אן אלגעמיינע פערזאמלונג פון די שוכווארג־סקלאדניקעס, אויף וועלכער עס וועלען אויסגעקליבען ווערען בעפולמעכטיגטע אויף אונטערצושרייבען דעם אפמאך.

דערווייל איז די הויפט־מניעה די, וואס אן ערך 7,000 כאלופניקעס זענען נישט ארגאניזירט און די לוינען זייערע זענען לפת זתה געווען בעשטימט לויט'ן „אייגענעם איינזעהען“.

ערב א שטרייק אין דער קאטאן־בראנזשע

(א) די נעכטיגע קאנפערענץ אין קרייז־ארבייטס־אינספעקטאראט וועגען אונטערשרייבען א צוגאב־אפמאך אין דער קאטאן־בראנזשע איז נישט צושטאנד־געקומען, ווייל די פארשטעהער פון די פאבריקאנטען האבען זיך צו דער קאנפערענץ נישט געמאלדען, און צוגעשיקט א דערקלעהרונג דאס זיי האבען נישט בדעה צו חתמ'ענען א צוגאב־אפמאך, וואס בעדייט לוין־הוספות, בעת די לוינען דארפען גאר, מחמת דער אלגעמיינער פרייזען־רעדוקציע געריסען ווערען...

די ארבייטער־פארשטעהער האבען דעריבער אויף זונטאג דעם 8 ד. ח. צונויפגערופען אן אלגעמיינע פערזאמלונג, אויף וועלכער עס וועט מכתמא אנגענומען ווער א בעשלוס צו פערשטרייקען

א בונטע סימפאניע פון ליכט

אין דער הערליכער ארץ ישראל־פילם „צו א נייע לעבען“, וואס וועט דעמאנסטרירט ווערען אין „קאפיטאל“

דער אינטערעס צו דער פרעמיערע פון דעם ארץ ישראל קלאנגפילם אין „קאפיטאל“ „צו א נייע לעבען“, וואקסט פון טאג צו טאג.

און עס איז גאר קיין חידוש נישט, וואס דער אינטערעס איז אזוי גרויס, ווארום דער דאזיגער פילם וועקט אין אונז פרייד און ציטער פון נייעם לעבען, וואס ווערט געבוירען אין לאנד, ער אטעמט מיט ארץ ישראל'דיגער ווירקליכקייט. א ווירקליכקייט פון טעראנגעל און קאמף פאר א נייעם מארגען.

נישט נאר דאס „עמק לאנד“ זינגט צו אונזער הארץ — יעדער קלאפ פון האמער אויפ'ן ווייטען ארץ ישראל פעלד, יעדע בעוועגונג מיט'ן רידעל אדער סעלנע טראגען אין זיך דעם ריטם און געזאנג פון איפלעבונג, פון שאפונג.

דער פילם „צו א נייע לעבען“, איז די ריכטיגסטע און הערליכסטע אפשפיגלונג פון א פאלק, וואס וואכט אויף, פון א לאנד וואס ווערט געבויט, דאס איז א בונטע סימפאניע פון ליכט, מענשען און קלאנגען, דערפילם פעצווינגט, איבערצייגט, רייסט מיט, די בילדער — צאפלדיגע שטיקער פון אונזער אויפבוי־ווערק — וויקלען זיך פאר'ן צושויער, מ'געפינט זיך אין דערמיט פון א היסען שאפונגס־פראצעס.

פון גאנצען הארצען ווילט זיך דערום גלויבען, אז די לאדזשער יודען וועגען אויסנוצען די דאזיגע געלעגענהייט און מאסענווייז בעזוכען דעם דאזיגען וואונדערבארען ארץ ישראל קלאנג־פילם.

די פרעמיערע קומט פאר אין קינא „קאפיטאל“ קומענדיגען דינסטאג, ד. 10 ד. ח.

צו דער פרעמיע קומט ספעציעל קיין לאדז דער הויפט־דירעקטאר פון „קרן היסוד“ לייב יפה, וועלכער וועט פארן סעאנס 10 אווענד האלטען א זעהר אינטערעסאנטען רעפעראט.

גוט מארגען

א קנאפ געשעפט!

דער „געטרייער לעזער“ שטעהט [...] ער רוהט נישט. טאג־טעגליך קומט ער [...] דאקציע מיט אנדערע טענות. מיט [...] מאל איז ער געקומען מיט א חשבון.

— הער רעדאקטאר — האט ער [...] איך האב א חשבון. גאר א וואונשעם [...]

— דהיינו? וואס פארא חשבון [...]

— איך האב אויסגעחשבונ'ט, אז [...] פערבאט איז פאר דער רעגירונג נישט [...] געלדיג געשעפט.

— ווי אזוי?

— טא הערט־זשע:

— אז מ'געהט מאכען א געשעפט, [...] מען אויס, יופיל סקאן זיין ריוח, [...] איך האב אויסגערעכענט, אז די רעגירונג [...] ביי דעם „געשעפט“ פארלירען א מאיאנטק.

— ווי אזוי?

— גאר פשוט:

— אין פוילען האבען מיר 700 טויזענד [...] דישע פאמיליעס. אננעהמענדיג, אז יעדע [...] פאמיליע פערנוצט ביים אויסזאלצען פלייש [...] זאלץ א וואך, הייסט דאס 700 טויזענד [...] זאלץ א וואך. 50 וואכען אין יאהר און [...] 700 טויזענד, האבען מיר א קימא־לן פון [...] מיט 500 טויזענד קילא זאלץ א יאהר. [...] ווי א קילא זאלץ קאסט 35 גראשען, [...] פון בלויזען אויסזאלצען פלייש א סומע [...] מיליאן מיט 225 טויזענד זל. א יאהר

— דאס איז וועגען זאלץ.

— און ווי איז א חוץ זאלץ! צום פלייש [...] מען דאך ציבעל, פעפער, מייערען, כריין, [...] און אנדערע פערבראקעכץ? וועט מען נישט [...] קיין פלייש, וועט מען נישט דארפען קיין [...] קיין ציבעל, קיין פעפער, קיין כריין.

הכלל, איך זעה איין, אז דאס אפשאפען [...] יודישע שחיטה איז פאר דער רעגירונג נישט [...] פויגעלדיג געשעפט... איך, למשל, ווען [...] אנטראגען אזא געשעפט, וואלט איך עס [...] געמאכט.

— נו, וואס זאגט איהר, הער רעדאקטאר [...] מיין חשבון? איהר מעגט דעם חשבון [...] אין „נייעם פאלקסבלאט“.

מיר טון דעם „געטרייען לעזער“ [...] מיר דרוקען אפ זיין חשבון.

אב־נער

Dr. med.
AL. FORSZANSKI
כירורג
נעמט איצט אן: אין דער לעטשניצע „POMOC“ ליטאנאווסקי 1 (רוג באלוטער פלאץ) פון 11־[...]
טעל. 101־29.
פריוואט־וואוינונג פעטריקאווער [...]
פון 5—7 אווענד. טעל. [...]
פאר ארבעטסלאזע — הנחה.

H. LUBICZ
ספעציאליסט פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראנקהייטען
צעגעלניאנא 7 (פריהער 43). טעלעפאן [...]
עמפאנגס־שעה'ן 8־10, 12־2 און 5־8

אויפ'ן דערנער־וועג

שפאנענדער סענסאציאנעל־ראמאנישער ראמאן

46

איינמאל האבען זיך רעדל און זיין געהילף פערקליידט ווי רייכע יודישע סוחרים פון קראקא און זענען אוועק צו פאסיני'ן איינהאנדלען א וואגאן מאקאראנען. דער איטאליענער האט ערקלערט, אז ער וועט ערשט קאנען אויספיהרען די בעשטעלונג אין צוויי חדשים ארום.

— פארוואס עפעס? — האט רעדל געפרעגט.

— ווייל די מאשין איז קאליע געווארען און איך האב זי אוועקגעשיקט קיין איטאליען צו פאר־ריכטען...

רעדל האט זיך דערוואוסט, אז נאך עטליכע מענשען, וואס זענען געקומען בעשטעלען מאקאראָ־נען, האבען בעקומען דעם זעלבען ענטפער. איצט האט ער שוין מעהר נישט געצווייפעלט אין דער פריהעריגער מיינונג זיינער, אז דער דאזיגער כלומרשטער איטאליענישער מאקאראנען־פאבריקאנט איז א געוועהנליכער שפיאן.

דער עסטרייכישער שעף פון די מיליטערישע שפיאנען האט זיך איצט צופרידען געריבען די הענד. אויף רעדל'ס געזיכט האט זיך געשפילט א צופרידען שמייכעלע...

איינמאל, ווען דער כלומרשטער מאקאראנען־פאבריקאנט האט אין זיין וואוינונג איינגעפאקט א פעקעל פאטאגראפיעס פון טריעסטער האפען און פון א רייהע פעסטונגען פון יענער געגענד (טריעסט האט פאר דער מלחמה געהערט צו עסטרייך), איז ארייגעפאלען זשאנדארמעריע און איהם ארעסטירט צוזאמען מיט זיין „סחורה“. דער ארעסט איז, פערשטעהט זיך, פארגעקומען נאכדעם, ווי רעדל'ס אגענטען האבען שוין גענוי געהאט אויסשפ־אנירט יעדען טריט פון דזשארדזשי פאסיני.

א צופרידענער איז רעדל אוועק צו האבערדיצ'ן און איהם געמאלדען:

— הער פראקוראר, מיר האבען דעם פויגעל געפאקט! ער זיצט שוין אפילו הינטער די קראטען...

— ווער איז עס? טאקע דער איטאליענער?

— אזוי ווי כ'האב אייך געזאגט — דער איטאליענישער מאקאראנען־פאבריקאנט, — האט רעדל געענטפערט און זיין פנים האט געשיינט פאר נחת... — מען האט ביי דעם דאזיגען חברה־מאן געפונען א מאסע פאטאגראפיעס פון פעסטונגען, בעזונדערס א גענויעם פלאן פון טריעסטער האפען. א גאנצען פאק מיט קאמפראמיטירענדע מאטעריאלען האט די רעוויזיע ענטדעקט!

האבערדיץ האט א קוק געטון אויף רעדל'ען און געזאגט:

— די זאך איז מיר אבער נישט קלאר, ווי אזוי האט זיך דער דאזיגער ציווילער מענש גע־קאנט ארייבעקומען אין קריגס־מיניסטעריום?

— ער האט דארטען געהאט זיינע מענשען,

— האט רעדל געענטפערט,—איצט וועט טאקע אונזער אויפגאבע בעשטעהן דערין, צו דערוויסען זיך, מיט וועמען דער דאזיגער פאסיני איז געשטאנען אין פערבינדונג. איך צווייפעל נישט אויף א האר, אז דאס האט דער דאזיגער פארשוין גע־הייסען ארויסגנב'ענען דעם פלאן. איך גלויב, אז ביי א געהעריגער אויספארשונג וועט דער דא־זיגער איטאליענער שוין אנהויבען צו רעדען...

רעדל האט שטארק בעטאנט דאס ווארט „גע־העריגער“ און דערביי ציניש א שמייכעל געטון.

האבערדיץ האט געבעטען רעדל'ען, אז ער זאל איהם מעלדען וועגען רעזולטאט פון דער ער שטער אויספארשונג. אין פאל ווען עס וועט זיין פערמישט אויך א מיליטערישע פערזאן, זאל רעדל איבערשיקען דעם ענין צו איהם, צו האבערדיצ'ן, אלס א מיליטערישען פראקוראר. ווען רעדל האט שוין געהאלטען ביים אוועקגעהן, האט האבערדיץ א פרעג געטון:

— און פון ווארשא האט איהר בעקומען וועלכע עס איז ידיעות?

— ניין, דערווייל גארנישט.

— און וועגען דעם געהיימנישפולען „הער דיטריך“ איז מעהר פאנטאזיע פון מיינע היציגע אגענטען, ווי ווירקליכקייט. איך האב זיי אנגעזאגט צו זיין אויפמערקזאם. נו, פלייסען זיי זיך און שי־קען מיר צו ידיעות. וואס האבען נישט קיין שום ווערט. נא דיר גאר א געשיכטע מיט א „דיטריך“, כא־כא־כא! — האט זיך רעדל צולאכט. אבער דאס לאכען איז ביי איהם ארויסגעקומען מאדנע געקינצעלט. — מיר האבען דעם חברהמאן אין אונ־זערע הענד, האסטו גאר אינמיטען א [...] גען עפעס א „דיטריך“. איך פרעג [...] ווייסט זיי עפעס וועגען דעם דאזיגען [...]

— ענטפערט מיר מיינע ווארשאווער אגענטען [...] זיי ווייסען בלויז דאס, אז עפעס א [...] קומט קיין ווארשא און דרעהט זיך אין [...] מיליטערישע קרייזען. נו, וואס קומט [...] דער גאנצער ידיעה? נארישקייטען! [...] בען מיר דא די בולטסטע בעווייזען, אז [...] זיגער איטאליענער האט זיך פערנומען [...] גאוש אויף א גאר גרויסען שטייגער, [...] איז נישטא קיין שום ספק, אז ער האט [...] זיינס א מענש אין קריגס־מיניסטעריום, [...] האט ארויסגעגנב'עט דעם פלאן פון [...] עם סארי' הארמאשען. איצט וועט שוין [...] צו וויסען ווער דער דאזיגער מענש איז!

האבערדיץ האט רוהיג אויסגעהערט [...] לאנגע מענה־לשון. ער איז געוואוינט [...] אז רעדל זאל רעדען א סך. אבער איצט [...] לאנגע דרשה איהם שוין גענודיעט [...] געמאכט. און ווען רעדל האט געענדיגט, [...] בערדיץ א פרעג געטון:

— אבער די געשיכטע מיט'ן [...] פלאן און דעם פאל מיט לאאיקאי'ן און [...] וועט איהר דאך נישט צושרייבען צו [...] נישען מאקאראנען־פאבריקאנט? ער [...] כער נישט קיין שייכות צו די די דאזיגע [...] נישט אויפגעקלערטע סקאנדאלען — [...] אנ'איטאליענער...

רעדל האט איצט געהאט דעם [...] עמיצער וואלט איהם א ביס געטון...

(פארטזעצונג קומט)

פריייטאג, ד. 6 מערץ 5.30 פארנאכט
פרייזען: צו קבלת שבת און מעריב
פון 50 גר. ביז 1.20

זאל פילהארמאניע — נארוטאוויטשא 20 —
נאר 1 מאל! פרייטאג, דעם 6־טען און שבת, דעם 7־טען מערץ
קבלת־שבת, מעריב, שחרית און מוסף
די אמעריקאנער וועלט־סטארס. עטוד־קינסטלערס. וועלכע האבן בגייסטערט א וועלט־מתפללים מיט זייערע לירישע מענאר־שטימען. מתיקות׳דיג זינגען און קינסטלעריש זאגען

שבת ד. 7 מערץ 9.30 פריה
פרייזען: צו שחרית און מוסף
פון 70 גר. ביז 1.50

די חזנים־צווילינג
ברידער עפשטיין

נעבווירען אין אמעריקא
דאוונען מיט א ספעציעלן גרויסען סינאגאגאלען כאר
פאר זייער אפפאהרען אהיים נאר 1 מאל אין לאדז!
פאר פרייזען ספעציעל רעזערווירטע פלעצער.
אזעלכע געשולטע זינגער! אזעלכע מנגנים! אזעלכע לירישע טענאר־שטימען! אזעלכע האט לאדז ניט געהערט!
בילעטען שוין צו בעקומען ביי ה׳ זעלמאנאוויטש, אין דער טערקישער קאנדיטארייי פיעטריקאווער 12 און אויך ביי דער קאסע פון פילהארמאניע ביז ליכט־צינדען.

פאלגענדע קאמפאזיציעס
צו קבלת שבת און מעריב:
1) **אנא בכח** (דועט)
2) **מזמור לדוד** (דועט מיט כאר)
3) **בואי כלה** (דועט)
4) **אהבת עולם** (דועט מיט כאר)
5) **דבר אל בני ישראל** (דועט)
6) **השכיבנו** (דועט מיט כאר)
7) **ושמרו** (סאלא מיט כאר)
8) **ויכלו** (סאלא 1.)
9) **קידוש** (דועט מיט כאר)
10) **אמר רבי אלעזר** (סאלא 2.)

שחרית און מוסף:
1) **שוכן עד** (סאלא 1.)
2) **וכלם מקבלים** (סאלא 2.)
3) **קריאת שמע** (דועט)
4) **אמת שאתה הוא** (דועט באר־בעגלייטונג)
5) **קדושה** (דועט מיט כאר)
6) **אין כמוך** (סאלא מיט כאר)
7) **אב הרחמים** (דועט מיט כאר)
8) **כי לקח טוב** (דועט)
9) **קדושה** (סאלא 1. און 2 דועט מיט כאר)
10) **תכנת שבת** (סאלא)
11) **רצה** (דועט)
12) **שים שלום** (דועט מיט כאר)

נייער דעקרעט פון לאקאל-שטייער

…דעם 1טען יאנואר 1936 זענען אריין אין קראפט … פארשריפטען וועגען לאקאל שטייער:

וואסערע לאקאלען זענען בעפרייט פון לאקאל שטייער?

…לויט די דאזיגע פארשריפטען זענען בעפרייט … דער פליכט צו צאהלען לאקאל שטייער לאקאר … פארנומענע אויף:
1) שטיבלעך און חברות; וויסענשאפטליכע, רע… …שע, אויפקלערונג און וואוילטעטיגע אינסטיטו… …ס; 2) אינדוסטרי (ארבייטס אונטערנעהמונגען); … וואוינונגען 1 שטוביגע און 2־שטוביגע (אהן קו…); 4) וואוינונגען 3שטוביגע (2 מיט א קוך) בע… …ענטע דורך ארבייטסלאזע, אויב זיי האלטען נישט … סובלאקאטארען.
…לאקאל שטייער צאהלט מען אויך נישט פאר … …טפערדיונגעג לאקאלען און אויך נישט פאר לא… …לן אין נייע בנינים. דער לעצטער כלל האט אנ… …ערונג לגבי לאקאלען אין נייע הייזער. וועלכע … …אט אנגעהויבען צו בעוואוינען פארן 1 יאנואר … …, אין משך פון 10 יאהר און פאר לאקאלען … נייע בנינים וועלכע מ׳האט אנגעהויבען צו בע… …ינען נאכן 1טען יאנואר 1929, — אין משך … 15 יאהר.
…ראנטען זענען לאקאלען אין איבערגעבויטע … …ים נישט בעפרייט פון לאקאל שטייער. אנ׳איבער… …יטער בנין הייסט אין דעם פאל אזא בנין צו … …ען ס׳זענען נישט דורכן איבערבוי צוגעקומען … נייע טיילען (שטאקען, פליגלען).

ווי אזוי ווערט אויסגעמאסטען לא-קאל שטייער?

לאקאל שטייער ווערט אויסגעמאסטען פארן גע… …עם יאהר לויטן פאקטיש געצאהלטען דירה־ … אין פערגאנגענעם יאהר.
…יבאלד דער בעטרעפענדער לאקאל איז אין פא… … יאהר נישט פערדינגען געווארען, אדער ר׳איז … …סט אוועקגעגעבען געווארען, דארף דער לאקאל … אויסגעמאסטען ווערען לויט דער אנגענו… …סומע, וויפיל אזא לאקאל וואלט דורכשניט… …קאסטען קאסטען דירה געלד.
…אס שייך לאקאלען וועמענס דירה געלד ס׳איז … …סך פון כאוועליזירטען רעקורעט פון לאקאטא… …ויע בילינער געווארען, דארף פאר זיי דער לא… …שטייער אויסגעמאסטען ווערען לויט דער 12 … …כפלטער סומע דירה־געלד, וואס איז געצאהלט … אין חודש דעצעמבער 1935.
…פאר די יאהרען 1936 און 1937 ווערט לאקאל שטייער אויסגעמאסטען מיטאמאל, קוים ווערט דאס דירה־געלד אין ערשטען יאהר בילינער מעהר ווי אויף 10 פראצ. דארף דער לאקאל שטייער פארן אנדערען יאהר אויך פראפארציאנעל רעדוצירט ווערען.

וויפיל און ווען צאהלט מען לאקאל-שטייער?

לאקאל-שטייער צאהלט מען אין דער הויך פון 8 פראצענט פון געצאהלטען דירה געלד פאר 1 און 2 שטובען מיט א קוך און אין דער הויך פון 12 פראצענט פאר גרעסערע דירות.
צאהלען לאקאל שטייער מוז מען יעדעם האלבע יאהר פארן ערשטען האלבען יאהר דארף בעצאהלט ווערען ביזן 30טען אפריל, און פארן אנדערען האלבען יאהר — ביזן 31טען אקטאבער.
די פליכט צו צאהלען לאקאל שטייער הויבט זיך אן פון נעכסטען חודש, נאכדעם ווי מ׳ציהט זיך אריין אין נייעם לאקאל. דאגעגען הערט מען אויף צו צאהלען מיטן סוף פון חודש ווען מ׳פערלאזט די דירה.

אנולירט לאקאל-שטייער חובות.

אזוי ווי פון 1 יאנואר 1936 ווערען 1־שטוביגע דירות (אויך מיט א קוך) בעפרייט פון לאקאל שטייער, ממילא ווערען אויך אנולירט אלע פערלעגענע חובות פארן זעלבען שטייער פון אזעלכע וואוינונגען.

צום היינטיגען גראנדיעזען קאנצערט פון „שיר״ — „יציאת מצרים״ אין פילהארמאניע

היינט מיטוואך, פינקטליך 9 אווענד פיהרט אויף דער „שיר״ אין פילהארמאניע איינס פון די פיעכטיגסטע מוזיקאלישע שאפונגען „יציאת־מצרים״ דאס דערמאנטע ארטאטאריע, געהערט צו די מאנומענטאלסטע ווערק אין דער קלאסישער מוזיק־ליטעראטור קאמפאנירט מיט קרוב 200 יאהר צוריק דורך דעם גרויסען מוזיק־גאון ג. פ. הענדעל פאר דאפעלטע כארן, סאליסטען און סימפאנישען ארקעסטער.
עס איז זעלבסטפערשטענדליך, אז די אויפפיהרונג פון אזא ערנסט און קינסטלעריש ווערק מוז בצייכענט ווערען אלס איינס פון די גרעסטע מוזיקאלישע לייסטונגען אין אונזער שטאט.
די ידיעה וועגען קאנצערט האט ארויסגערופען די גרעסטע פעראינטערעסירונג אין די מוזיקאלישע קרייזען. א רייהע אנגעזעהענע מוזיקאלישע פערזענליכקייטען פון ווארשע האבען אנגעמעלדען זייער אנוועזענהייט אויף דעם קאנצערט.
אין דעם קאנצערט וועלען זיך בעטייליגען דער בעריהמטער „שיר״־כאר, דער פילהארמאניע־ארקעסטער, ארקעסטער ביים „שיר״ און פאלגענדע סאליסטען: די בעליבטע זינגערין ס. קראפּזניק, יא בימעק (סאפראן), אראטאריום זינגערין פון ווארשע ד. איזיגרים (אלט) און אויבער־קאנטאר פון ווארשא געוועז. זינגער אין דער ריגער אפערע א. בלעכאראוויטש (טענאר).
די קינסטלערישע לייטונג ליגט אין די הענד פון בעריהמטען פראפ. י. פייווישיס. דעם קינסטלערישען אינטערפרעטאטאר און בעקאנטען מוזיק־קסטעטיקער.

צו דער יודישער געזעלשאפט (אויפרוף)

אין די לעצטע פראספעריטי יאהרען אין א״י, ווען ס׳האט זיך געדוכט, אז די סטיכיע קען אין איהר געלאף אפשווענקען דעם דערלעזענדיגען אינהאלט פון אונזער בעפרייאונג אין א״י און אנווארפען אונז אנשטאט איהר די גלות־עקאנאמיק מיט איהרע בעגר פען. האבען א סך געמיינט, אז מ׳מעג מאקע זיך נישט צוהערען צום יענעם פאנאטישען רוף פון דער חלוצישער בעוועגונג: נישט דאס איז דער וועג. די חלוצישע דערפארונג — זי איז דער יסוד.
איצט, ווען ס׳בעווייזען זיך סמנים פון שוואכקייט, ווען שווארצע וואלקענס קלויבען זיך אויף אונזער האריזאנט, ווערט העלער און איבערצייגענדער דער אמת פון אונזער רוף. מ׳טאר נישט בויען דעם יודישען ישוב פערנאכלעסיגענדיג די לאנדווירטשאפט, מ׳קען נישט בויען אויף פרנסה צווייגען, וועלכע הענגען אין דער קאניוקטור־לופט. מ׳דארף דערקאבערען די ארבייט אין דארף, מ׳דארף אריינדרינגען אין די רעגירונגס און ים־ארבייטען. ס׳טאר נישט גרינגעשעצט ווערען דער חלוצישער עלעמענט, מ׳מוז איהם פלעגען און מונטערען זיין וואוקס, ווייל אהן איהם זענען מיר באדענלאז.
און דער ערשטער וועג צו דעם איז — אין גלות צוגרייטען מחנות חלוצים צו די אויפגאבען אין א״י. שטארקען זיי געגען אלע פורעניות, דערציהען זיי צו די פראבערען און בויען אין אלע בעדינגונגען.
דאס ווערק פון „החלוץ״ איז זייניג בעקאנט דער ברייטער געזעלשאפט: צעהנער טויזענטער יוגענטליכע, אין גרעסטען טייל פון די ארעמסטע פאלקס־שיכטען, זענען געראטעוועט געווארען פון עמק־הבכא און מאטעריעלע ארעמקייט און נאציאנאל־מאראלישער ענטארטונג אין די אונטערגייענדיגע שטעטלעך. די הכשרה און עליה האבען געגעבען טעם און אינהאלט זייער לעבען, האבען אויסגעלייכט זייער מענשליכע ווערדע, געהויבען זייער קולטור־ניוואו, געגעבען זיי בעגריפען פון געזעלשאפטליכען און קאלעקטיווען לעבען, אנגעצונדען אין זיי דעם פייער פון דער אויסלעזונגס־וויזיע און זיי פערוואנדעלט אין א צוזאמענגעשלאסענער מחנה, וועלכע שפאנט שטאלץ פאראויס.
ביי 9000 מענשען ציילען איצט די הכשרה־קיבוצים, וועלכע בעשעפטיגען זיך מיט אלע ארבייטען. הונדערטער און טויזענטער נעמען זיי אויף אנשטאט די וואס זענען עולה קיין א״י. די קיבוצים האלטען זיך אויס פון אייגענער ארבייט, מיט די אייגענע כוחות ארדענען זיי איין די קולטור־ארבייט און לייען־צימערען, זארגען פאר קראנקע, און טראגען אויס דעם יאך פון ארבייטסלאזיגקייט ווען זי איז פארהאן.
דער „החלוץ״ פראקלאמירט איצט די „קרן־החלוץ״־אקציע, וועלכע דארף דערמעגליכען פארזעצען די אנגעהויבענע דירות אקציע און פערווירקליכען די לאזונג א בעט פאר יעדען חבר אין דער הכשרה, אויסברייטערען די מעדיצינישע הילף פאר די קבוצים, ענטוויקלען די לאנדווירטשאפטליכע הכשרה, אויסברייטערען די געשאפענע הילפס־ווירטשאפטען און שאפען נייע, פערשטארקען און פערצווייגען די קולטור־ארבייט אין די קיבוצים.
דער „החלוץ״ ווענדעט זיך איצט מיט א רוף צו דער יודישער עפענטליכקייט: לייגט צו אייער האנד צום אויפבוי! אונטערשטיצט מיט אלע אייערע כוחות דעם „קרן־החלוץ״.

מרכז „החלוץ״.

Dr. med.
Sadokierski
כירורג פון ציין און יאסלעס
Piotrkowska 164 tel. 114-20

וועגען זגערזשער שטאט-ראט

(א) אזוי ווי די ענדעקישע און פ.פ.ס.ישע ראט־מענער פונם זגערזשער שטאט־ראט האבען זיך אפ־געזאגט פון זייערע מאנדאטען, און עס איז שוין אדורך א יאהר צייט און עס איז דארט נישט אויס־געוועהלט געווארען קיין שטאט - פערוואלטונג, דארף מען זיך ריכטען, אז דער דאזיגער שטאט־ראט וועט בקרוב אויפגעלעזט ווערען, און עס וועלען פונאנדער־געשריבען ווערען נייע וואהלען.

א שרפה אין זשימאווסקי׳ס גימנאזיום

(א) נעכטען איז, צוליב א דעפעקט אין א קוי־מען אויסגעבראכען א שרפה אינים פילאלאגישען גימנאזיום פון אלעקסי זשימאווסקי (באטשקע 17).
די ארויסגערופענע פייערלעשער האבען די טרפ: באלד איינגעלאשען.
דער היזק איז א קנאפער.

באנדיטען-אנפאל אין פאביאניץ

(א) נעכטען זענען 3 פערמאסקירטע באנדיטען בעפאלען די וואוינונג פון יאן וואלאדארטשיק אין פאביאניץ און נאך דעם ווי זיי האבען טעראריזירט די שטוביגע מענשען, האבען זיי צוגערויבט 170 זל. 5 גאלד - רובעל, פערשידענע ציהרונג שטיקלעך און זענען ענטלאפען.

„פערל פון ים-התלמיד״ פון א. איטקין

ערשינען א העפט מיט 180 אפאריזמען פון די חכמי התלמוד

די טעג איז ערשינען א ספרל א. נ. „פערל פון ים התלמוד״ (פניני התלמוד) פון א. איטקין.
אין דעם ערשטען העפט געפונען זיך 180 שארפזיניגע אפאריזמען פון די חכמי התלמוד (ס״ה האט דער מחבר געזאמעלט 1030 אפאריזמען). פון דעם ערשטען העפט איז צו זעהען, אז דער מחבר האט נישט געשפארט קיין מיה און ארבייט ביים צונויפזאמלען און בעארבייטען די אפאריזמען.
רעכענענדיג זיך מיט דער קריטישער צייט, האט דער מחבר געמאכט א צוגענגליכען פרייז אזוי, אז יעדער קען עס זיך פערגינען צו קויפען.
בעקומען קען מען עס ביים מחבר אברהם איט־קין, אגראדאווא 14, הויז אגראדאווא אין פאפיר געועלב.

פון „לינת המשמורים״

זונטאג איז פארגעקומען די גענעראל פערזאמלונג פון פעראיין „לינת - משמורים״, דער פרעזעס שער עפענט די זיצונג און עס ווערט געוועהלט אלס פאר־זיצער ה׳ חיים פודלאווסקי, אלס אסעסארען: משה בורזינער און יחיאל מאיר טייטעלבוים. אלס סעק־רעטאר — הערש אפאצינסקי. אין דער פערוואלטונג: די ה״ה: בנימין שער, יעקב בראהן, משה בורזינער, אלעקסאנדער טשאמאנסקי, שמואל לעווי, אברהם רא זענפעלד, בעריש האמערמעש, מאיר שמולעוויטש שלמה שפייזהענדלער, סאנע ליפסמאן, יעקב בעל־מינסקי, חיים פודלאווסקי, אברהם האנעמאן, הענעך שעראדזקי, ישראל קארמיאל, בעריש דאבזשינסקי שלמה דולא, יחיאל מאיר טייטעלבוים, הערש אפא־טשינסקי, מלך פאזנער און דוד איזביצקי.

סענסאציאנעלער פראגראם

אין זאל מאלינאווי אין גראנד-האטעל

די דירעקציע פון זאל מאלינאווא, איז נאך א סך מיה געלונגען צו אנגאזשירען פון 1. מערץ ה.י. ערשטקלאסיגע ארטיסטישע קרעפטען, וואס לאדז האט נאך נישט געזעהען. צווישען אנדערע וועלען אויפטרעטען אין דעם פראגראם די וועלט־בעריהמטע הומאריסטען - קאמיקער מעללער און וואגנער. ס׳איז אויך וועלט צו דערמאהנען דעם טאנצדועט מאריעט און דזשוי אין זייערע אקראבאטישע טענץ. דאס לאדזשער פובליקום וועט זיכער קומען זעהען דעם איצ־טיגען פראגראם אין זאל מאלינאווא.

KINO TEATR
MIRAŻ
היינט און פאלג. טעג !!!
עפיזאד
אין דער הויפט־ראלע
Paula Wessely
אויסער׳ן פראגראם:
סלאנג־צונאבע פון פאראמאונט און P. A. T.

גרעסטער עונג שבת פאר מבנים פון חזנים-קונסט

דער חזנים צווילינג ברידער עפשטיין וועט שבת דאווענען אין פילהארמאניע

היינטיגען פרייטאג און שבת וועלען די אמע-ריקאנער חזנים-קינסטלער, די ברידער עפשטיין דאווע-נען מעריב, שחרית און מוסף אין פילהארמאניע-זאל.

די חזנים-קינסטלער האבען שוין מיט זייער ערשטען קאנצערט פון סינאגאגאלער מוזיק און לאדז בעוויזען, אז זיי זענען די גרעסטע וועלט-סטארס, די גרעסטע עמוד-קינסטלער און בעריהמטע טענאר-זינגער, וועלכע האבען איבערראשט מיט אלע מעלות, וואס חזנים קענען נאר בעזיצען, ווי: הערליכע לירישע טענאר-שטימען, מתיקות'דיגען זינגען און קינסטלערישען זאגען.

דאס דאווענען פרייטאג צו-נאכטס און שבת וועט ערשט קענען דערהויבען די קינסטלער צו דער העכסטער מדרגה און זיי וועלען איבערראשען אלע, וואס האבען פארשטענדניש פאר דער חזנים-קונסט. די חזנים וועלען דאווענען מיט א ספעציעלען סינאגאגאלען כאר און וועלען אויספיהרען די הערליכסטע תפילות און קאמפאזיציעס. קיינער וועט נישט פארפעהלען די געלעגענהייט בייצוואוינען דעם קאנצערט-דאווענען. פאר פרויען איז רעזער-ווירט דער באלקאן.

אויף פסח און אויף דעם מזרח-יריד קיין ארץ-ישראל

וואו פארברענגט מען דעם יום-טוב פון פריי-הייט — פסח, אויב נישט אין ארץ-ישראל? אויסער דעם פאלט הייאהר פסח אויס צוזאמען מיט דער ערעפנונג פון „לעוואנטינער יריד".

יואגאן-ליקוק אלס אינטערנאציאנאלע רייזע-ביורא האט אונטערגענומען פארשידענע שריט אויס צופועלען פאר די, וואס ווילען פאהרען, אויסערגע-וועהנליכע גוטע בעדינגונגען און הנחות.

אלע ארט אינפארמאציעס ערטיילט די לאדזער אפטיילונג פון יואגאן-ליקוק, פיעטריקאווער 68, טעלעפאן 70-170.

טעאטער, מוזיק און פערוויילונג (קאמוניקאטען)

מאריס שווארץ גרויסער דערפאלג מיט י. י. זינגערס „יאשע קאלב"

ווי ס'איז געווען צו דערווארטען, האט מאריס שווארץ אויך לאדז איינגענומען מיט זיין פראכט אויפ-פיהרונג „יאשע קאלב". דער מאטעריעלער און קינסט-לערישער דערפאלג האט איבערגעשטייגט אלע דערווא-טונגען יעדען אווענד דונערט דער פולגעפאקטער זאל פון אפלאדיסמענטען, ווי נאך יעדער איינצעלנער אזוי צום שלום פון אלע 26 סצענעס. דער בעגייסטערטער עולם דריקט אויס דערמיט זיין הארציגסטע דאנקבארקייט דעם גרויסען קינסטלער און רעזשיסאר מאריס שווארץ מיט זיין קינסטלער אנסאמבל פארן גרויסען תענוג און נחת רוח, וואס זיי האבען בעקומען אין משך פון דער פאר-שטעלונג. אין „יאשע קאלב" שטראלט מיט שטייגער, שפרודעלט מיט הומאר און פערכאפט מיט זיין דראמא-טישען קאנפליקט. אזא פארביגע טיפען-גאלעריע האט נאר אזא טעאטער מייסטער ווי מאריס שווארץ געקענט ארויסברענגען.

אבער נאר איין וואך נאך פערבלייבט ביי אונז דער חשוב'ער גאסט, ווער ס'וועט זיך בעצייטענס נישט בע-זארגען מיט בילעטען אויף איינע פון די איבערגעבליבע-נע 7 פארשטעלונגען וועט זיכער בעדויערן, וואס ער האט אדורכגעלאזען אזא אויסערגעוועהנליכע קונסט-גענום מעגליכקייט, וואס פאסירט זעהר זעלטען.

קאנצערט פון דער פידעל - שפיגער לאה לובאשיץ אין פילהארמאניע

דאנערשטאג, דעם 5-טען מערץ וועט ... אין זאל פילהארמאניע די געניאלע אמעריקאנער ... שפילערין לאה לובאשיץ. דער קאנצערט - ... געקאסט געניג מיה ביז ס'איז געלונגען צו ... די געניאלע פידעל-ווירטואזין אויף איין ...
ס'איז צו האפען, אז דער דאזיגער ... אראפ מיט גרויס ערפאלג.

צוויי קאנצערטען פון חיהידע ...

צוליב'ן אונגעוועהנליכען ערפאלג פון ... בער קומט פאר שבת און זונטאג 2 לעצטע ... קאנצערטען.

אין פראגראם די בעסטע שלאגערן פון ... רעפערטואר.

אימפאזאנטער פורים - קאנצערט אין ...

דער היגער „הזמיר" האט שוין זיין ... צוארדנען יעדען פורים א טראדיציאנעלען ... ווידמעט יודישע מוזיק.

אויך היי-יאהר ווערט די דאזיגע ... היטען און שבת דעם 7 מערץ אין אווענט ... אין „הזמיר" א קאנצערט אונטער דער ליי... י. זאקס. אין קאנצערט נעמען אנטייל ... כאר און א ריהה בעקאנטע סאליסטען. אין ... הען ארייון א ריהה שאפונגען פון די בעקאנ... טארען שקלאר, זילבערג, ווערדי, זאקס ... עטליכע נומערן פון אראטאריום „שמשון" ...

פון פוילישען טעאטער

אין שטאטישען פוילישען טעאטער ... 8.30 אווענד געשפילט די קאמעדיע „טראפיק ... בעראלאווע".

KONSUM „WIDZEWSKIEJ MANUFAKTURZE" S.A.
רעוועלאציע-רעדוקציע פון די פרייזן
רזאקישעווסקער 54. צופאהר מיט די טראמוויי ...

אן אונגעוועהנליכע געלעגענהייט! די ווייסע וואך

מאנומענטאל מייסטערווערק לויט דער אונשטערבליכער ערצעהלונג פון KAROL DICKENS
„Dawid Copperfield"
אין דער הויפט-ראלע FRED BATHOLOMEW ווי אויך 65 עקראן-שטערנס
אנהויב 4 נאכמ., שבת און זונטאג — 12 א זייגער בייטאג
קלאנג-קינא CAPITOL זאוואדזקא 16

אויפרוף פון ראבינאט צו אלע לאדזער יודען

אין אזא עת צרה, ווען איז בעשטימט געווארען פון אלע רבנים תצדיקי הדור שליט"א אויף דעם דאנערשטאג אסתר תענית פאר א חורבן עניות, זאגען די סליחה ישראל נושע בה' תשועת עולמים און זאגען תהילים מעורר רחמים זיין, פרויך יעדער יגר זיך אבגעבען א דין וחשבון צו פערשטארקען שמירת שבת און הערען דעם ראבינאט, וואס זענען מפרסם, אז מאשין-מצות איז א איסור פון קדמונים און די היגע מאשין-מצות, אויך האלבע מאשינען, ווי ווישומאטשקעס, זענען המץ גמור א איסור כרת ר"ל. נעכטען איז פארגעקומען אין קהלה ביי דעם ראבינאט א גרויסע אסיפה מיט פיל מצה-בעקערס שומרי שבת, וואס וועלען באקען כשר'ע האנד-מצות. דער ראבינאט איז זיי נאכגעקומען, דעצידירט דעם אבצאהל פון השגחת הכשרות, בעטען מיר מ'זאל בסדר אויסרופען אין אלע בתי-תפלות, מ'זאל נישט נכשל ווערען אין חמצ'דיגע מצות, וואס איז שווער צו דערקענען, און מ'זאל נור קויפען כשר'ע מצות אין די בעקערייען, וואס וועלען האבען א הכשר פון גאנצען ראבינאט, פון אויווען אוועק ארער וואס דער זעלבער בעקער האט אויף לאגער, נישט ביי אזעלכע, וואס האבען נישט קיין הכשר פון גאנצען ראבינאט.

לאדזער ראבינאט.

וויכטיג פאר לאדז און פראוו...
קאמיסיאנס-לאגער פון פארשידענע מאדערן מעבעל
נייע און בענוצטע, ווי אויך ...
טאפטשאנעס, קאוטשעס ...
אין דער פיינסטער אויספיהרונג ...
צו די ביליגסטע פרייזען ...
א. ווייצמא...
שענקיעוויטשא 6, טעל. ...
בעמ.: איך קויף אויך פארשיד... מעבעל, דיוואנעס ... שרייב-מאשינען, פעלצע ...

וויכטיג פאר ברוך-קראנקע
(רופטורען) זאווי פון פערקרימונגען פון רוקען-ביין (הויקערס) פאראליזשען, ביין-שווינדזוכט, פלאטפיס און פערשידענע אנדערע פערקריפלונגען-ליידענדע
פאר פערשידענע ארט רופטורען פערעלטערטע און די געפערליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער. ספעציעלע ארטאפעדישע הייל-באנדאזשען לויט מיין מעטאדע היילען און בעזייטיגען ראדיקאל יעדען איינציגען בריך.

ביי מאגען און קישקע - זענקונג ספע-ציעלע אינדיווידועל צוגעפאסטע לייב-הייל-באנדא-זשען.
פאר הויקערס ספעציעלע גארסעטען און גלייכהאלטערס.
געגען ביין-שווינדזוכט ספעציעלע אר-טאפעדישע אפאראטען פון אלע סיסטעמען.
געגען שמערצענדע פלאטפיס ספע-ציעלע ארטאפעדישע איינלאגען לויט גיפס-מאדעלען.
געגען קרומע אדערן ספעציעלע גומי-שטרימף לויט מאס.
קינסטליכע הענד און פיס
ספעציעלע הייל-ארטאפעדישע אנשטאלט
ספעצ. ארטאפעד

א. פעטריקעוויטש, לאדז
9 פיראמאוויטשא 9, טעל. 177-09 (פריהער אלגינסקא)
אכטונג! קראנקע מוזען זעלבסט ערשיינען.
מויזענטער דאנקזאגונגען קענען בעוויזען ווערען.

קליינע אנאנסען
1 זלאטי אנאנס ביז 15 ווערטער 1 זלאטי

פרייע פאסטענס
א יונגעל, וואס קען שרייבען אדער זאל האבען געענדיגט ביז 6 קלאסען גימנאזיום, קען זיך ווענדען וולאדארסקי, זשעראמסקיעגא 36 פון 2 ביז 4 מיטאג.

א קוואליפיצירטער שניידער-ארבייטער צו מענער-בעשטעלט אויף וואכען-לוין ווערט פון זאפארט געזוכט. צו ערפאהרען 11 ליסטאפאדא 13 גראסמאן.

טיכטיגע פערטרעטער (רייזנס) צו אגאנגבאר הויז-ארטיקעל ווערען געזוכט אויף לאדז. צו ערפאהרען זאוואדזקא 12, ביי פראמער.

פערטרעטער אויף פראווינץ צו א זעהר וויכטיג הויז-ארטיקעל אויף גוטע בעדינגונגען ווערען געזוכט. זיך פערשטענ-דיגען לאדז, זאוואדזקא 12 פראמער.

לאקאלען
צו פערמיטען איין צימער און קיך 2-טען שטאק. 3 פענסטער זאנענזייט וואלטשאנסקא 144 ביים וועכטער.

אנ'ארט צו שלאפען און צו ארביי-טען פאר א וועש-נייערין, גארטענשטארק אדער האפטשארקע Piotrkowska 115 m. 9.

סוחרים, ליב האבענדיג ריין, בע-קוועהם, נעכטיגען אלע ביי צוקער, לאדז, קילינסקיעגא 41. א נאכט-לעגער 1.25, א צימער 1.50 זל.

פערשידענע
אפצוגעבען אנ'ארט מיט ... און טראנסמיסיע, געאייגנעט ... מאשינען אין בעסטען צענט... צו ערפאהרען פילסודסקיעגו ... זילבערשטיין.

...zedania dwa elektryczne Wiadomość Zawadzka 23.

אכטונג! דער ניי-... ענגלישער זאל (וואול... מיט א שענעם מענער-זאל ... היגיענישער כשר'ער קיך, מיט ... געשירען און טיש-בעשטעק ... געגעבען אויף חתונות נאר ... אלעס 1-טער מאי 2. קומט ... ציינט אייך!

ווער ס'וויל זיין געזונט מוז קומען עסען די בעסטע און ... האפטסטע מיטאגען צו גאנץ ביליג... אין דעם בעוואוסטען היגיענישען ... אין הערמאן לעווינסקי, לאקאל ... סקיעגא 39, פראנט, 2. שט. ... בעת'ן מיטאג ראדיא-קאנצערט ... גאנצער וועלט.

די מעכאנישע וועבערי... ק. ראזענשטיין, שרודמיעסקא 22 ... צו שערען און טרייבען ... א. ז. וו. צו מעסיגע פרייזען, ... אויספיהרונג.

LEON FAMILIER
אינערליכע און קינדער-...
6 שערפליגן 37
נעהמט אן פון 5—7

וויכטיג פאר דאמען
נאר 2 זל. ווערט פאר איבערגע-מאכט די עלטעסטע הימען
אויף גאנץ ניי ווי אויף נייע הימען צו 3.50
„TOLA"
23 Zawadzka 23

א דרוק-מאשין (א צילינדער) 63 אויף 95 אין גוטען צושטאנד פרייזווירדיג צו פערקויפען
אפערטען אין אדמיניסטר. פון דער צייטונג אונטער „P. W."

דער פאטאגראפישער אטעליער „POLONJA"
אינה. גוטערמאן, גדאנסקא 31
פיהרט אויס אלער ארט פאטאגראפיעס צו פעסער, לעגיטימאציעס, פראסטאציאוגע מעס-ריקולעס ווי אויך לויט פארשריפט צו דער אוכעזיפטשאלניע, צו זעהר ביליגע פרייזען. פאסט-קארטען און פארטרעטען ווערען אויך אויסגעפערטיגט שעהן און גוט
— צו נידריגע פרייזען. —

PIERWSZE PRYWATNE
Pogotowie Lekarskie
(1-טע פריוואטע גיכע הילף)
זשעלאנא 6 (Legjonów 6)
טעל. 12-333
טעטיג אהן איבעררייס בייטאג און ביינאכט.
גיכע ערצטליכע הילף אין אלע ספעציאליטעטען.

Dr. med.
W. ŻADZIEWICZ
ספעציאליסט פאר אוירען, נאז, האלז און קעהלקאפף-קראנקהייטען
Piotrkowska 164, tel. 125-26.
נעמט אן פון 5—8 אווענד.

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
ספעציאליסט
פאר אקושעריע און פרויען-קראנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואנגערשאפט
זגערזשער 11, טעלעפאן 246-09.
נעהמט אן פון 4—8 אווענד.

Dr. med.
M. GLAZER
ספעציאליסט פאר הויט- און וועגערישע קראנקהייטען
ZACHODNIA 64, tel. 185-49.
נעהמט אן פון 12—2 מיטאג און פון 7 ביז 8.30 אווענד.
זונטאג און חגאות פון 10—12 בייטאג

רענטגעניצע
פאר וועגערישע-קראנקע
מענער - שוואכע און הויט-קראנקהייטען
פון דאקטוירים ספעציאליסטען
פיעטריקאווער 45
טעטיג פון 9 פריה ביז 9 אווענד.
פרויען און קינדער נעמט אן א פרויען-דאק-טאר פון 11-1 און פון 5-7 אווענד.
א בעראטונג 3 זל.

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראלאג
ספעצ. פאר נירען בלאז און אורין-קראנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעהמט אן פון 9-11 און פון 6-8 אווענט.

Wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman